

časopis udruženja košarkaških trenera

UK
SC

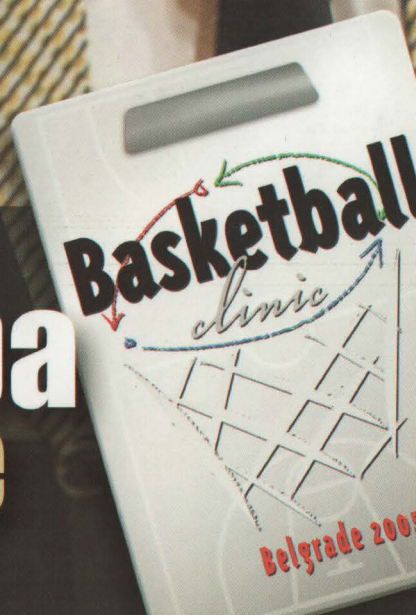
TRENER

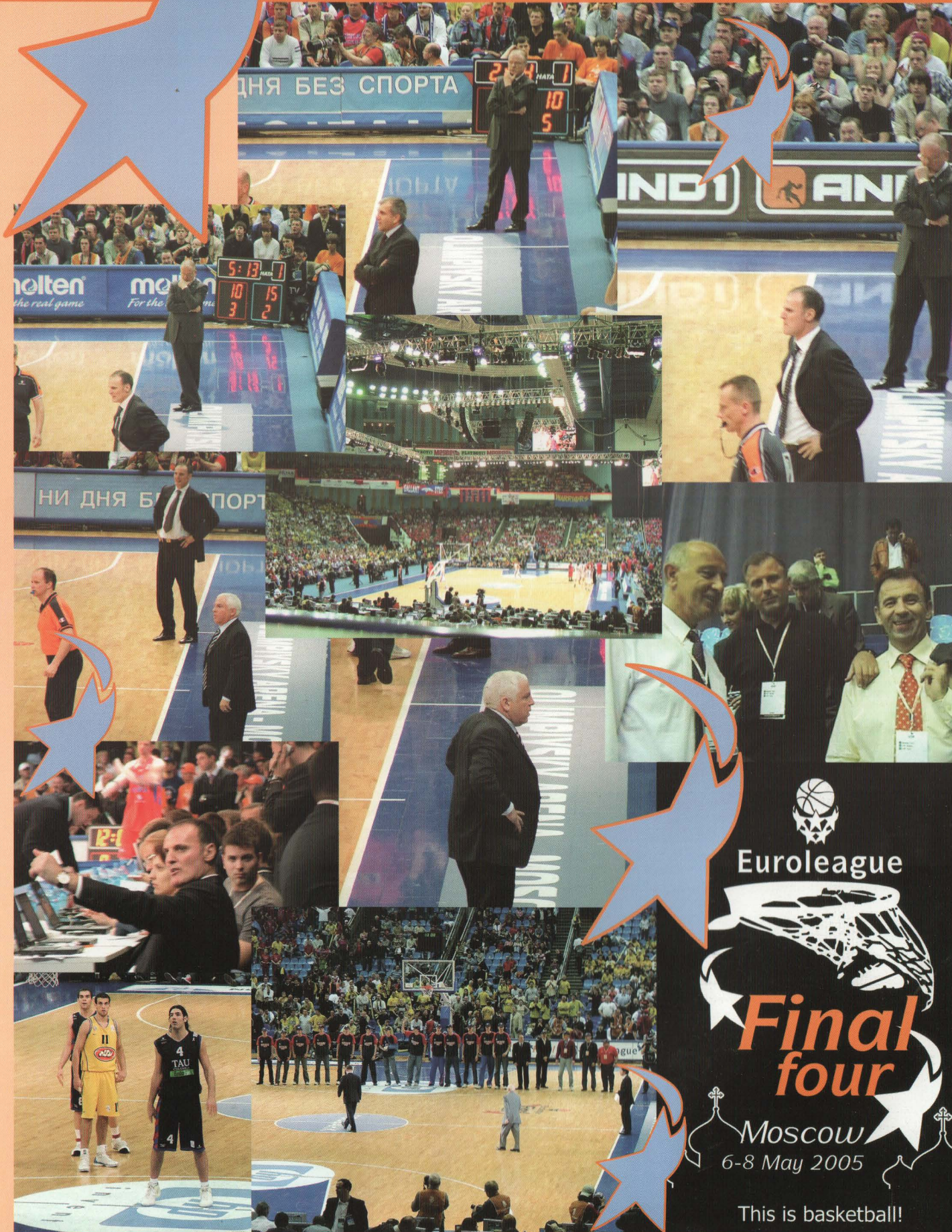

Mike D'Antoni

JUN 2005. GODINA IX BR. 34 CENA 100 DIN. 2 EUR 3,5 KM 100 DEN. 800 TOLARA 25 KUVA

trener godine nba
na klinici godine

Euroleague

Final four

Moscow
6-8 May 2005

This is basketball!

časopis udruženja košarkaških trenera

TRENER

Fajnal-for 2005.

Turnir pomešanih osećanja

Piše: Mirko Polovina

ponos i seta, optimizam i strepnja, to je tek deo kontradiktornih osećanja sa kojima se, sa ovogodišnjeg fajnal-fora održanog od 5. do 8. maja u Moskvi vraća, ne tako brojna SCG ekspedicija. Još ako uređujete časopis Udruženja košarkaških trenera i ako su na završnom turniru, od četiri trenera trojica naši, pa još uz rezultate kojima je CSKA, predvođen Dušanom Ivkovićem, žario i palio do fajnal fora, onda vam je morala goditi dosetka čoveka prepunog duha, ali i znanja, trenera Makabija – Geršona, koji je izlaz, pored Ivkovića, Obradovića i Ivanovića, video u promeni prezimena u Geršonović.

Međutim, možda je upravo odmeravanje snaga trenerskih majstora na -ić pomoglo Geršonu. Već u prvom susretu kada je udario junak na junaka (Ivković – Ivanović), pobjeda Taukeramike, onemogućivši CSKA da se u trećem pokušaju domogne titule prvaka Evrope, po rečima trenera Ivkovića dovela je do – emotivnog praznjenja njegove ekipe. Ako smo tu, kao najveći broj onih koji prate košarku, promašili, ostao je lep osećaj da je naše udruženje u Dušku Ivanoviću definitivno dobilo još jednu trenersku veličinu koja će još dugo žariti i paliti košarkaškom Evropom. Utisak o tome da nedvosmisleno imamo najbolje trenere u Evropi, svakako je upotpunio Željko Obradović, koji je sa ekipom, koja je po budžetskom rejtingu u ovoj priči bila autsajder, zahvaljujući svom znanju i iskustvu Panatenaikos doveo do trećeg mesta.

Dakle ako, ipak, možemo biti zadovoljni što su naši treneri od prva četiri, podelili plasman od drugog do četvrtog mesta na Starom kontinentu i da je to moglo biti od prvog do trećeg, ili da neće biti iznenađenje ako se već u Pragu sledeće godine, za titulu najboljeg u Evropi budu nadmetali četiri trenera na -ić, onda nas igrački sastav učesnika moskovskog fajnal-fora svakako brine. Vlado Šćepanović je jedini branio čast našeg igračkog kadra. Premalo za zemlju svetskih prvaka i aktuelnog domaćina predstojećeg Evropskog prvenstva.

Međutim i tu treba biti realan. Nijedna od zemalja čiji su se klubovi nadmetali na ovom takmičenju nema toliko igrača u NBA.

Zato, ako objektivno sagledamo godišnje budžete naših klubova i u skladu s tim realno odredimo njihove mogućnosti, konstatujemo da nam treneri, srećom, ne odlaze preko bare i saberemo sav naš trenerski i igrački potencijal, onda su naši izgledi da i posle predstojećeg Evropskog prvenstva ostanemo u krugu košarkaških velesila, izvesniji.

6 Stručno usavršavanje
Trenerski dani 2005. u pet tema

26 U susret EP
Optimi zam i oprez

31 ŽKK Hemofarm
Kup kao iznenađenje

33 KK Hemofarm
Strujni udar Jadrana

Osnivač i izdavač:
Udruženje košarkaških trenera SCG
Beograd, Sazonova 83

Za izdavača:
Želimir Obradović

Glavni i odgovorni urednik:
Mirko Polovina

Urednički odbor:
Jovo Malešević (predsednik)
Milan Opačić
Dragan Nikodijević
Mirko Polovina
Zoran Radović
Gordana Čanović
dr Vladimir Koprivica

Tehnički urednik:
Đorđe Miličić

Urednik fotografije:
Miroslav Todorović

Naslovna strana:
Nebojša Vasiljević

Adresa redakcije:
Beograd, Sazonova, 83

E-mail:
uktj@uktj.org.yu

Telefon:
+381 11 34 00 852

Fax:
+381 11 34 00 851

Priprema:
DanGraf d.o.o. Beograd,
Alekse Nenadovića 19-23

Štampa:
Standard 2, Beograd

Tiraž:
3000 primeraka

List izlazi dvomesečno

Rešenjem Ministarstva za informacije
Republike Srbije br. 651-03-00323/1999
od 17. 01. 2000. god. „Trenerski“ je upisan
u registar javnih glasila, pod rednim
brojem 2928.

Pripreme za BCB 2005.

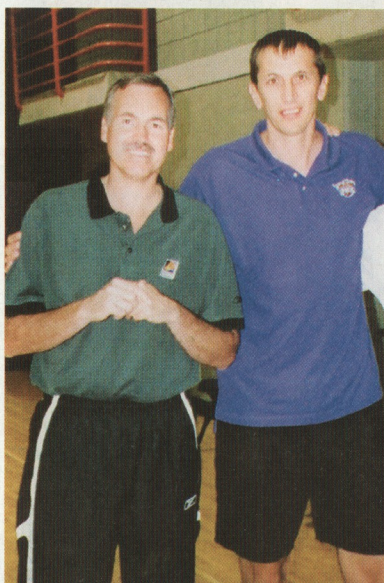
Košarkaška škola najvišeg kvaliteta

Predavači: Uz svetskog prvaka (Pešić) i olimpijskog šampiona (Manjano), na BCB 2005. i trener godine NBA za 2005, Majk D'Antoni

Četiri meseca pre održavanja BCB-a definitivno je poznat sastav predavača. Najnovija vest, koja će svakako obradovati sve trenere u našoj zemlji, glasi da u Beograd dolazi zvanično najbolji trener NBA lige ove sezone, Majk D'Antoni. Posle otkazivanja Rika Karlajla, zahvaljujući izuzetnom angažovanju Ljubisava Lukovića, skauta Finiksa Sans-a i ljudi iz NBA lige, obezbeđeno je učešće Majka D'Antonija, što potvrđuje i izvršni direktor „Beogradske košarkaške klinike“ Milan Opačić:

– Karlajl se zahvalio na pozivu, zbog obaveza koje ima prema ugovorenim akcijama NBA-a i kampovima i izrazio nadu da će biti jedan od predavača iduće godine. Potom je usledio naš poziv Majku D'Antoniju, računajući da je interesantan kao trener jer je radio u Benetonu i Milanu, da poznaje dobro evropsku košarku, da je bio predavač na mnogim seminarima i da u NBA ligi postiže zapažene rezultate. Posebno nam je drago što je on u međuvremenu proglašen za najboljeg trenera u NBA ligi

Majk D'Antoni i Ljubisav Luković:
Saradnjom do BCB 2005.

Naš saradnik Slobodan Maletić u razgovoru sa Milanom Opačićem, direktorom BCB

ove sezone. I oko njega je postojala neizvesnost zbog obaveza na akciji „Košarka bez granica“ koja se održava u Južnoj Americi. Istovremeno drugi problem je predstavljao početak kampa Finiksa za novu sezonu, koji će uslediti samo nedelju dana posle naše klinike. Međutim, sve je rešeno na najbolji mogući način, tako da je Majk D'Antoni, pre nekoliko dana zvanično potvrdio svoj dolazak. Ponosan sam što mogu da saopštim da će ove godine predavači na našoj klinici biti najbolji NBA trener, Majk D'Antoni, poslednji osvajač Olimpijskih igara, Ruben Manjano i poslednji osvajač Svetskog prvenstva, Svetislav Pešić. Pored njih predavači će biti kondicioni trener Sead Krdžalić i profesor informatike Vladan Devedžić. Izborom predavača veoma su zadovoljni sadašnji i bivši predsednik UKTSCG, Željko Obradović i Dušan Ivković, nadajući se da će i ove godine Klinika proteći na najvišem nivou.

Da li su poznate teme o kojima će govoriti Majk D'Antoni?

Majk D'Antoni važi za isključivog napadača. Njegov tim je najefikasniji u NBA ligi (115,8 poena po utakmici) uz najbolji skor ove sezone (62-20). Uskoro očekujemo

Ruben Manjano

njegov odabir tema, ali sam gotovo siguran da će on imati tri napadačke teme, koje će se odnositi na tranziciju i kontranapad, igru pick-and-roll-a, u kojoj je dominantan plejmejker ekipe Finiksa, Stiv Neš i da će se treća tema najverovatnije odnositi na izgradnju individualnih napadačkih kvaliteta. I u konsultacijama sa Gregom Popovićem i Igorom Kokoškovim potvrđeno nam je da se radi o treneru koji gaji isključivo ofanzivnu košarku.

Nedavno ste boravili u Moskvi na finalnom turniru Evrolige. Koliko su evropski stručnjaci upoznati sa programom BCB-a?

– S obzirom na to da tokom boravka u Moskvi nismo imali definitivnu potvrdu učešća Majka D'Antonija, nismo pravili promociju BCB-a, u onom pravom smislu, sa konferencijom za novi-

Majk D'Antoni

...nare, v e ć smo u ličnim kontaktima sa gotovo svim trenerima koji su tamo bili, predstavili naše planove. Tom prilikom smo ih obavestili da će se Klinika održati tokom četvrtfinalnih duela na Evropskom prvenstvu, od 20. do 22. septembra. Istovremeno iskoristili smo priliku da razgovaramo s predstavnicima našeg partnera TAF-a iz Atine koji su izrazili zadovoljstvo zbog produženja saradnje na još četiri godine.

Svetislav Pešić

Kakve su aktivnosti u narednom periodu?

– Sajt je već završen. Prodaja posredstvom interneta ide veoma dobro. Dvadesetak trenera je već kontaktiralo sa Udruženjem i prijavilo se. Očekujemo da Finiks pošalje promotivni materijal povodom dolaska njihovog glavnog trenera. Predstoji nam zvanična promocija BCB 2005, sa kompletnim programom. Tada ćemo ga poslati na više od 150 adresa širom Evrope i to će biti početak oglašavanja Klinike ove godine na Starom kontinentu. U drugoj polovini jula formiraćemo organizacioni odbor. Ove godine u organizaciji trenerskog seminara biće uključen veliki broj naših stručnjaka, koji će raditi kao volonteri. Ovom prilikom ih pozivam da se prijave. Formiranjem organizacionog odbora želimo da izbegnemo sve eventualne propuste.

U svakom slučaju, potrudimo se da svi oni koji budu pratili EP 2005. imaju prave informacije i o održavanju našeg seminara.

Da li u ovom trenutku možete da pretpostavite koliko će trenera pratiti predavanja na klinici?

– Mislim da je termin održavanja Klinike vrlo nezgodan. To je period u kojem će svi glavni i pomoćni treneri biti sa svojim ekipama, na završnom delu priprema uoči nove sezone. Očekujemo dolazak trenera bez angažmana, funkcionera iz klubova, skauta i predstavnika NBA timova. Prema najavama, Klinika će verovatno oboriti dosadašnje rekorde (800 domaćih i 200 stranih učesnika). Iskreno se nadam da će ih ove godine biti još više, zaključio je Opačić.

Slobodan Maletić

Stručno usavršavanje u kontinuitetu

„Trenerski dani” – 2005

U sportskoj dvorani KK Reflex u Železniku, 23. i 24. aprila održan je izuzetno zanimljiv i kvalitetan seminar „Trenerski dani 2005”. Tema se odnosila na obuku igrača na pozicijama od 1 do 5, a predavači su bili: Boško Đokić (pozicija 1), Aleksandar Džikić (pozicija 2), Marin Sedlaček (pozicija 3), Vlade Đurović (pozicija 4) i Veselin Matić (pozicija 5).

Seminar je bio obavezan za sve trenere mlađih kategorija, tako da su svi oni koji su ispunjavali uslove, tom prilikom overili licence za narednu sezonu. Seminaru je prisustvovao 451 trener, a sam događaj je u potpunosti uspeo. Predavanja su održana uz pomoć juniorskih ekipa KK Vizura, KK Superfund i KK Reflex (demonstratori u praktičnom delu predavanja). Odabir tema bio je sjajan, s obzirom na to da je u radu s mlađim kategorijama, tj. u sistemu selekcije, i te kako bitna analiza igrača na pojedinačnim pozicijama. Trenerima mlađih kategorija dobili su prava uputstva i smernice za dalji rad. Data im je kompletna slika obaveza igrača na svakoj poziciji, kao i saveti za rad na individualnoj tehnici i taktici.

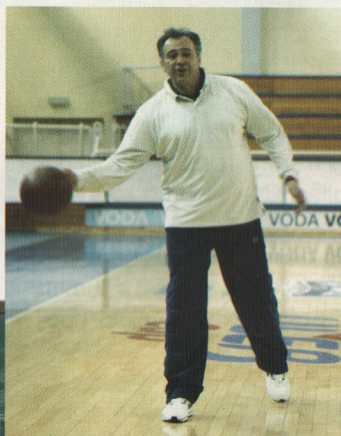
Zašto je ovaj seminar bio originalan? Jedna od osetljivijih tema u savremenoj košarci je obuka igrača na poziciji plejmejкера. Predavač Boško Đokić, trener KK Reflex, smatra da je to bila tema kojoj bi mogao da se posveti čitav seminar i da tom prilikom možda petorica, šestorica stručnjaka govori samo o obuci plejmejкера, jer je reč o najosetljivijem mestu u timu – organizatora igre. Igrač na poziciji 1 je, takoreći, produžena ruka trenera na terenu, koji sprovodi njegove zamisli. Svedoci smo da po završetku igračke karijere mnogi plejmejkeri postaju treneri i to sjajni kao što su: Željko Obradović, Svetislav Pešić, Luka Pavićević, Zoran Sretenović, Duško Ivanović... Po mišljenju trenera Đokića obuka plejmejкера zahteva osam godina rada sa igračima od četrnaeste do dvadeset i druge godine, kako bi oni kasnije bili „pravi”. Obuka organizatora igre obuhvata razne tehničke i taktičke specifičnosti, a osim toga potreban je i rad s posebnim pedagoškim pristupom.

Po mišljenju predavača Vlade Đurovića, sadašnjeg trenera Vojvodine, igrač na poziciji 4 (krilnog centra) posle organizatora igre, praktično je drugi plejmejker u ekipi. On bi trebalo da poseduje sve ono što ima pravi centar na poziciji 5. Potrebno je da zna igru leđima, da ume da „zatvara” koš, da ima dobar skok i u odbrani i u napadu, a istovre-

meno mora da ima mnogo bolju individualnu tehniku od centra. Trebalo bi da zna da šutira sa pozicije za 3 poena, a naročito sa pozicije visokog posta. Krilni centar distribuirala lopte, on upošljava centra, izbacuje loptu na krilnu poziciju, trebalo bi da je prodoran, a istovremeno da ima dobar procenat šuta. Sa igračem sa te pozicije najčešće se igra „pick-and-roll”, tako da bi on trebalo da zna da napravi blok, zatim da se izvuče iz tog bloka, da šutne ili eventualno da otvori prostor nekom od saigrača ispod koša. U našoj zemlji trenutno najbolji igrač na toj poziciji je Dejan Mi-

lojević. Inače, različiti su igrači koji mogu da igraju na toj poziciji. To npr. može da igra Branko Jorović, koji je visok 200 cm, ali na toj poziciji može da igra i košarkaš sa 215 cm. Budućnost košarke je u tome da na poziciji krilnog centra igraju igrači sa 210 cm, a na poziciji broj 5 sa 220 cm visine, kao što je recimo Šekil O’Nil.

Vlade Đurović zbog toga smatra da su treneri koji su prisustvovali se-

Predavači: Marin Sedlaček i Veselin Matić

minaru imali šta da čuju i da je sama ideja bila sjajna. On predlaže da na nekom od narednih seminara tema bude npr. samo zonska odbrana i da tom prilikom stručnjaci predaju o zoni 2-3, zoni 3-2, zoni 1-3-1 i zonskom presingu. Na taj način zaokružio bi se ciklus o zonskim odbranama, a po tom modelu moglo bi da se govori o odbrani čoveka, odbrani od pick-and-roll-a, napadu itd.

Ovaj seminar „Trenerski dani 2005”, poklopio se sa finalnim turnirom prvenstva SCG za kadete, tako da su učesnici imali priliku da odgledaju i te kadetske utakmice.

S obzirom na to što je osnovna delatnost našeg trener-skog udruženja usavršavanje i edukacija trenera, već su isplanirane naredne aktivnosti.

Sledeća akcija je mini-seminar „Američka iskustva”, na kojem će predavači biti šestorica učesnika prošlogodišnjeg studijskog usavršavanja u SAD-u (J. Arsić, N. Lazić, A. Džikić, S. Karadžić, Z. Lukić i M. Ocokoljić).

Uz video-prezentaciju i kopirani materijal, učesnici tog seminara imaće uvid u sve što je naša delegacija videla tokom boravka u Americi. Seminar je besplatan, ali je planirano da njemu prisustvuju samo dvadesetorica odabranih trenera iz svih regiona Srbije.

Slobodan Maletić

Trenerski dani 2005.

Boško Đokić

Obuka igrača na poziciji broj 1

koristim priliku da vas pozdravim i drago mi je da vas vidim u velikom broju. Pošto imam iskustvo od 28 godina bavljenja trenerskim poslom, da vam kažem da je vaš rad, pogotovo u ovom delu predavanja

obuke igrača na pozicijama od 1 do 5, u suštini mnogo bitniji nego moj posao ili nekog mog kolege u seniorskom timu. Vi ste ti koji igračima ugrađujete tehniku i elemente taktike, i tu neku da kažem „dušu“ i neke specifiku. Nažalost, u ovom našem poslu stvari se ponekad obrnu, pa kada se priča o trenerima priča se samo o seniorskim i onim koji su prvi, a o ljudima koji stoje iza toga se ne priča. Konkretno, jedan primer, ovih dana se priča o Bojanu Popoviću, plejmejkeru koga ja imam u timu, i za koga se u principu vezuju četiri seniorska trenera koje je imao: A. Petrovića, M. Baletića, V. Đurovića, pa verovatno i za mene. Međutim, da ne izuzmem i sve juniorske i kadetske trenere, za njega vezuje se naročito ime i gospodina koga sam video ovde, Dragana Dragošavca, koji ga je i pronašao. Još jednom vam želim da istrajete u svom poslu. Mnogi elementi o kojima ja treba da pričam su već pomenuti, naročito u predavanju obuke igrača na poziciji 2. I još neke stvari su vrlo bitne, a to je iz ove pozicije na kojoj sam ja seniorski trener Refleksa ili bilo kog drugog tima, posvetiću se obuci igrača odnosno praktično tehnici koja se radi do 18. godine.

Sama tema je u principu prilično jasna, „Obuka igrača na poziciji 1“, u kojoj su dve reči bitne i koje vi znate šta znače. Svako trenersko razmišljanje podrazumeva jednu trenersku filozofiju, i sama reč obuka podrazumeva jedan pedagoško-nastavni proces, vreme i određeno strpljenje u kojem se taj igrač nalazi od pionirskih dana i petlića pa sve dok ne dođe do reprezentativca. Po meni, jedna sistematizacija po mestima ne treba da počne ranije nego od mlađeg kadetskog uzrasta, što bi značilo u 14. godini, odnosno praktično sledeće godine dečaci rođeni '91. po sistematizaciji bi trebalo da se konačno opredele da li neko igra na poziciji 1, kako mi kažemo pleja. Mada stoji konstatacija da se vrhunski plejmejkeri, a o njima pričamo, rađaju i nose nešto u sebi, nešto drugačije nego za ostale pozicije. Sam taj proces obuke ima nekoliko faza.

Prva faza je u mlađem i starijem kadetskom, i mlađem i starijem juniorskom uzrastu, što znači period od četiri godine, dok ne dođu do nekog seniorskog uzrasta, oni moraju kompletno da urade neke stvari, da budu tehnički i taktički obučeni.

Druga faza je jako opasna i mnogo igrača se gubi na toj poziciji, u tom prelazu iz juniorskog u seniorski uzrast. Ta druga faza obuhvata oko četiri godine, od 18. do 22. godine, da bi se došlo do pozicije 1. Počinju kao drugi plejmekeri, da bi se izborili za startnu poziciju. Govoriću o dva primera pleja koji trenutno igraju i čiji je razvojni put bio sličan. Bojan Popović, Vule Avdalović prve godine su ulazili 60 sekundi, da bi napravili faul u odbrani, pa su polako, postupno prerastali prve plejmejkere. Vule je i reprezentativac, nadam se da će i Bojan dogurati do reprezentativca. To je neka druga faza u sazrevanju pleja s tim da bih istakao da se plejmejkeri praktično od tih prvih igračkih dana pa do trideset i neke godine, kada završavaju, obrazuju i stasavaju.

Treća faza bi bila otprilike od 22. do 25-26. godine. Tada je igrač već formiran, ima svoj stil igre, možda je već i napravio neki dobar rezultat, osvojio titulu i od tada može šest-sedam-osam godina da igra na visokom nivou, iako

uvek ima nekih novih stvari koje mogu od njega da se traže. Dobar primer za to su:

- Saša Đorđević, pošto je rođen 1967. godine, sa 25 godina osvojio je titulu prvaka Evrope sa Partizanom
- Igor Rakočević pruža mnogo bolje i zrelije igre posle 25.

U tim razvojnim fazama plejmejкера, kao što sam već rekao, čitav život se uči i napreduje, govorim o pametnim plejmejkerima od kojih se uvek zahteva besprekorno znanje i igra, ovih drugih se niko i ne seća.

Iz više razloga se to mora pratiti i unaprediti, prvo, sama pravila propozicije i promene nekih tokova igre, do toga da je svođenje ovog „nesrećnog“ pick'n'roll-a (PnR) deformisalo puno igru u napadu. Namerno kažem „nesrećnog“ jer PnR se igra tako da igraju dva igrača, dvojica stoje u ćošku, a onaj peti šeta u zavisnosti od toga ko je u blokadi, a ko nije. Uvođenjem PnR došlo se do sasvim novih momenata u igri, što je zahtevalo tehničko-taktičku obučenost na visokom nivou, najčešće što se tiče driblinga. Druga stvar, koja je puno promenila način igre, pa samim tim zahteva neku bolju tehniku u pokretu i samu igru dovela do ubrzanja i inovacija, jeste i pravilo od 24 sekunde. To nije u pitanju samo razlika šest sekundi, već i pravilo da se za osam sekundi mora preneti lopta u prednje polje. Zbog toga je igra unapređena, postala je brža i raznovrsnija, što sve kod samih plejmejкера zahteva mnogo bolju tehniku, samim tim se popravljaju i linija odbrane jer osam sekundi daje odbrani veću šansu za pritisak u prvom polju. Inače u košarci je bilo puno tih momenata kada je promena pravila dovela do nekih inovacija (npr. pravilo tri sekunde, sada uvođenje trećeg sudije).

Druga stvar o kojoj bi trebalo da pričamo je uloga pleja. Generator i motor ekipe, igrač od koga sve potiče i preko koga se sve prelama i ovo mesto će sve više dobijati na značaju. Ne potcenjujući sve druge pozicije bilo bi nezamislivo igrati košarku bez pleja.

Pre nego što pređemo na neki tehničko-taktički deo u kojem ću dati i par vežbi – ali ne samo u smislu obuke igrača na poziciji 1 i 2 nego onih stvari koje su nedovoljno zastupljene u tehnici i da se olakšaju putevi dolaženja do plejmejкера (PM). U svakoj fazi napada i odbrane uloga pleja je veoma bitna. Dolazimo do još nekih stvari koje se čine da su sporedne, a u stvari su vrlo važne.

Relacija s trenerom je jako bitna i moje iskustvo i iskustvo nekih drugih trenera govori da je relacija trenera i pleja drugačija nego relacija trenera sa drugim igračima. Govoreći o samoj utakmici o njenom toku, ali takođe i o samom trenajnom procesu svaka promena odbrane i napada isključivo ide preko pleja. Trener i plej su usmereni jedan na drugog i van terena, a to ne može da počiva na galami, već na jednom razumnom odnosu, gde se zna ko je prvi, i zato što plej u sebi mora da sadrži mnoge odlike trenera, i o znanju tehnike i taktike pa do mogućnosti razmišljanja i bržeg donošenja rešenja na terenu. Na kraju krajeva, plej se i razlikuje u tom sitnom detalju mogućnosti adekvatnog rešavanja novih situacija u što kraćem roku.

Proces vođenja i obuke pleja i trenera ne završava se samo na terenu. Uvek sam voleo da zajedno pregledamo neke detalje sa utakmice, da vidimo šta je valjalo a šta ne,

i da kao metod učenja gledamo kasete s jačih evropskih utakmica, što je sad dostupno, zaustavljajući situacije kad je lopta kod pleja i da pričamo o rešenjima, šta on misli... Ne može svako biti plej, uz sve dužno poštovanje, na poziciji broj 1 jako je teško naći, pa da budem blag, sportski i šire obrazovanog igrača i na tome se mora stalno raditi. I još jedan od važnih segmenata je neko vaspitanje i obrazovanje koje je veliki problem u ovoj državi u poslednje vreme. Na vaspitanje se može uticati od prve do sedme godine, a na obrazovanje se može uticati kroz školovanje (osnovna, srednja) i ja nisam pobornik ovog što se dešava u poslednje vreme – da se pojavljuju profesionalci sa 10-12 godina bez završene osnovne, a kamoli srednje škole.

Jedno vreme je bilo u modi da se traži plej preko 2m (primer Medžika Džonsona), pa je to bio trend na poziciji 1, a to su atipični primeri, optimalna visina je od 185cm do 195cm, a sve preko i ispod toga je atipično. Ni Medžik, ni Rodžers (visok 162cm) nisu igrali pleja zbog visine ili skoka, dugih ruku, brzine, iako je poželjno da ima te osobine. Igra se zbog osobina vođe, zbog prepoznatljive situacija na terenu i mogućnosti rešavanja najsloženijih stvari.

Vrhunski plej mora da ima neku svoj specifikum koji ga deli od ostalih i na tome treba raditi u mlađem uzrastu. Da li je to finta, promena, polazak u dribling, šut nešto od tih detalja što izlazi izvan trenerskih okvira. Po pravilu dobri plejmejkeri češće od ostalih postaju kasnije treneri (Ž. Obradović, D. Ivanović, B. Maljković, A. Nikolić, S. Pešić, u novije vreme A. Trifunović, L. Pavićević). Dolazimo do driblinga i to je ono što su zahtevi moderne košarke – napad 24 sekunde i da se mora driblati u maksimalnoj brzini, mnogo brže nego ranije. Što se tiče driblinga ja sam kroz skauting došao do zaključka da je puno igrača jednorukih, i da plejmejkeri dribljaju loptu uglavnom osnovnom rukom, najčešće desnom. Nisam video puno levorukih vanserijskih igrača. Većina igrača kontroliše loptu jednom rukom, a samim tim su im taktičke mogućnosti umanjene. Dve stvari koje su bitne – mehanička kontrola lopte sa obe ruke i usredsređena kompletna pažnja na situaciju na terenu.

Drugi problem su dodavanja, koja su se svela na dodavanje sa glave ili neko dodavanje sa grudi. Druga dodavanja, koja ja zovem atipična, jesu dodavanja iz driblinga i tako dalje... Kod samog dodavanja dve stvari su bitne pored same tehnike i na njima treba insistirati, a to je popravljavanje ugla dodavanja i da li lopta ide od njega ili ka njemu, a drugo je momenat dodavanja jer odbrane su sve bolje. Jedno vreme je u modi bio tip košarke gde je akcenat bio na odbrani. Samo jednom u 24 sekunde možemo biti sami i ne treba da oklevamo sa realizacijom i čekamo bolju šansu.

Došli smo do jedne stvari koja je zapostavljena jer se podrazumeva, a prethodi driblingu, a to je položaj lopte po prijemu – trostruka opasnost.

Dolazimo do šuta svedeno kako izgleda: dvokorak, zicer, posle driblinga, trojka, slobodno bacanje... Košarka je pre 20 godina bila u fazi šuta, kada su uvedene trojke gde se Cibona najbolje snašla, doduše bilo je manje kontakta, tako da su u postavi bila 4 šutera, bila je napadačka košarka, za koš više... Kasnije je ušla u fazu malih rezultata, odnosno opstrukcije igre koja je veštački napravljena tako što

ne želiš da igraš brzo, pa su na ceni bili igrači koji nisu bili napadači već odbrambeni, s problemom šta u sudaru ekipe koja je tehničko-taktički bolja može da je savlada – samo na rezultat 60-50, a teško na rezultatu 90-100.

Promena pravila napada 24 sec značajno je ubrzala igru. Jako teško prolaze igrači koji od tri šuta ne ubace jednom trojku. Ali, onda dolazimo do problema treninga šuta, nisam pristalica da se ubaci 200 lopti za pola sata bez intenziteta. Pristalica sam da se šutira situaciono, sa zadacima u nekom takmičenju. Čini mi se da kad govorimo o šutu, šut iz driblinga je zapostavljen. Što se tiče samog pleja, on mora znati više elemenata i tehnike i taktike igrača na drugim pozicijama. Pet ne mora znati da prevede loptu, ali jedan mora znati leđima igrati ispod koša, isto u PnR kada dođe do preuzimanja veliki-mali, plej mora da probije muški, a u fazi odbrane gde se često dešava preuzimanje i nema dobre odbrane ako mali igrač ne može čuvati velikog.

Nekoliko reči o slobodnim bacanjima, odnosno spremio sam neke statističke podatke. Danas na utakmicama često završnice liče na pravu šah igru. Igra traje duže, imamo mnogo više prekida, tajm-auta, za razliku od ranije, prekide često koristimo, plej mora biti napadački obučen, prosečno bi trebalo da postiže između 10 i 15 poena sa procentom šuta od 40 do 57 procenata (primer Vuleta Avdalovića), da ima prosečno od 3,5 do 5,5 „čistih“ asistencija, ali sam pobornik da ne pišemo samo realizovane asistencije, već i one koje nisu završile u košu (zbog antitalenata).

Realizacija slobodnih bacanja bi trebalo da ide preko 80% (primer Koljevića 92%, u Jadranskoj ligi). Greška kod bacanja je što ih vežbamo samo kad se igrači umore, ubace 10 ili par serija po 2.

Prvi plej igra od 20-25 min. i mora biti fizički spreman da bi izbacio penale i postoje 4 faze napada u kojima je plej uključen isto tako i 4 faze odbrane: kontranapad, rani napad odnosno sekundarni napad, pozicioni napad i minijature.

Ima puno stvari koje plejmejker treba da zna, na primer za pleja potrebna je vizuelna i verbalna, manuelna komunikacija (npr. dres, šaka gore, rogovi, kako izlazi u PnR...), uloga pleja u kontri i iznuđenoj kontri kada presečemo loptu, ulaz (ako je presečena u prednjem polju)...posle protivničkog promašaja za tri sekunde da svi pređu polovinu terena, a od pleja i samo od pleja zavisi završnica. Posle primljenog koša prelazi u rani napad i ima pravilo trougla – bilo 3:3, 2:3, 5:3 i kad se uspostavi ravnoteža staje se u poziciju.

1. vežba

1. dribling sa 6,25 do zicera maksimalno brzo i agresivno
2. dribling sa centra do kraja
3. dribling preko celog terena

2. vežba

- dribling 1 lopta
- promene na preprekama
- završnica ulaz
- ista vežba dribling
- sa obe ruke

3. vežba

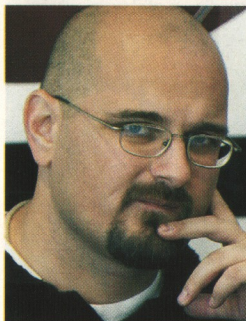
- 0 – šut
- 1 – dribling u stranu – šut
- 2 – dribling – ulaz pre prijema lopte trener daje signal, pa X1 reaguje na njega

4. vežba

X1 šutira penal nogom, dodiruje čeonu liniju i igra odbranu. X2 i X3 su u napadu, izvode iza čeonu ako je koš, a odbijaju ako promaši

Penali ispisnica od 21 do 0 promašaj +2

Pripremio: **Nenad Ćirković**, viši trener košarke

Aleksandar Džikić

Trenerski dani 2005.

Obuka igrača na poziciji broj 2

ošarka nastavlja da se razvija. Svedoci smo neprestanih promena svega onoga što je čini i određuje. Nova pravila, nove, drugačije sposobnosti igrača, novi rezultatski zahtevi, novi trenerski trendovi i razmišljanja. Sve to rezultira evoluiranjem našeg sporta i postavlja nove okvire pobeđe nad rezultatskim imperativom, koji je izraženiji nego ikad.

Sve te i takve promene dovele su i do izmena zahteva koji se postavljaju pred igrače, bez obzira da li je reč o igri u napadu ili odbrani, gde su te izmene različite u odnosu na različite pozicije igrača.

Kako je tema igra na poziciji broj 2, zadržaću se na detaljima vezanim za neke delove tehničke i taktičke obuke igrača, odnosno njihove pripreme za košarku koju ćemo tek gledati.

Ne tako davno, igrači na ovoj poziciji bili su markirani kao „strelci“, igrači za postizanje velikog broja koševa, značajniji u realizaciji više nego u bilo kom drugom segmentu košarke. Međutim, upravo nas iskustvo uči da je ono što odvajava vrlo dobre od vrhunskih ekipa, bilo da je reč o klupskom ili reprezentativnom nivou, bila sposobnost ovih igrača da ispunjavaju zadatke vezane i za tranziciju i za igru u odbrani, kao i za organizaciju igre, naročito u fazi postavljenog napada. Strelci koji nisu „rupe“ u odbrani, koji prihvataju defanzivne zadatke i izvršavaju ih sa istom energijom, zainteresovanošću i odgovornošću kao što to rade dok igraju u napadu su potreba i preduslov za svaku ekipu koja pretenduje na titule.

Svi igrači, bez obzira na poziciju, moraju biti obučeni u osnovnim košarkaškim elementima, gde pre svega mislim na: zaustavljanja i pivotiranja, kretanje bez lopte, dribling, dodavanja i šut. Ovu tehničku bazičnu obuku je vrlo bitno obaviti na što višem nivou, jer ona predstavlja „temelj“ na kojem se vrši dalja nadogradnja.

Potrebno je, takođe, voditi računa i o nekoliko opštih, osnovnih uputstava, koja mogu pomoći u što boljoj pripremi igrača na ovoj poziciji:

- nema unapred određenih kretnji
- čitanje odbrane
- komunikacija
- razvijanje dobrih navika
- korišćenje svojih prednosti i skrivanje mana
- igrati nesebično

IGRA U KONTRANAPADU

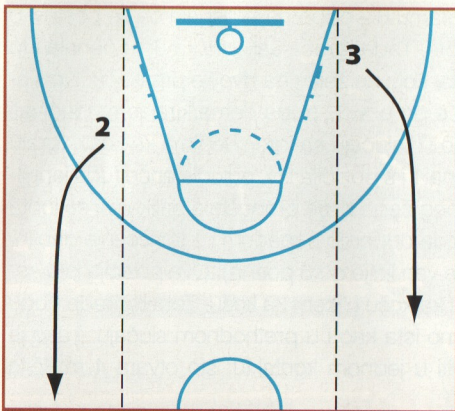
Ovoga puta se neću baviti detaljima vezanim za igru u kontranapadu i učešće igrača na poziciji 2 tokom ovog dela igre. Tek nekoliko zahteva koje igrači moraju da shvate, prihvate i izvršavaju.

1 – brzina prelaska iz faze odbrane u fazu napada, odnosno, brzina reakcije po promeni poseda lopte (bez obzira na koji način je došlo do toga) detalj je na kojem se mora puno raditi i stalno insistirati, naročito na tih nekoliko prvih koraka, na početku kretanja ka protivničkom košu. Naglašavam ovo „po promeni poseda“, odnosno smatram da ni dvojke, baš kao ni igrači na bilo kojoj drugoj poziciji ne mogu biti oslobođeni svojih zadataka prilikom zagrađivanja, odnosno tokom faze skoka u odbrani.

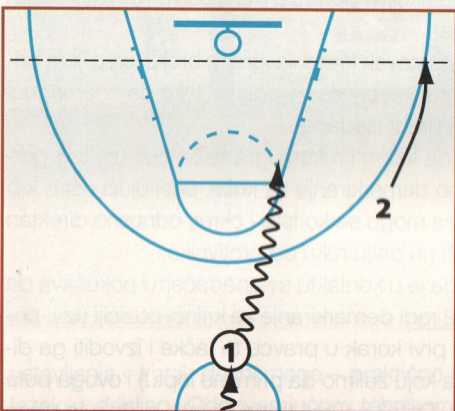
Pošto se došlo u posed lopte, smatram vrlo važnim brz početak kretanja ka košu, po najkraćim mogućim linijama, a uz poštovanje principa širine i dubine kretanja u kontranapadu. Otvaranje prvog pasa i prijem lopte je zadatak plejmejkera, od njih se traži da se demarkiraju u pokretu i loptu što pre dovedu u poziciju koja može biti pretnja za protivnika (pri tom koristeći dodavanja duž terena, pre nego dribling). Neke druge zadatke u otvaranju (kontra)napada i organizaciji igre, dvojka može dobiti ukoliko se odbrana odluči za neke druge načine igranja (primera radi – zonski pressing).

Ukoliko se u momentu promene poseda lopte igrač ne nalazi u središnjem delu terena, onda se od njega traži da što pre počne kretanje po liniji duž bočnih ivica (dijagram 1). Prilikom tog istrčavanja, vrlo je važno igračima pojasniti u kom momentu treba da ustanove položaj lopte, jer to podrazumeva gledanje preko ramena (ka većem delu terena), odnosno određenu rotaciju u ramenima i kukovima, što za posledicu ima usporavanje brzine kretanja (usporavanje osvajanja terena). Samim tim, potrebno je da se što pre prođe linija polovine terena, pe se tek posle toga može „tolerisati“ usporavanje zarad pogleda ka lopti.

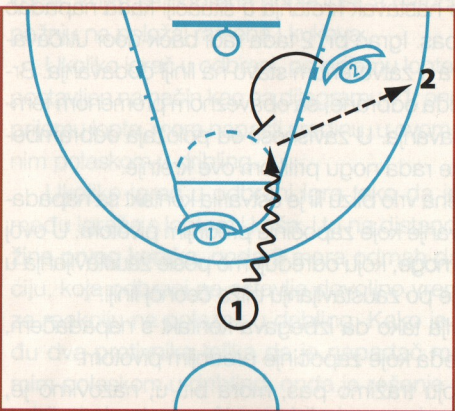
Igrači moraju da shvate značaj svog kretanja, moraju da shvate da na taj način kreiraju višestruke mogućnosti za svoje plejmejkere – ukoliko ostvare prednost nad direktnim čuvarem (istrče ispred njega, bliže košu koji napadamo) treba da očekuju dugačka dodavanja, međutim još je od veće važnosti to što će svojim kretanjem „povući“ odbranu za sobom i na taj način ostaviti veći slobodan prostor (bez odbrambenih igrača) svom saigraču s loptom, koji tada ima bolju priliku za napadanje tako nastalih rupa između linija

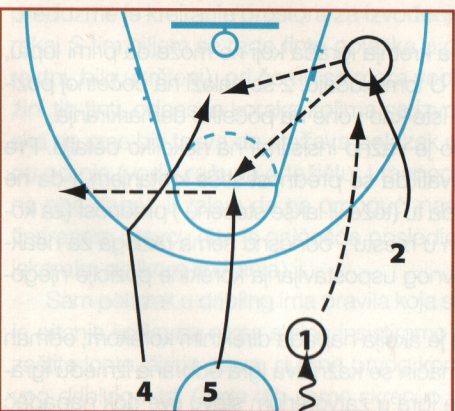
Dijagram 1

Dijagram 2

Dijagram 3

Dijagram 4

odbrane (plejmejkeru se otvara prilika za igru 1 na 1 u većem delu terena, a tako mu se otvara prilika da i driblingom brzo osvoji što veći prostor).

Ovde valja istaći sledeću stvar – verovatno najteži deo trenerskog posla je naterati igrače da trče (kako napred, tako i nazad) i stvaranje te navike je dugačak i naporan proces. Pre se usvoji svaka druga veština, pre se stvori svaka druga navika, od navike trčanja.

Ukoliko nije primio loptu u situaciji kad ima prednost nad direktnim čuvarem, a u zavisnosti od položaja lopte, igrač koji istrčava ima dve mogućnosti.

Dijagram 2 – kada je lopta već prešla polovinu terena, a bočni igrač nije na velikoj udaljenosti od driblera, on mora da nastavi da se kreće napred do ugla terena, s tim što mora da vodi računa na se ne zaustavi previše blizu čeonu linije, a što bi mu onemogućilo napad u obe strane posle eventualnog prijema lopte. Želim da se i u zoni šuta dvojka ponaša nesebično – hoću da svojim kretanjem i svojim postavljanjem ostavi prostor i otvori mogućnost igre 1 na 1 igraču s loptom. U toj situaciji njegova pozicija primorava odbranu na dugačka pomaganja, a ponovno uspostavljanje dobre pozicije u odbrani posle tog pomaganja je gotovo nemoguće (u najmanju ruku je vrlo teško) (dijagram 3).

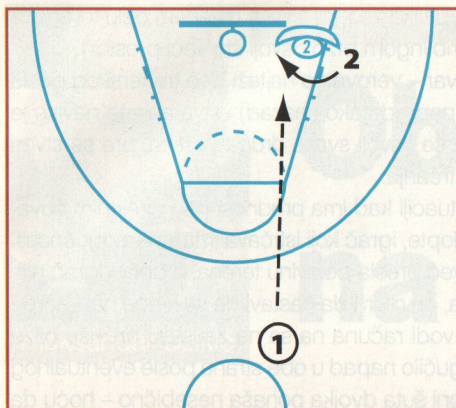
Ukoliko igrač bez lopte istrči daleko ispred, a pozicija low posta nije već napadnuta, želim da se taj igrač nađe na poziciji „kratkog kornera“, vodeći ponovo računa o svom položaju u odnosu na čeonu liniju. I na ovaj način se igraču s loptom ostavlja prostor i mogućnost igre 1 na 1, s tim što želim da se ova pozicija napadne i loptom i da se na taj način odbrana već u ranom napadu primora na skupljanje i pomoć. Istovremeno, ova pozicija ostavlja slobodnom središnju liniju terena, po kojoj se kreću prateći igrači, kojima se u ovom slučaju ne uskraćuje mogućnost dubinskih kretnji (dijagram 4).

Kretanje bez lopte i pravovremena i precizna dodavanja su osnova svakog uspešnog postavljenog napada. Kretnje koje otvaraju prilike za igrača koji ih radi, ali i za njegove saigrače, vrlo često, i kod trenera i kod igrača „nešto su što se podrazumeva“, sa čime se u potpunosti ne slažem. Baš kao i svaki drugi košarkaški elemenat, i kretanje bez lopte se obučava i usvaja, i izvodiće se onoliko dobro i kvalitetno koliko mu se bude posvetilo pažnje, odnosno koliko vremena provedemo u radu na tom delu košarke. Treba shvatiti da „ajmo-ajde“ ne donosi napredak – definisanje detalja i insistiranje na istima je ono što dovodi do napretka.

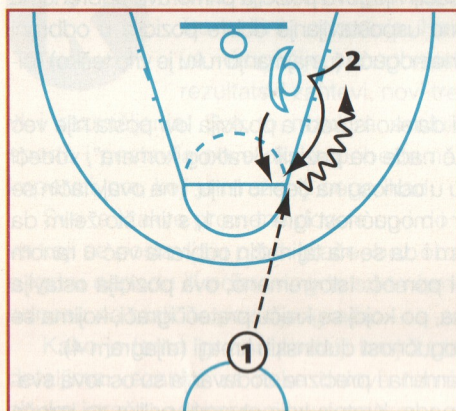
Početak dela o demarkiranju počinje s pozicijom na ivici reketa (na kojoj se igrač nađe posle nenalaženja dobrih rešenja u fazi kontranapada). U zavisnosti od postavke igrača u odbrani, igrač u napadu ima više opcija. Prva od njih je prikazana na dijagramu 5, a to je situacija kada je odbrana postavljena između igrača i koša i eventualno „uvaljivanje“ u reket ne smatra posebno opasnim. Vrlo je važno SVE igrače, bez obzira na poziciju, obučiti za igru leđima ka košu. Za tako nešto ne moraju čak imati ni prednost u visini ili snazi, a kada poseduju takve prednosti nad čuvarima, trenerski je greh ne naučiti ih kako da to i iskoriste, odnosno onemogućiti im da to rade i na utakmicama. Osnove te obuke su:

- prepoznati igru odbrane i ne propustiti priliku za zauzimanje pozicije što bliže košu,
- prijem lopte i stav s loptom koji istovremeno omogućava i realizaciju i dodavanje,
- obuka jedne od „centarskih“ tehnika, koja određenom igraču najviše odgovara.

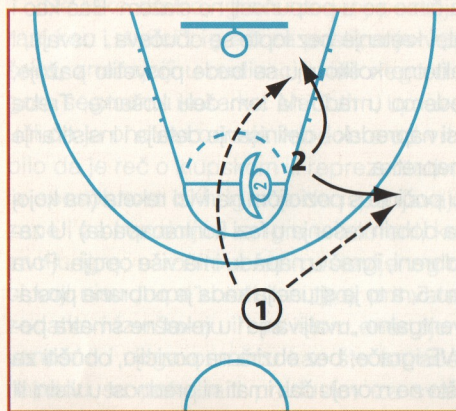
Prilikom ostvarivanja pozicije treba insistirati na radu nogu, koji koristimo – direktan korak ISPRED čuvara, u niskom stavu. Ovaj prvi korak valja pratiti još jednim u istom pravcu, s tim što treba voditi računa da se ne približimo previše simetrali terena (pod pretpostavkom da odbrana ima igrače na low postu na strani pomoći). Vrlo je važno pokazati metu za dodavača, naročito ako odbrana ne ostane u poziciji iza igrača, i zaštititi tu metu položajem gornjeg dela tela i položajem nogu.

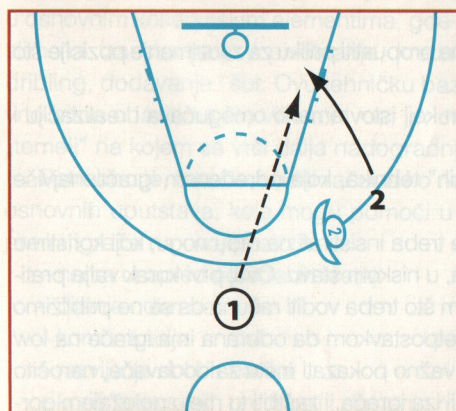
Dijagram 5

Dijagram 6

Dijagram 7

Dijagram 8

Sledeća situacija je na dijagramu 6 – odbrana je uspela da se postavi u poziciju između napadača i lopte. Tada igrača šaljemo ka uglu penala i to je sledeća tačka koja se napada, koju ne želim da dvojke preskaču. Ne slažem se s time da spoljne igrače po pravilu treba demarkiranjem upućivati na pozicije van 6,25 m. Baš kao i u slučaju sa igrom leđima ka košu, igrači moraju biti obučeni da igraju 1 na 1 s pozicija tzv. poludistance (udaljeni 4-5 metara od koša). Ne znam zbog čega bi se propuštala prilika da se lopta primi na poziciji do koje želimo da dođemo napadom uz korišćenje driblinga (u slučaju kada napad kreće van linije od 3 poena). Ova pozicija istovremeno omogućava igru i leđima ka košu i licem ka košu. Tehnika rada nogu prilikom prijema lopte je potpuno ista kao i u prethodnom slučaju – ako je moguće, valjalo bi se zaustaviti u jednom kontaktu, što otvara 4 različita otvaranja pivotom.

Vrlo je važno da u momentu prijema lopte napadač zna poziciju svog čuvara, što određuje njegove dalje akcije i pomaže mu u ostvarivanju prednosti koju zatim treba i da realizuje.

Na dijagramu 7 je prikazan nastavak kretanja igrača broj 2, sa ciljem prijema lopte. Ukoliko igrač u odbrani uspe da se postavi tako da onemogući direktno dodavanje, 2 može da uradi sledeće:

- ako je X2 postavljen tako da telom i rukom igra bliže lopti (sa tzv. **gornje strane**) onda 2 radi ponovno demarkiranje ka košu, očekujući oštro lob dodavanje. Prilikom ovog poteza mogu se koristiti i okret, odnosno direktan korak ka čeonj, a lopta se traži na dalju ruku od protivnika;

- ako je X2 postavljen tako da je u kontaktu s napadačem i pokušava da igra rukom na liniji dodavanja, 2 radi demarkiranje ka krilnoj poziciji (tzv. **pozicija 45**). Ovde treba naglasiti prvi korak u pravcu te tačke i izvoditi ga direktnim korakom. Meta (ruka na koju želimo da primimo loptu) i ovoga puta se štiti telom i položajem nogu. Detalj na koji treba obratiti pažnju je ugao pod kojim se izlazi na 45.

Na dijagramu 8 prikazan je nastavak kretanja u situaciji kada napadač nije, ponovo, u prilici da primi pas. Igrač br. 2 tada radi back-door utrčavanja, koristeći to što odbrana igra u zatvorenom stavu na liniji dodavanja. Brzo i iznenadno utrčavanje iza leđa odbrane, sa obaveznom promenom tempa, praktično menja ugao dodavanja. U zavisnosti od položaja odbrambenog igrača, koristim dve tehnike rada nogu prilikom ove kretnje.

Ukoliko je odbrana postavljena vrlo blizu ili je ostvarila kontakt sa napadačem, nije moguće izvesti utrčavanje koje započinje prednjim pivotom. U ovoj situaciji 2 radi okret oko **zadnje noge**, koju određujemo posle zaustavljanja u dva kontakta – to je noga koja je po zaustavljanju bliža čeonj liniji.

Ukoliko se odbrana postavlja tako da izbegava kontakt s napadačem, onda se koristi utrčavanje iza leđa koje započinje prednjim pivotom.

U oba slučaja, ruka na koju tražimo pas, mora biti u, nazovimo je, srednjoj poziciji, sa dlanom u visini grudni, kako bi moglo da se reaguje na sve vrste dodavanja – i na direktne pasove, i na lob pasove, i na dodavanja o parket.

Na dijagramu 9 je prikazana kretnja igrača koji ne može da primi loptu, ni posle back-door utrčavanja. U tom slučaju, 2 se nalazi na početnoj poziciji, te su i njegove dalje akcije iste kao i one na početku demarkiranja.

Po prijemu lopte na 45, vrlo je važno insistirati na nekoliko detalja. Pre svega, igrač br. 2 mora da shvati da se prednost stiće kretanjem, i da ne postoji razlog zbog kojeg bi sada tu (teže ili lakše stečenu) prednost (za koju je „radio“) izgubio „stajanjem u mestu“, odnosno nema razloga za neaktivnost koja bi dovela do ponovnog uspostavljanja korektna pozicije njegovog čuvara.

Na dijagramu 10 prikazana je akcija napada direktnim korakom, odmah po prijemu lopte na 45. Na taj način se kažnjava igra odbrane između igrača i lopte, odnosno želja da se igra u zatvorenom stavu sve dok napadač ne primi loptu. U ovom primeru, 2 prima loptu na levoj nozi i drugi korak za-

ustavljanja – korak desne noge – praktično je i direktan polazak u dribling. Odgovarajućom tehnikom zaustavljanja i prijema lopte ostvaruje se preduslov za brz i dugačak prvi korak, kojim se odbrana pobeđuje, a naročito treba obratiti pažnju na položaj ramena i kukova.

Ukoliko igrač u odbrani, po prijemu lopte, igra tako da je postavljen na način kao na dijagramu 11, onda 2, odmah po prijemu lopte, mora napasti sredinu, u ovom primeru ukrštenim polaskom u dribling.

Ukoliko igrač u odbrani igra tako da je postavljen između igrača s loptom i koša, i to na distanci manjoj od **dužine prvog koraka**, onda 2 mora odmah da kazni tu poziciju, koja odbrani ne ostavlja dovoljno vremena i prostora za reakciju na polazak u dribling. Kako je distanca između dva protivnika tolika da je napadač može „preći” samim polaskom u dribling, onda je rešenje napada prodor u bilo koju stranu. Ako, iz bilo kog razloga, napadač ne može da izvede ovu akciju, sledeći korak koji mora da preduzme je kreiranje prostora za izvođenje tog prvog koraka. S tim ciljem se rade finte polaska u dribling (bilo direktni, bilo ukršteni), pri čemu se mora voditi računa o dužini tih finti, odnosno koraka kojima se izvode. Finta polaska ne sme biti takva da otežava polazak u suprotnu stranu od nje (voditi računa o težištu, i raspodeli opterećenja na obe noge), ili takva da ne omogućí nastavak kretnje u fintiranom pravcu (što je najčešća posledica predugačkih iskoraka prilikom fintiranja).

Sam polazak u dribling ima pravila koja svi znamo, samo je pitanje koliko na njima stalno insistiramo – položaj lopte, zaštita lopte, širina stava, dužina prvog koraka, tehnika prvog driblinga itd. Ovde bih samo skrenuo pažnju na ugao pod kojim se izvodi taj polazak u dribling, odnosno gapad

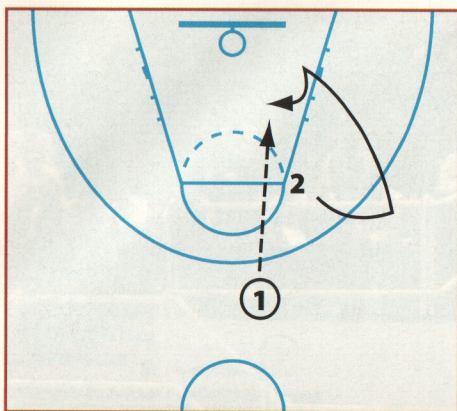
prvim korakom. Smatram da je potrebno uračunati reakciju odbrane, naročito u slučajevima kada napad nema prethodno stečenu prednost kretanjem. Pravilo da se prvi korak mora završiti pozicijom, u kojoj je stopalo napadača pored stopala odbrane, treba donekle dopuniti, upravo uračunavanjem reakcije odbrane, što znači da se taj prvi korak mora izvoditi pod nešto većim uglom.

Ukoliko je igrač u odbrani u poziciji na distanci većoj od dužine prvog koraka, dijagram 12, potrebno je nešto uraditi, kako bi se taj igrač primorao na smanjenje te distance. Na taj način (prilaženjem odbrane) povećava se mogućnost i efikasnost polaska u dribling i pobeđivanja već posle prvog koraka.

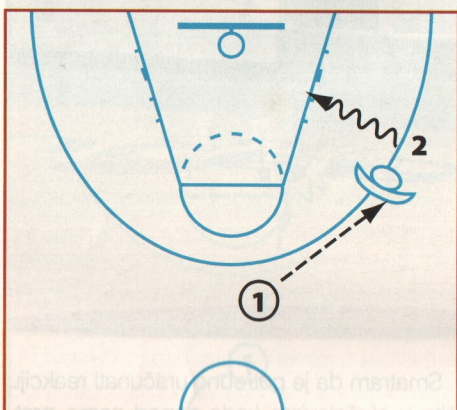
Dakle, kada smo u situaciji da napadač ima dovoljno prostora da, iako okrenut licem prema košu, može loptu dovesti na početnu poziciju za izvođenje šuta, onda su njegove sledeće akcije:

– izvođenje šuta (kretnjom je napravio prednost koja mu omogućava šut, bez realnog ometanja odbrane; potrebno je kod igrača razvijati prepoznavanje ovakvih situacija i njihovo „automatsko” korišćenje; u momentu prijema šuta, neophodno je biti u odgovarajućem položaju, koji omogućava prijem lopte i šut, gde je od najveće važnosti ravnoteža prilikom zaustavljanja, odnosno samog šuta),

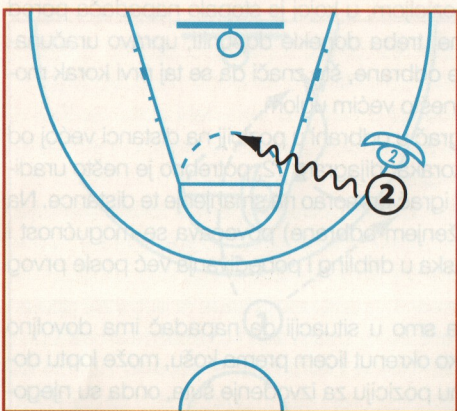
– finta šuta, koja mora biti naglašena i uverljiva, kako bi navela odbrambenog igrača da izađe iz ravnoteže u kretnji ka lopti (sa ciljem da blokira ili oteža izvođenje šuta), odnosno kako bi ga naterala na kretnju ka igraču sa loptom, što naravno smanjuje distancu između dva igrača, i stavlja napadača u bolju poziciju; kod izvođenja finti šuta treba veoma obratiti pažnju na sledeće: igrač s loptom ne sme fintom šuta izvesti sebe samog iz ravnoteže (jer onda fintom ne po-

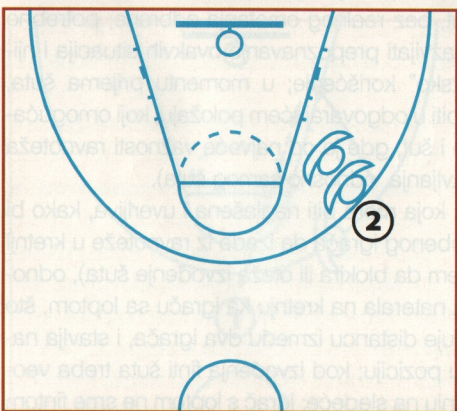
Dijagram 9

Dijagram 10

Dijagram 11

Dijagram 12

stiže ništa), odnosno ne sme loptu dovesti u poziciju koja bi mu umnogome otežala i usporila polazak u dribling.

Sam polazak u dribling mora biti brz, eksplozivan i dugačak, gde vrlo važnu ulogu igra tehnika izvođenja iz ravnotežnog položaja – igrač mora brzo izaći iz ravnotežnog položaja i započeti kretanje u željenom pravcu. Prilikom polaska u dribling, vrlo je važno svesno računati na trenutak kontakta sa odbranom, što podrazumeva odgovarajući stav prilikom izvođenja prvog koraka i driblinga.

Osnovna rešenja napada, po polasku u dribling su sledeća:

- prodor do kraja (treba razvijati naviku da se svaki put pokuša prodor do samog koša, ako je moguće sa što manje potrebnih driblinga),
- šut posle 2 driblinga (ovde razlikujemo 2 različita načina zaustavljanja, u zavisnosti da li smo obišli ili nismo odbrambenog igrača, odnosno da li je odbrana iza nas ili pored/ispred nas; ukoliko je odbrambeni igrač pobeđen – iza nas – možemo koristiti i sporija dodavanja, odnosno dodavanja u jednom kontaktu; ukoliko je odbrana ispred/pored napadača, onda koristimo mnogo brža, samim tim i efikasnija, zaustavljanja – zaustavljanja u dva kontakta; vrlo je važno igrača obučiti i tzv. šut posle otkoraka, koji možemo izvoditi u jednom ili dva koraka, sve u zavisnosti od navika i sposobnosti igrača – raditi i unapređivati tehniku koja više odgovara određenom igraču).

DEMARKIRANJE IGRAČA POSLE PRIJEMA BLOKADE

Razlikujemo dva slučaja kada igrač izlazi iz blokade da bi sebi napravio prednost i kada igrač izlazi iz blokade da bi napravio prednost igraču koji je napravio blok.

Primer: visoki igrač s pozicije visokog posta pravi blok beku na poziciji niskog posta. Prvu stvar koju treba da uradi napadač je da smanji rastojanje između igrača u odbrani, i ukoliko igrač igra jako blizu napadača treba posle bloka da izađe na poziciju na 45. Prva ideja je da se igraču koji pravi blok spusti lopta dole nakon otvaranja posle bloka, a ukoliko zaostaje u bloku šutirati odmah, a ukoliko kasni sa spoljne strane napraviti prodor kroz sredinu. U slučaju kada odbrambeni igrač pre bloka izbegava kontakt i samim tim se opredeljuje na to da igra odbranu preko blokade, zaustavlja se i punim sprintom izlazi prema uglu. Treći slučaj je kada odbrambeni igrač pokušava da ide za napadačem, tada idemo ka sredini i ulazimo u šut. Četvrti slučaj je kada pokušate da navodite igrača na blokadu da se on postavi u kontrauglu i tada vam ostaje mogućnost da se u odnosu na ostale igrače otvorite ili odmah ispod koša ili sa spoljne strane bloka napolje. Kad izlazite iz blokade ovog puta morate da vodite računa kada će primiti loptu iz prostog razloga jer treba sebi da ostavite mesta da možete efikasno spustiti loptu dole, visokom igraču.

U individualnoj tehnici u 1:1 pri izlasku igrača na 45° i prijemu lopte mislim da postoje dve različite situacije koje određuju kakav će biti prijem lopte i način zaustavljanja. Ukoliko je igrač ispred vas ili uz vas tj. niste ga pobedili onda treba koristiti zaustavljanje u dva kontakta a ukoliko stvori prednost u odnosu na odbranu onda u jednom kontaktu. U svakom slučaju smatram da je vrhunski kvalitet da igrač na poziciji dva može da reši situacije i na poziciji tri i na ziceru i da posle driblinga zna da se zaustavi i šutne kao i da ide do kraja na zicer. Rešenja, ukoliko nas igrač stigne i zaustavi, jesu šut posle otkoraka ili posle okreta. Ako odbrambeni igrač pokazuje tendenciju da zatvori liniju kretanja i natera vas da promenite pravac kretanja koristimo zaokret a ako pokazuje tendenciju da odbrani dubinsku kretnju onda koristimo otkorak. Mislim da su ovo dva osnovna slučaja, sigurno da ima još puno toga ali takođe ne verujem u to da igrači treba sve da znaju i da mi možemo svemu da ih naučimo pogotovo sada kada idu s malo godina u inostranstvo.

Pripremio: **Bogućanin Damir**, košarkaški trener

Marin Sedlaček

Trenerski dani 2005.

Obuka igrača na poziciji broj 3

n

a osnovu dosadašnjeg iskustva u evoluciji košarkaške igre došlo se do zaključka da igrač koji igra na poziciji krila obavlja najzahtevnije poslove u igri i da isti mora biti SVESTRAN (all round) igrač.

On je veza između prednje i zadnje linije odbrane i napada, mora imati neke karakteristike visokog igrača ali i neke karakteristike bekova.

S terminološkog aspekta postoje dve osnovne razlike pre svega zbog drugačije postavke igre i to:

- po američkim standardima razlikujemo nisko ili brzo krilo (small forward) i visoko i snažno krilo (big power forward).
- po evropskim standardima razlikujemo: bek-krilo, krilo i krilni centar

Postoje i određeni principi u američkoj košarci u kojoj su definisani i tzv. Swingman igrači, koji mogu imati multificiranu ulogu i to kao drugi bek – nisko krilo, nisko krilo – snažno krilo i snažno krilo – centar.

Igrač na poziciji niskog krila obavlja raznovrsne poslove a u njih spadaju i određeni zadaci na bekovskoj poziciji. Pozicija i uloga u suštini čine vezu između prednje i zadnje linije odbrane i napada.

Primarna funkcija je šuter spolja i istovremeno kreator saradnje na relaciji prednje i zadnje linije tranzicionog i postavljenog napada. To praktično znači da je obaveza krila da pomaže beku i centru.

Osim primarne funkcije, nisko krilo mora predstavljati kontinuiranu napadačku pretnju: prodorima, unutrašnjim dodavanjima, i spoljnim šutom. Kad govorimo šut mislimo na situacije u kojima leži sposobnost otvaranja reketa za igru ispod koša a time i stvaranja balansa između spoljne i unutrašnje linije.

Sa gledišta postavljene odbrane igrač na toj poziciji mora biti sposoban da zaustavi saradnju tj. liniju dodavanja na relaciji bek-krilo. S napadačkog aspekta obuka ide u pravcu navike pretrčavanja protivnika u tranziciji kao i zatvaranja bočnih linija dodavanja u fazi odbrane.

Pravovremeno i tačno dodavanje centru su trenažna navika koja se stvara ravnomerno sa prodorom i završetkom ispod samog koša.

Ono što smo istakli u preplitanju uloga krilnog igrača upravo dolazi do izražaja u situacijama pressinga i prenosa lopte na protivničku polovinu.

KOMPARACIJA S POZICIJOM 2

Polivalentna tehnika i polivalentna igra su ono što mora biti prisutno u obuci krilnog igrača. A šta se pod tim podrazumeva?

Kao i drugi bek, krilo mora da poseduje brzinu i agresivnost rada nogu, visok pritisak na unutrašnje dodavanje i spoljni šut, a to sve još više dolazi do izražaja u situacijama preuzimanja sa drugim bekom.

Zadaci u odbrani na poziciji posta diktiraju zahtev za odgovarajuću visinu i visok nivo telesne snage krilnog igrača.

Skakačka uloga ne obuhvata samo fazu skoka i osvojenje lopte već isto tako važnu fazu zagrađivanja igrača.

U poređenju s pozicijom 2, skakačka odgovornost krila je daleko veća, ne samo zbog blizine košu već i zbog najčešće veće aktivnosti napadača u fazi igre ispod koša. Statistika nam jasno pokazuje da je u većini slučajeva igrač na krilnoj poziciji drugi ili treći skakač u ekipi.

Jedan od posebnih segmenata obuke je i razvijanje anaerobno-aerobnih osobina i sposobnosti uzastopnih skokova kako u napadu tako i u odbrani zbog mogućnosti pretrčavanja direktnog protivnika u fazi tranzicije.

Sa aspekta poseda lopte, krilo kraće vreme kontroliše loptu u napadu od drugog beka ali ga to ne sprečava da razvija osobinu i sposobnost brzog prenosa lopte u specifičnim situacijama.

U nekim situacijama nisko krilo mora igrati na poziciji centra, naročito kad postoji visinska razlika sa odbrambenim igračem. Poznavanje leđne tehnike i pozicioniranja u pravom trenutku je i kvalitet koji treba da ima svaki pravi krilni igrač.

Potpuno logično se nameće pitanje – da li je moguće definisati i obraditi sve oblasti koje treba da se usvoje u obuci modernog krilnog igrača.

Savremena košarkaška igra teži ka tome da svi treba da igraju sve pozicije, a da igrače delimo na: polivalentne igrače i igrače specijaliste.

(Polivalentni su oni koji po poziciji u datom momentu igre obavljaju ulogu tj. određenu funkciju u igri. Svaka pozicija otvara mogućnost rešavanja i nametanja dužnosti).

Ipak ne želeći da zalazimo u velike hipotetičke vizije moramo se opredeliti i odrediti one obaveze koje treba da ispunjava igrač na poziciji trojke. Prihvatanjem ovakvog načina rada lakše ćemo sagledati sve kvalitete i ma-

ne onih sa kojima radimo. Zato se na kraju osvrnimo na obavezne elemente igre, koje treba da ispunjava svaki igrač na poziciji tri.

OBAVEZNI ELEMENTI U POSTAVLJENOJ ODBRANI

- sprečavanje ili otežavanje početka napada preko krilne pozicije
- usmeravanje napadača na polukružne i kružne linije kretanja
- razbijanje linija pravljenja blokova postavljanjem na pravac protivničkog igrača
- sprečavanje unutrašnjih utrčavanja i linija dodavanja u srcu reketa
- izbegavanje blokova (preko, propuštanjem ili preuzimanjem)
- držanje centra na niskoj poziciji (ispred ili sa strane)
- pomaganje na relaciji krilo-centar, krilo-bek
- zagradjivanje prilaza košu
- učešće u organizaciji skoka

OBAVEZNI ELEMENTI U TRANZICIONOM NAPADU

- veza u saradnji prednje i zadnje linije napada
- istrčavanje kontranapada-sprintom u leđa odbrane (3 sec)
- utrčavanje u reket pod 45 stepeni i nastavak na suprotnu stranu do linije 6,25 m.
- pretrčavanje odbrane u maksimalnoj brzini
- utrčavanje sa i bez bloka ka loptu (visina penala)
- povezivanje prednje i zadnje linije organizovanog kontranapada

- pravljenje i otvaranje iz blokada
- selekcija šuta
- skok

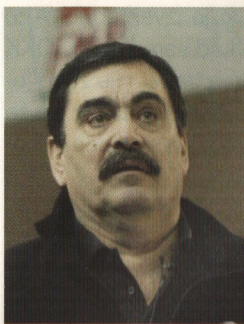
OBAVEZNI ELEMENTI U POSTAVLJENOM NAPADU

1. poentiranje – spolja i iznutra
2. rešavanje situacije 1 na 1 i to: u uglu, poluuglu, ili krilnoj poziciji protiv nižeg igrača
3. rešavanje situacije u poziciji niskog posta protiv nižeg igrača
4. rešavanje situacije u igri 1 na 1 sa bekovske pozicije
5. kretanje bez lopte sa i bez bloka
6. pravljenje blokova
7. saradnja sa centrom i bekom
8. probijanje prednje linije odbrane
9. zadržavanje efikasnosti šuta u specijalnim situacijama (umor, neregularni kontakt, egal situacija i u seriji poentiranja)
10. pokrivanje i rešavanje skoka u napadu kao drugi ili treći skakač

OBAVEZNI ELEMENTI U TRANZICIONOJ ODBRANI

1. sprečavanje linije dodavanja ka krilnim pozicijama
2. usporavanje pravolinijskog kretanja i usmeravanje na polukružna i kružna kretanja
3. razbijanje linija pravljenja blokova i ometanje usklađenih kretanja u napadu
4. zatvaranje prilaza košu
5. sudelovanje u timskom skoku.

Vlade Đurović

Trenerski dani 2005.

Obuka igrača na poziciji broj 4

moja tema je rad sa igračima na poziciji broj 4. Odmah da vam kažem da je igrač na poziciji broj 4 posle plejmejke-
ra najvažniji igrač u postavi. On je drugi plejmejker, ne onaj koji igra na poziciji 2 ili 3 već onaj koji igra na poziciji 4. On treba da bude obučen da zna da doda loptu s jednom i dve ruke, da zna da skoči, da zatvori koš, da šutne, da šutne i horog, da prodre, protiv zone naročito, on je taj koji prenosi stranu napada s jedne na drugu stranu i on je taj koji mora da bude snažan. Ja ovde imam ilustratore koji su mladi i ne mogu da budu snažni, ali kad govorimo o igraču broj 4 koji je prototip igrača a da ima sve te kvalitete, i dribling i da iznese loptu, ako je potrebno u kontranapadu doda, da može šutne, može da uđe, da zna licem, da zna leđima? Sve što zna igrač broj 5 mora da zna i igrač broj 4. On mora da zna i više od igrača broj 5 jer mora da radi i druge stvari sem da realizuje ispod koša. Klasičnih četvorki nema mnogo. Evo recimo ovaj Klimamio koji je igrao kod mene u Refleksu, on je nešto između 4 i 5, pa čak i Milojević je između 4 i 5. Škola je između 4 i 5 i takvih igrača imate mnogo. Klasične četvorke su dve koje vi dobro znate, to su Aškrabić i Plisnić – idealne četvorke – i dribling i ledna tehnika, i skokšut i prodor i dodavanje – idealne četvorke.

E sad kad govorimo o njima, zašto onda Milojević recimo ima bolji učinak od njih? Milojević je niži, 197cm, govorim o njima jer sam im svima bio trener, Milojeviću u Budućnosti a ovoj dvojici ovde, u Železniku. Oni bolje skaču od Milojevića, čak su i brži od njega ali Milojević daje stalno 30 poena zato što ima glavu, a to je u selekciji ono što moramo da napravimo a to je da kad pravimo realan izbor ne treba samo da izgleda lepo nego da ima i srce, a Milojević ima srce za dvojicu i zato ga se plaše svi igrači, čak ga se i sudije plaše i on sa svojim minimalnim mogućnostima igra maksimalno. Kad već govorimo o toj harizmi i srcu onda ću navesti nekoliko primera da bismo to bolje shvatili. Kad sam došao u Panionions, to je bilo moje prvo inostranstvo 88. godine i tada (i uvek je to tako, a promenio sam 17 klubova), kad vas predsednik kluba uvede u salu da vas predstavi i kada očekuju vaš prvi govor, način kako vas igrači pozdrave je odlučujući. Ja to odmah vidim. Kad sam došao u Panionions, igrači su dugo čekali jer sam se ja tamo

preganjao dugo oko uslova, tada nije bilo menadžera naravno, i pošto smo se duže zadržali ja sam kasnio i kad sam ušao unutra, Fanis Hristodulu (verovatno ste čuli za njega igrao je u prvoj postavi reprezentacije Grčke a potom i u Panatinaikosu) pušio je, što ja ne dozvoljavam i stavio noge na sto. Pored njega je sedeo Linardos Nikos, on je bio najobrazovaniji u ekipi, njegov otac je bio najuticajniji novinar u Grčkoj, on je odmah skočio „Ljubim ruke gos'n treneru” – na engleskom, a ovaj samo sklonio onako noge sa stola i samo „helou”. I sad normalno, onaj koji je manje iskusan, on bi kao „vidi ga ovaj bezobrazan, ja sam tu stariji čovek, mogu da mu budem otac a on tako se ponaša” – e ali taj će da reši utakmicu kad bude gusto, a onaj što je skočio taj nema šanse da ga da kad je rezultat 82:82 i ima dve sekunde do kraja. Taj neće pogoditi sigurno. Razlika je između naših, većine naših igrača i italijanskih, španskih, francuskih naročito, što naš igrač, npr. Danilović ili Bodiroga, ide da se digne da ubaci još jednu trojku, a čak i Karlton Majers, koji je bio najbolji italijanski strelac, on se digne i razmišlja a šta ako promaši – i normalno da će da promaši. E u toj selekciji, koju pravimo, odmah ga istestiraš. Na manjim utakmicama to je lako uraditi, ima igrača koji su idealni za lagane utakmice ali kad je teško nema ih nigde.

Drugi primer te harizme je recimo onaj prošli rat u Bosni. Pričao mi je čovek, koji je sad u Hagu, a inače je, general i trebalo je da povede na Goražde jednu grupu od hiljadu vojnika, kako se kolebao ispred njih i, priča, priča, priča, on je završio akademiju čovek – general, mlad, pun snage a oni „ma daj bre” dok nije došao Arkan: „Šta je bilo? Za mnom!” i oni svi za njim, da ginu ali svi za njim. E, to je harizma. Ko je Arkan? Čovek sa ulice, kriminalac, igrao karte, navijač Zvezde, nije završio školu – to je harizma. Ne može svako da ima harizmu. Isto je i u našem trenerskom pozivu, a i kod igrača – treba neko da povede u rat, da bude vođa. Kad kažete on će sad biti lider, napraviću od njega lidera – ne možeš ti da stвориš lidera, lider je onaj koji se rodio, ne možeš ti da ga stвориš kao trener. E, sad to je digresija ali isto se odnosi na tog igrača broj 4. Gledajući utakmice video sam više puta da taj igrač broj 4 može da bude vođa, da ih skupi kad se šutiraju slobodna bacanja da im nešto kaže itd. U budućnosti, igrač na poziciji broj 4 tre-

ba da je visok 2,10m i više. Danas, 2m recimo kao Milojević. Centri – 2.20m, četvorke – 2,10m i trojke između 2 i 2,10m. Pogledajte Novickog, ima 2,10m i igra krilo, ima odličan šut, ali je imao sreću, kao što su je imali, Stojaković, Radmanović i Kukoč, da ih sa tom visinom igrača trener postavi da igraju spolja. U Nemačkoj, gde košarka nije kao u drugim zemljama razvijena, trener kaže: „Mali ti ćeš da igraš napolju”. Kad je došao u NBA, ponovo sreća, dolazi kod trenera koji njemu daje glavnu rolu, em ga izvlači da šutira, jer kad sam slušao predavanje o kontranapadu Dalasa Meveriksa, video sam da oni to rade samo za njega. To je sreća. Ali, da je bila rana specijalizacija, da ga je trener sa 2,10m stavio da igra pod košem, on bi bio jedan osrednji igrač, verovatno bi igrao za reprezentaciju Nemačke i nikada ne bi bio ono što je danas. Po mom mišljenju sa obukom igrača broj 4 treba da se počne od one osnovne stvari. Kao što znate ti igrači, igrači te visine, igrač broj 4 je 2m i više, evo ovi klinci kad odu u školu sigurno su najviši u razredu, viši od svojih profesora, izlaze pred tablu profesor ga gleda u noge i oni moraju da imaju neke komplekse, da imaju nesigurnost. Da bismo dali sigurnost tim igračima moramo sa njima da radimo drugačije nego sa ovim nižim.

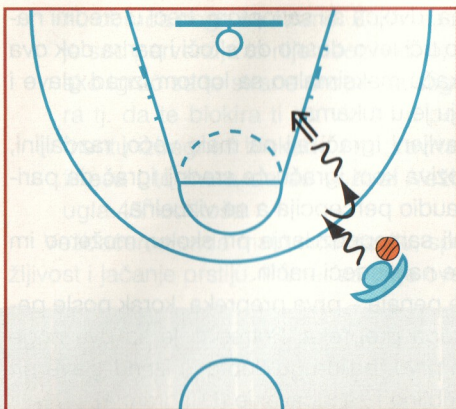
Ovi niži će kroz to brzo da prođu a ovi visoki ne mogu, jer njihov rast mišića ne može da prati rast kostiju. Nemoćuće, oni sada rastu i mršaviji su od ostalih i sigurno kad se skinu na plaži nisu neki prizor ali će biti za 10 godina. Normalno da imaju neke komplekse i neku nesigurnost. Pored toga, u tom periodu adolescencije javljaju se otpori prema autoritetima, a prvi autoritet je otac, pa onda profesor, pa tek onda trener. Ako je trener taj koji ima otpor prema njemu onda je to vrlo teško. Međutim, ako su problem otac ili majka onda tu trener može najviše napraviti i znate, mnogi od vas to rade i ja sam radio, da se desi kad popravi sve ocene, sve jedinice, da završi – to može samo trener. Mi moramo da ih kritikujemo ali i da ih pohvalimo, ne smemo nikada da ih izneverimo, moramo biti njihovi drugovi, ali istovremeno moramo biti autoritet. Igrači slušaju trenera, upijaju sve od njega. Normalno da igrači kasnije kad odu u bilo koji klub, gledaju kako si obučen, kako pričaš, kako izgledaš, kakva ti je kultura. Gledaju i koliko jezika znaš, na sreću ja govorim 4-5 jezika, ali to sve znači: odeš bilo

gde, neko te zna, govoriš jezik – to je izvanredno. A to sam sve video kad sam bio igrač, kad sam igrao u OKK Beogradu i kad je igrao neki Italijan a trener nije znao jezik i odmah ti trener pada u očima. Zato savetujem da se uče jezici, normalno nabolje engleski, jer ako ideš u inostranstvo a ne znaš jezik to je vrlo teško.

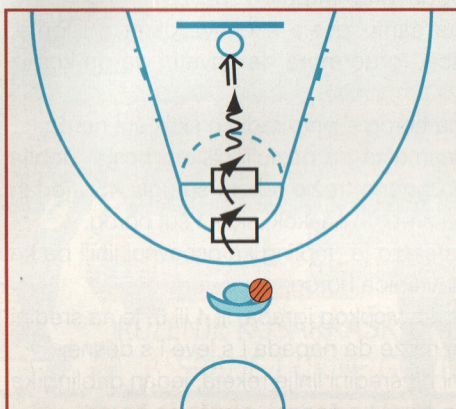
Na poziciji broj 4 može da bude npr. Nemanja Aleksandrov, ali to je neka lažna četvorka. Topić je isto lažna četvorka, može da igra ali mora da bude obučen i da dodaje i da šutne i da uđe, i normalno da zatvara koš, ali najviše mrzim igrače na poziciji broj 4, koji neće da se guraju dole ispod koša, kao „ja sam četvorka samo stojim na trojci i šutiram” – zašto? Zato što je unutra rat i unutra ubijaju, unutra moraš da dobiješ i po nekoliko laktova u toku jednog napada, i u stomak, i u leđa, i u bradu i onda je lakše da se samo izvučeš napolje i šutiraš. I to je lako a to je opet pitanje selekcije. Milojević je i unutra i napolju, ubi dole i u odbrani i u napadu, više

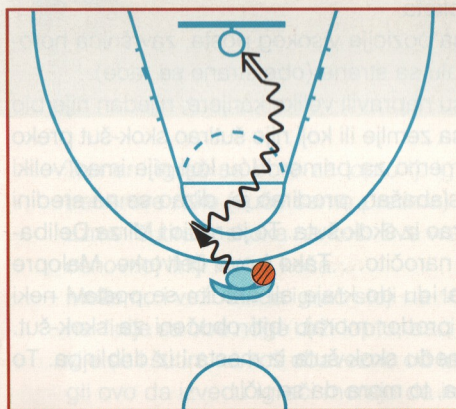
udara onog igrača koji ga čuva nego što on njega udara. E, zato recimo, to nije moja tema, igrač broj 5 mali Kosta Perović, sada je sve bolji i bolji zbog toga što je stalno unutra. On ima takvu konstituciju, mlađi je od protivnika i zbog toga kasnije sazreva i psihički i fizički. Ali on bije i dobija batine ali igra stalno pod košem, to je stvar trenera. Ti visoki igrači, oni su naše blago i mi moramo da ih pazimo, oni moraju da imaju drugačiji tretman nego što imaju drugi. Ne možeš da se ponašaš prema asu kao prema ostalima, as je as zato što ima drugu psihologiju. Nijedan vrhunski igrač, sem Bodiroge, nije dobar dečko, lepo vaspitan, da svima ljubi ruke, ide u crkvu. Oni su, u najmanju ruku, egoisti. Dražen Petrović, čiji sam bio trener, sedam dana u Sportskim novostima izlazi njegova slika, osmi dan ne izađe i on ljut,

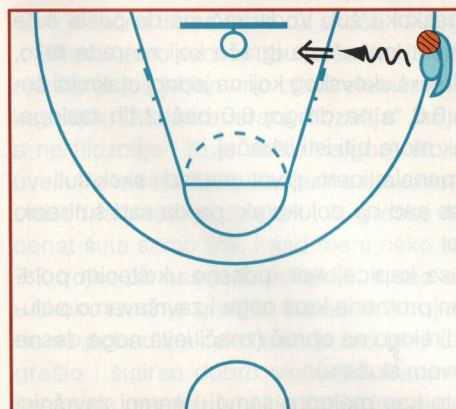
Dijagram 1

Dijagram 2

Dijagram 3

Dijagram 4

neće da igra. Ali zašto? Zato je i bio ono što jeste. Bio je još klinac, ja mu kažem ovo je lagana utakmica, igraćeš 20 minuta, a on mi odgovara: samo da dam 30 poena i kad je dao 28 ja mu kažem: dobro majstore, a on kaže rekli smo 30, ja kažem dobro. Kad je dao 30 kaže samo da dam 35, molim te. E to je to. To kako se ponašamo prema asu, kako treba da se ponašamo prema visokima u odnosu na niže igrače. Zato što visoki imaju drugi mentalitet i kad njega izvedeš na treningu, kad mu opsuješ majku on drugačije to podnosi. I to je dokazano zato što sam ja promenio 17 klubova i toliko igrača i znam da će niži igrač sve da podnese, brže će da savlada ali će da ostane na tom nivou, a visoki igrač polako, moramo da ga pazimo.

E sad ću ja da pokažem par vežbi, ono što vas najviše zanima. Najvažnije kad se radi sa igračima su vežbe. Prvo, da obnavljate, da ponavljate, drugo, da igrači dobiju sigurnost, da visoki igrači dobiju koordinaciju.

Počinjemo od držanja lopte, da se lopta drži prstima i da dlanovi budu prazni. E sad, da vidiš da li on to tako radi, kažeš mu baci loptu do plafona, da se odbije od parket i zadrži je ispod kolena (zaustaviti i proveriti da li je drže dobro).

Kad visokim igračima dodaju loptu, oni im kažu: „daj bre majmune uhvati loptu” itd. i još veću nesigurnost im unose. Da bi oni bili sigurni u hvatanju lopte dodaj mu uz sve snage.

- Stavljamo ih u trojke. U sredini igrač nema loptu, spoljni mu naizmenično dodaju, jedan visoko, drugi nisko.
- Kad završimo sa ovim, i kad igrač prestane da se plaši da će ga lopta pogoditi u glavu, prelazimo na ono čuveno što ja stalno radim – dodajemo loptu nogom – snažno a igrač mora da je uhvati. Igrač ne sme da se plaši jer lopta radi šta on hoće, a ne šta ona hoće. Ako ga naučimo da se ne plaši ovog dodavanja, neće se iznenaditi kad onaj bek izmisli neko monstruozno dodavanje iza glave ili iza leđa.

Prelazimo na sledeću fazu – to je dribling i odmah počinjemo sa dve lopte. U današnje vreme nije prihvatljiva više prednja promena, da bi je uradio moraš da budeš vrlo nizak i brz. Danas priznajem samo promenu kroz noge i iza leđa:

- do centra naizmenično jedna gore, jedna dole,
- nazad na istoj visini obe lopte,
- na istoj visini lopte ali sa okretom,
- iskorak jednom nogom napred – levom prednja promena, desnom kroz noge.

Pitate se zašto radimo ovo? Neko bi rekao to je za cirkuzante, nemamo u igri i nije nam potrebno. Nije, ovo je za spretnost i koordinaciju. Kad on nauči sa dve lopte i tri onda je lako s jednom.

- Paralelan stav, i levom rukom prednju promenu a desnom iza leđa, dva driblinga pa promena
- Dribling levom i stojiš u mestu, desnu nogu dižeš a desnom rukom prebacuješ loptu oko noge kao na „poslužavniku” i hvataš je desnom rukom (promeni ruke)
- Ista vežba u hodu
- Leva ruka kotrlja loptu, desna nizak dribling (ne gubiš kontakt sa loptom, vučemo je po podu) (promeni ruke)
- Ispod table, levom rukom dribling u mestu, a desnom baca o tablu i hvata (izbačaj kao pri šutu). To su dve ruke, dve lopte i bilo bi normalno da može da se uradi. Apsolutno niko ne može to da uradi ali može da se postigne vežbanjem. To je percepcija, koordinacija, snalažljivost... isto kao i prethodni driblinzi.
- U paru, levom rukom oba igrača driblaju, a levom se dodaju (promeni ruke).

Lopta ne treba da se gleda, treba da se oseća. To se postiže ponavljanjima.

- U paru, levom rukom oba igrača driblaju u mestu, a desnom dodavanje ispod podignute desne noge sa spoljne strane

- U paru, levom rukom oba igrača driblaju u mestu okrenuti jedan ka drugom, a desnom dodaju iza leđa

Za sve pomenute primere nije potrebno dugo da se uvežbaju, do mesec dana da ponavljate jednom, dvaput nedeljno. Kad igrač to zna, dribling sa dve lopte i jednom dodaje, onda će biti milina raditi s jednom loptom. Onda nema problema nikakvih i to je prava stvar kad igraču od 2,10m ti daš ovakvo samopouzdanje sa ovim vežbama. Idemo sada:

- U paru okrenuti jedan ka drugom, sa dve lopte u dve ruke, dodavanje. Izbačaj iz polučučnja kao pri šutu. Takođe i pri prijemu polučučnjem amortizovati pas.

- Mlađa deca ovo mogu raditi i sedeći

- U paru, sedeći jedan naspram drugog, 1. oko glave, 2. oko struka, 3. ispod desne noge sa spoljne strane, 4. ispod leve noge sa spoljne strane, 5. ispod obe noge s desne na levu, 6. ispod obe noge sa leve na desnu, zatim dodavanje istovremeno da se lopte ne sudare (bacaš desnom hvataš levom)

Završili smo sa držanjem lopte, dodavanjem lopte, naučili ih da se ne plaše lopte, obradili tehniku driblinga i sad idemo na vrste šuteva i vrste prodora:

- Postavljeni u koloni na uglu od 45°, finta šuta, ukršteni polazak ka sredini, jedan dribling, roling ka čeonj liniji i snažna završnica o tablu (Dijagram 1).

- Postavljeni u koloni na uglu od 45°, finta šuta, ukršteni polazak ka sredini, jedan dribling, promena kroz noge ka čeonj liniji i snažna završnica o tablu

- Postavljeni na kapici, finta šuta, ukršteni polazak, promena kroz noge, naskok sa jedne strane a završnica sa druge (na drugi obruč). (Dijagram 2)

- Ista vežba, samo polazak iz ugla (vežbati i s leve i desne strane)

Idemo na poluhorog.

- Polazak iz ugla ukrštenim polaskom ka osnovnoj liniji, jedan korak i poluhorog. (Dijagram 3)

- Idemo sad sa veće daljine, koristimo šut odozgo o tablu. Isto polukorak i sad se pitate zašto vežbamo taj polukorak. Ovaj korak mnogi Amerikanci upotrebe na utakmici a da ih pitate ne bi znali da vam pokažu kako. Zašto bismo radili taj polukorak kad možemo da naskočimo i zakucamo ili uđemo na dvokorak. To je zato što visoki igrači skrate korak da brže dođu na šut. (isto sa obe strane).

- Uz ovu vežbu, dok oni to rade, možemo da ubacimo i jednog da parira. Vežbajući tajming da odbrambeni igrač koji skače na blokadu ide jedan, dva kao i napadač na dvokorak. Pariramo vertikalno u vis gore, samo prsti po lopti.

- U trojkama, dvojca su sa loptom, treći u sredini naizmenično trči levo-desno da skači i parira dok ova dvojca skaču maksimalno sa loptom iznad glave i zadržavaju je u rukama.

- Isto postavljeni igrači ali na malo većoj razdaljini, trener proziva kom igraču će srednji igrač da parira. To je audio percepcija a ne vizuelna.

Da bi sticali samopouzdanje pri skoku, možemo im staviti prepreke na sledeći način.

- Korak pre penala – prva prepreka, korak posle penala – druga prepreka. Potrebno je sa dve noge preskočiti prvu, pa drugu (lopta je iznad glave pri skoku), dribling i zakucavanje (Dijagram 4).

- Ista vežba samo posle skokova trener baca loptu na obruč gde igrač treba da zakuca

- Ista vežba samo posle skokova okret od lopte, trener baca, igrač mora da uhvati i da da koš iz skoka

Prelazimo na horog – prvo radimo skok šut horog.

- Igrač se namešta na poziciji niskog posta, dobija loptu tamo gde je tražio rukom sa ugla 45°, jedan dribling ka sredini, naskok, skok i šut horog.

- Ista vežba samo je dribling ka osnovnoj liniji pa ka sredini i završnica horog.

Prava postavka visokog igrača, ili 4 ili 5, je na sredini linije reketa, da može da napada i s leve i s desne:

- Postavljeni na sredini linije reketa, jedan dribling ka sredini, pa okret ka čeonj, završnica horog

- Polazak iz čoška, dvokorak i završnica horogom iz sredine reketa

- Polazak sa pozicije visokog posta, završnica horogom o tablu sa strane (obe strane se rade).

Igrači koji su napravili velike karijere, nijedan nije bio koji je šutirao sa zemlje ili koji nije šutirao skok-šut preko igrača. Da uzmemo za primer Kiću koji nije imao veliki odraz i bio je slabašan, prodirao je, dizao se na sredini reketa i poentirao iz skok-šuta. To je radio i Mirza Delibašić, Dalipagić naročito... Tako i ove četvorke. Malopre smo ih učili da idu do kraja ali ako im se postavi neki igrač i spreči prodor moraju biti obučeni za skok-šut. Ima razlike između skok-šuta iz mesta i iz driblinga. To mora da se zna, to mora da se uči:

- Kreću sa kapice u koloni, naizmenično jedan ide ulevo, sledeći udesno, ukrštenim polaskom, jedan dribling, naskok i šut. Voditi računa da posle šuta prsti prate let lopte. Ima igrača koji ne rade tako, imamo primer Lukovskog koji na jednoj utakmici šutira trojke 6:6, a na drugoj 6:0 baš iz tih razloga. Znači uvek mora biti isti izbačaj.

- Kreću sa penala licem, pivot unazad i skok šut.

Vrat ćemo se sad na polukorak pa da sad šutiramo bez table, čisto:

- Krećemo sa kapice, npr. udesno ukrštenim polaskom zatim promena kroz noge i završavamo polukorakom direktno na obruč (znači leva noga desna ruka – u ovom slučaju)

- Vežbati isto kao malopre samo u samoj završnici „zavrnuti” loptu istom rukom i završiti ne na sredi-

nu obruča nego sa strane. Zašto sad ovo? Kažu to je sad perverzija to nije neophodno, e baš jeste jer ako igrač sa te strane proba da stigne i da ti parira tj. da te blokira ti ga vidiš i u poslednjem momentu izbegneš blokadu tim „zavrtanjem“. E to je finesa i to mora da se vežba! Vežbati to isto sa ugla 45° od koša.

Vežbaćemo sada malo orijentaciju, spretnost, snalžljivost i jačanje prstiju. Primer za to je ova vežba:

– Trener i igrač se bore za loptu tj. igrač je otima iz trenerove ruke (vuče samo prstima) a zatim kad je uzme šutira iz skoka na koš. Sve vreme stojimo na osnovnoj liniji ispod koša.

– Možemo i vežbati da igrač stoji na 10cm od osnovne linije sa obe noge drži loptu, baci se unazad, izvije se i šutira na koš obavezno od tablu! Da bi mogli ovo da izvedu igrači moraju da imaju orijentaciju, koordinaciju i snagu!

– Može se važbati isto kao i predhodno samo da stoji tačno ispod table da skoče i šutiraju bez table!

Preći ćemo sad na obuku šutiranja slobodnih bacanja što je još jedan vrlo bitan elemenat. Ne slažem se kad kažu „Moja trenerska filozofija“ jer je košarka igra a ne filozofija i to je nešto najgore što su Amerikanci uveli. Po meni za rezultat jedne utakmice najvažnija su slobodna bacanja, 2. skok, 3. greške 4. sreća, a procenat šuta samo 5%. I sad meni neko kaže ovi šutirali 7:7 trojke pa nas zato pobedili, e sad ako su bili bolji u skoku i manje grešili i šutirali 7:7 trojke pa normalno da su pobedili ali ako sam ja bio bolji u skoku i manje grešio i šutirao dobro slobodna bacanja onda nema šanse da me dobiju! Nije svejedno ako igrač promaši slobodno bacanje i nije svejedno gledati statistiku npr

ja sam imao slučaj kada mi protivnički trener kaže pa imali smo isti procenat 50% a moja ekipa šutirala 28:14 a oni 10:5 znači da sam ja promašio 14 a on pet slobodnih bacanja i to nikako nije isto jer ja nisam šutirao iz igre jer su bili faulovi, i na taj način sam izgubio 9 poena! I sva velika finala se rešavaju sa penala, ko promaši taj gubi.

– Postaviti ih na bacanje i dati igračima da šutnu par puta, obratiti pažnju i zatim ih ispraviti ako greše:

prvo, pokreti moraju svaki put da budu isti, drugo, trebalo bi da se dižu kolenima tj. celo telo šutira bacanja ne samo ruka.

Rekli smo za visoke igrače da su obavezni na skoku, e sad da vidimo kako radimo taj skok. Ja stalno govorim da imamo različite vrste pokušaja skoka u napadu. Npr. Milojević skače tako što kad ga igrač zagradi on mu je okrenut leđima i pravi rolling i dolazi u poziciju da je pored odbrambenog igrača tj. da su mu mogućnosti da uzme loptu 50% u zavisnosti da li se lopta odbije na njegovu ili stranu protivnika. Drugi način, koji je često koristio Rađa, pa čak čini mi se i Đura Ostojić, jeste da

igrač napadač pošto je zagrađen ide u jak kontakt telom ali bez ruku, ruke su mu gore i onda u jednom trenutku se samo naglo izmakne na stranu, čime je igrač odbrane izgubio ravnotežu i samim tim ispao iz borbe. Treći način koji koristi na primer Skola je da kad ga igrač zagradi on „sekiricom“ odozgo mu skloni ruku i zauzme položaj za skok kraj njega a sledeći put kad se igrač spremi za tako nešto on uđe rukom odozdo i na taj način mu skloni ruku i dođe do pozicije za skok. Skok u napadu mora da se radi, kako se skače u napadu, vrlo je bitno. Za kontraskok u odbrani je najbolja vežba zatvoreni obruč (može da se kupi), ali se većina snalazi tako što stavi neki lastiš ili drvo itd.

Znači, prošli smo držanje lopte, hvatanje, dodavanja, dribling, radili smo sa dve, sa tri lopte, e sad idemo da vidimo šta je nadogradnja

– Igrači driblaju sa dve lopte, a treću dodaju jedan drugome nogom, čim je dodaju nogom naprave istovremene promene iza leđa i ispred nogu.

Ovim vežbama stiču sigurnost i samopouzdanje i onda se ne plaši da na utakmici driblaju jednom loptom.

Pripremio: **Bogučanin Damir**
košarkaški trener

Trenerski dani 2005.

Veselin Matić

Obuka igrača na poziciji broj 5

Velika mi je čast što su me pozvali da ovde držim predavanje. U životu sam dosta radio sa visokim igračima i kada sam razmišljao o čemu bih mogao da pričam, najlogičnije je bilo o visokim igračima. Najbolje da održim jedan trening – normalno biće sa objašnjenjem kako se radi u takmičarskom ciklusu, kao što svi radimo, pre nego što počne trening, 15-20 minuta, igrači dolaze i trener uzme jednog ili dva igrača koji imaju zadatke da rade nešto sa njima... isto tako kad se trening završi ostaje puno vremena i opet trener ostaje i radi sa igračima. Eto, to ću pokušati da demonstriram na ovom današnjem predavanju, normalno vi ćete moći da pitate sve što želite i ja sam tu zbog toga. Druga je stvar kada pričamo o centrima... Centri – samu ulogu centara u košarci ne treba uopšte objašnjavati, bez centara je skoro nemoguće igrati – iako neki pokušavaju. Ali, oni koji pobeđuju i osvajaju moraju da imaju centra... Znači bez centra je, maltene, nemoguće igrati košarku u nekom vremenskom razdoblju... To su igrači koji se ne selektiraju na vreme kada se selektiraju i svi drugi igrači. To su, uglavnom, igrači koji sa 15-16 godina tek počinju da igraju košarku a ima i primera igrača koji su i kasnije počinjali da treniraju. Šta raditi sa njima? To nisu igrači koje možete da postavite normalno u jedan proces treninga. To su igrači koji zahtevaju specijalan tretman. Takvi igrači, kada dođu da igraju, moraju da imaju ubrzani ciklus. Taj ubrzani ciklus podrazumeva, pre svega, jedan normalan trening koji imaju i ostali igrači i jedan dodatni trening koji će im pomoći da shvate šta treba da rade. Sećam se, još u Crvenoj zvezdi, kad je Rajačić bio šef omladinskog pogona, pričali smo o samom treningu. On je potencirao rad sa visokim igračima. Jedna od stvari koje je rekao je da visoki igrači treniraju kao i svi ostali igrači, ali kada igraju imaju specijalan zadatak – oni treniraju od 1 do 5 ali kada počinju da igraju, igraju u suprotnom pravcu znači od 5 pa nadole, pa gde završe. Šta to znači? To znači da će u kadetskom, juniorskom treningu oni raditi kompletan trening kao i svi drugi igrači ali kada dođu utakmice oni će dobiti specijalan zadatak. To nisu igrači koji su sposobni da sve vreme igraju u zatvorenom stavu, nisu sposobni da odrađe sve zadatke koji se traže od njih, oni su sposobni da urade ono što mogu u određenom trenutku i na treneru

je da proceni njihove mogućnosti u tom momentu – i tu dolazi do pravljenja određenog sižea šta bi taj igrač mogao da radi. Znači, taj igrač neće izlaziti napolje, stajće više ispod koša i biće otvoren, dolaziće u poziciju da može da hvata lopte, njegove kretnje u napadu će biti ograničene, neće to biti kretnje koje imaju ostali igrači koji se nalaze u postavljenom napadu, nego će on imati jedan sužen repertoar kretanja, koji bi mogao da igra... I kasnije, kako vreme bude prolazilo, njegov trening kako bude napredovao, njegov individualni trening kako bude napredovao on će dolaziti u poziciju da izvrši sve zadatke koji se od njega traže. Kada pogledamo ulogu centra u savremenoj košarci u odnosu na druge igrače, može se reći da se pred centra postavljaju mnogo teži zadaci nego pred ostale igrače. Ako uzmemo ulogu centra u odbrani, njegov zadatak je izuzetno važan zato što je najbliži košu i zato što predstavlja stub koji nije lako probiti.

S druge strane spreman je da hvata veliki broj lopti koje se odbijaju i da ih pretvara u dobra dodavanja iz kojih će se posle realizovati kontranapad ili (možda) dobar napad... Sa druge strane u procesu odbrane uloga centra je malo složenija nego u odbrani „čovjek na čoveka“. Centar, pored toga što ima zadatak da se ispod koša bori sa svojim igračem, ima veliku ulogu u „pomaganju“ posle svih blokada, mora da „izlazi“, da vrši određenu pomoć a iz tih situacija posle dolazi u nove situacije gde dolazi do određenih rotacija i ta uloga nije laka danas kada pričamo u ligama. Mnogi timovi nemaju kvalitetne centre. Kvalitetni centri, sve manje i manje igraju u Evropi – mladi igrači, talentovani igrači koji su nešto naučili. Vrlo brzo odlaze u Ameriku i Evropu ostaje bez tih igrača i igra sa igračima koji su na poziciji 4 i poziciji 5. To je proces koji je vrlo težak i neće lako da se reši, ali mi smo tu da onaj broj igrača koje imamo a njih nema puno što bolje obučimo da mogu uspešno da igraju – te igrače ne gubimo da svi visoki igrači koji iole imaju šansu da ih dovedemo u situaciju da mogu uspešno da se reprezentuju, uspešno da igraju košarku.

Počeo bih sa onim vežbama koje svi vi znate (vežba „Džordž Majkan“): igrač stoji ispod samog obruča iskoča i šutira naizmjenično levi i desni ritam izvođenja vežbe je suprotna ruka i noga – odrazna noga desna ruka kojom se šutira leva i obrnuto) otprilike, ovako za-

počinjemo trening – vrlo često „ulazom” ili šutem zato što je šut ono igramo košarku, da damo koš. Ima puno elemenata ali ovo je jedan od onih kada je igrač u poziciji da da koš. Traži igrač (bez promašaja) ponovi vežbu 11 puta, a zatim da istu vežbu uradi u suprotnom pravcu – u prvoj verziji vežbe igrač je licem okrenut košu a u ovoj drugoj leđima a svi ostali elementi kao i ritam izvođenja su isti. Sledeća vežba je slična – igrač je licem okrenut košu – stoji ispod samog obruča i naizmenično šutira levi i desni horog ali bez iskoraka – broj ponavljanja isti – 11; zatim ista vežba ali je igrač leđima okrenut košu; igrač se zatim okreće bočno ka košu i šutira sporog rukom daljom od koša – okreće prvo desni bok košu i šutira levom rukom a zatim radi suprotno (redosled izvođenja vežbe tj. koji će bok prvi okrenuti ka košu je nebitan). Treba naglašavati pojedine delove tehnike i izvođenju vežbe: brza ruka, brza lopta, zatvori šaku. Igrač ne vidi sebe i ovo naglašavanje mu pomaže da razume šta trener hoće. Vi ste njegovo ogledalo. Danas u individualnom delu više ću se orijentisati na igru leđima a manje sa vrha reketa licem prema košu. Jednog dana radite jedno a drugog dana radite drugo, licem i leđima sa vrha reketa.

Sledeća vežba je „put oko sveta” – igrač šutira skok-šut sa svakog skakačkog mesta – dok ne napravi pun krug – ako promaši vraća se na početak. Vežba se može raditi i tako da igrač pre skok-šuta napravi dribling. Sledeća verzija ove vežbe je da igrač stoji na prvom skakačkom mestu, bočno okrenut ka košu, spušta

dribling u mestu pivotira da bi se okrenuo licem ka košu i šutira skok-šut.

Otpriblike, jednom u dva dana, ako imate igrača koga „vodite”, radite vežbu, jer ovo su pozicije sa kojih visoki igrači šutiraju, kada su slobodni šutnuće sa ovih pozicija. Radite na „mentalnosti” (mentalitetu prim pr.) igrača, da on sebe natera da završi vežbu, znači neće svakog dana završavati, ali za 10-15 dana završavaće za 10-15 minuta.

Sledeća vežba: igrač je bočno okrenut ka košu, spušta dribling i istovremeno iskoračuje ka sredini reketa zatim pivotira da bi došao u poziciju kad je licem okrenut ka košu i radi skok-šut. Dribling treba da bude što i mali igrač. I samo tako će napredovati... I njegova koordinacija, brzina, snaga i izdržljivost iskazaće se ako se bude trudio da te stvari uradi kako treba.

Vežba: Kreće se sa čeonne linije, trči se do visine penala, zaustavlja sa visoko podignutim rukama i radi stav do linije penala zatim se trči do polovine terena i tu zaustavlja sa visoko podignutim rukama – stavi do bočne linije i sprint do čeonne – ista vežba nazad.

Vežba: 1:1 odbrana sa rukama na leđima, pa onda odbrana pokušava da bližom rukom izbije loptu.

Vežba: Dodavač – na krilnoj poziciji na skakačkim mestima (1. skakačkim mestima) napadači a odbrana čuva igrača na skakačkom mestu daljem od lopte, kada igrač sa bližeg – skakačkog mesta postavi blokadu trudi se da igraču koga čuva ne dozvoli da prođe uz

aut liniju nego sa gornje strane blokade i posle prijema lopte igra pokušava da ga zaustavi 1:1.

Vežba: Igrač na centralnoj poziciji je u posedu lopte igra pick'n'roll s još jednim igračem a igrač koji je čuvao igrača koji je postavio blokadu izlazi na njega, „preuzima“ ga, pa on nakon 2-3 driblinga baca loptu igraču koji mu je postavio blokadu i otvorio se na centralnu poziciju a onda je dodaje igraču koji se nalazi u suprotnom uglu. Igrač koji igra odbranu treba da stigne na vreme da zaustavi ovog igrača. Sledeća vežba je ista kao ova prethodna samo što sad igrač spušta dribling i završava dvokorakom. Vežba koja sledi zahteva od igrača da nakon otvaranja i prijema lopte uradi zadnji pivot i dođe u poziciju da bude okrenut licem ka košu, posle čega može odmah da šutne ili da napravi fintu šuta pa prodor. Sledeća vežba je identična kao prethodna samo što nakon prijema i zadnjeg pivota, tj. nakon što se igrač okrene licem ka košu uradi još jedan zakorak, pa direktan polazak u dribling i prodor.

Problem rada sa visokim igračima je povredljivost, od toga ne smete da bežite. Prevencija od povreda i priprema za trening mogu da traju otprilike sedam minuta. Posle toga može da se uradi korektivna gimnastika, to je uglavnom trbuh, leđa ili će se to uraditi na kraju treninga.

Vežba istezanja: Klasično istezanje, standardne vežbe, posle istezanja glavni deo treninga.

U ovom prvom delu radićemo na jednom delu elemenata odbrane – rekao sam već koja je razlika između malih i visokih igrača (nema nikakve razlike jedino kad lopta dođe ispod visine penala a visok igrač je na strani lopte on treba da stane ispred igrača, u svim drugim situacijama isto igra kao i mali igrač...) Ako je igrač na spoljnoj poziciji na prvom pasu on mu neće dozvoliti da primi loptu a ako je primi igrač 1:1 – znači između velikog i malog igrača nema nikakve razlike i da bi igrač koji igra na poziciji 5 bio vrhunski igrač on mora da radi iste stvari koje radi niži – sledeća vežba je slična – igrač je u istoj početnoj poziciji ali sada podiže nogu kojom iskoračuje (radi pleksiju u zglobu kolena) a zatim tom nogom što brže iskoračuje, istovremeno spuštajući dribling – kao u prethodnoj vežbi – samo što je dribling viši a vežba se radi brže – nakon driblinga igrač se podiže što više vertikalno uvis.

Korekcija vežbi treba da je prisutna sve vreme da naglasimo elemente koji su važni i koliko je važno pravilno izvođenje.

Sledeća vežba je potpuno ista samo što igrač umesto da šutira skok-šut, šutira hort.

Trener treba da primeti koji su elementi više a koji manje važni i da ih ispravljajući dovede do savršenstva koje želimo – vremenom kad savlada ove elemente dodavaćemo nove, sve komplikovanije i komplikovanije.

Zatim sledi ista vežba, igrač sad ima zadatak da izvrši skok-šutom i krene korak ka lopti zatim kao odmor – slobodna bacanja.

Ne znam kako ovaj igrač šutira slobodna bacanja ali kod igrača sa kojima radim znam – i znam šta treba da

korigujem. Vrlo je važno kada radite slobodna bacanja, visoki igrači (većina) imaju problema sa slobodnim bacanjima, zato što nemaju dovoljno često loptu. Treba im posvetiti određenu pažnju. On ne vidi sebe, a ti kao trener treba da ga vidiš i uočiš gde greši i možeš da utičeš na to da bi on korigovao i treba da budeš s njim sve vreme u pauzama, a ako su penali stvarno problem treba da ostaneš posle treninga i posvetiš tome više vremena nego što treba inače. Igrač sebe ne vidi, on posmatra da li je ono što ti gledaš kako treba (ispravljajući igrača) igrač nije imao automatizam kako treba, prvo dribling, pogled fiksiram ka obruču i onda šut.

Vežba: Igrač stoji licem okrenut košu, korak ispod linije penala, spušta dribling i iskoračuje isturenom nogom u odnosu na ruku kojom dribla i šutira, naizmenično na jednu i drugu stranu. Vežba se radi 20 minuta a nakon toga šut u pokretu, u paru.

Vežba: Igrač bočno okrenut ka košu, traži kontakt sa igračem odbrane, zatim pravi 2 driblinga ka polovini terena i nakon toga direktan prodor pokušavajući dok dribla da kontaktom stvori poziciju za prodor, kuk ubaci ispred igrača koji igra odbranu.

Vežba: Početak isti samo što igrač nakon driblinga radi zadnji pivot i završava akciju.

Uključuju se i ostali igrači, i dele: na jednoj polovini niski a na drugoj visoki. Zagrevanje za visoke traje 20 minuta.

Vežba: Igrač sa krilne pozicije utrčava, pravi blokadu na drugom skakačkom mestu (utrčava sitnim koracima) i otvara se tako što radi prekorak pa zadnji pivot (ovo treba da se radi što brže) i nakon ovoga otkorak ka košu i horotom se završava. Insistirati na tome da se nakon laganog utrčavanja i blokade igrač što brže otvori. Vežbu raditi i s jedne i sa druge strane, vežbe se rade i sa i bez odbrane.

Jedan deo je isto toliko važan, a to je kada su završili, posle toga dolazi 5:5, taktika za neku utakmicu, dolazi šuterski deo treninga gde ćete opet imati rad sa velikim i malima i završava se trening. Po strečingu, opet uzimate tog igrača koga pratite, dajete mu zadatke i radite jedan malo drugačiji deo od onoga na početku – pošto na početku nije bio zagrejan, znači trebalo je da radi u nižem intenzitetu sad ćete mu dati neki teži deo sa odbranom u kojem on može da trenira punom snagom. Ja volim da visok igrač na kraju treninga radi zakucavanje ili blokade da mu bacate loptu a on da ih skida sa obruča znači da ima neki napor ali da ima neki kontinuitet onoga što je radio pre treninga, da ima kontinuitet i da radi svaki dan ako vi radite sa visokim igračem i pre i posle treninga i za vreme trajanja treninga imate zadatak koje dajete pomoćnom treneru ili trećem. Znači morate da ga pratite, drilujete stalno da on ima uvek nešto da radi – tu neće biti problema – on mora da napreduje i ako ne igra mali igrač može da napreduje i kad ne igra (a veliki kad ne igra to je katastrofa). On mora dodatno da radi, a taj dodatni rad je jedina šansa da dostigne nivo koji treba da ima.

Pripremio: **Beatović Petar**, košarkaški trener

Dr Vladimir Koprivica, direktor

Mnogo nerešenih problema

ubitelji košarke zainteresovali su se za Višu trenersku školu, posle pres konferencije selektora Željka Obradovića i predsednika Udruženja košarkaških trenera SCG, koji je insistirao na zaštiti

struke, uz otvoren zahtev da se ne dozvoli ljudima koji nemaju licencu, ili bolje reći diplomu, vođenje timova u našem šampionatu. Podrška je stigla i od strane KSSCG, a kakva je trenutna situacija u školi, za Trener govori direktor škole dr Vladan Koprivica:

– Većina trenera odmah je stupila u kontakt sa školom i prionula na posao kako bi stigla do licence. Mislim da je to jedini način da stvorimo prave stručnjake i zaštitimo trenerski posao. Po mom mišljenju morate da budete adekvatno obučeni i obrazovani da biste se bavili trenerskim poslom, bez obzira da li je u pitanju, kadetski, juniorski uzrast ili reprezentacija. Doduše, ima stručnjaka koji su ignorisali zahtev Saveza, verovatno im je teško da pod stare dane zagreju klupu. Ono što me raduje jeste činjenica da su naš stav o obaveznom obrazovanju trenera, prihvatili i ostali sportovi, što samo potvrđuje da smo bili u pravu.

Pojačana marketinška aktivnost, uticala je na afirmaciju škole i izvan granica naše zemlje.

– Uspostavili smo kontakt sa košarkaškim ljudima iz Republike Srpske, koji su pokazali veliko interesovanje da svoje kadrove školuju kod nas, jer oni nemaju adekvatnu ustanovu. Vlade Đurović je nedavno održao sjajna predavanja u Holandiji, tačnije rečeno u Groningenu gde je održan veoma kvalitetan juniorski turnir na kojem je ugled naše košarke branilo Zdravlje iz Leskovca. Grci su najavili da će poslati svoje mlade stručnjake na edukaciju, jer izuzetno cene našu školu košarke. Postoji čak i interesovanje iz Amerike, a prilično smo

„Košarkaši“

U sklopu ove priče moram da naglasim, kaže direktor Koprivica, da nam serija „Košarkaši“ koja afirmiše Evropsko prvenstvo i ne ide naruku, s obzirom na to što se iz sadržaja može zaključiti da škola, za trenera, nije bitna, a jeste.

zadovoljni i kako je krenulo i kako se odvija školovanje putem interneta – naglasio je direktor Vladimir Koprivica.

Ipak, situacija nije baš tako ružičasta kako bi se to moglo zaključiti iz uvodnog dela ovog teksta. Kao i svuda u društvu, ključni problem je nedostatak kadrova i finansijskih sredstava, bez obzira na sve beneficije koje ova škola ima, gotovo kao nijedna u zemlji, upravo kada su troškovi u pitanju.

– Situacija je prilično komplikovana. Mi smo škola koja ne juri kvantitet nego kvalitet. Pored toga većina studenata ima velika dugovanja, jer nemaju stalni izvor prihoda. To naravno direktno utiče na kvalitet rada, jer zbog nedostatka novca ne možemo da realizujemo mnoštvo izuzetno atraktivnih ideja – rekao je dr Koprivica i nastavio: – Da ne budem pogrešno shvaćen, ne predajemo se i verujemo u bolje sutra. Najlakše rešenje bi bilo potpisivanje sponzorskog ugovora s nekom od firmi ili kompanija koje bi svoj interes prepoznale u edukaciji mladih kadrova, koji bi u bliskoj budućnosti mogli da steknu svetsku slavu. Druge ideje su manje realne.

S. Janičić

Reč trenera u susret Evropskom prvenstvu

Optimizam i oprez

Predstojeće Evropsko prvenstvo je ne samo najznačajnije košarkaško takmičenje koje će ove godine biti održano na Starom kontinentu, već, naročito za našu košarku, ima posebnu specifičnu težinu. U susret tom takmičenju, namera nam je da se na stranicama ovog časopisa čuje reč naših trenera koji će, u različitim ulogama, svakako biti aktivni učesnici takmičenja, od kojeg će, dobrim delom, zavisiti i njihov rejting kako na domaćoj tako i na internacionalnoj košarkaškoj sceni.

Vlade Đurović, KK Vojvodina:

– Predstojeća smotra najboljih selekcija Starog kontinenta je zaista lepa prilika da se vratimo u sam vrh evropske košarke. Mislim da nema dileme da nam je tu po kvalitetu objektivno i mesto. Međutim, na Evropsko prvenstvo u Švedskoj otišli smo s timom koji nije mogao da se suprotstavi objektivno znatno kvalitetnijim Litvancima u četvrtfinalu, da bi na Olimpijskim igrama bili praktično jedina reprezentacija bez četiri igrača iz startne postave. U slučaju da sve bude teklo kako zamišljaju selektor Željko Obradović i članovi stručnog štaba. Ukoliko se svi igrači odazovu pozivu i mimođu nas povrede, mislim da uz podršku navijača, možemo da osvojimo titulu prvaka Evrope, bez obzira na zaista veliku konkurenciju, što bi nam posle dva neuspeha došlo kao melem na ranu.

Željko Lukajić, KK Hemofarm:

– Mislim da je najvažnije da se odazovu, ako ne svi, a onda bar većina igrača čija imena mislim da ne treba spominjati. Igranje za reprezentaciju bi moralo da ostane kao što je i bilo, svetinja. Potpuno razumem ako neko zbog povrede ne može da pomogne, ali bi samo prisustvo među saigračima bilo izuzetno značajno u psihološkom smislu. Moramo pre svega da vratimo kult reprezentacije, a zatim će rezultati, siguran sam, doći sami od sebe. Kvalitet nikada nije bio sporan, ali u protekle dve, tri godine, problematični su bili motivacija i odnos prema dresu sa državnim grbom. Verujem da je to prošlost i da ćemo svi zajedno imati mnogo razloga za slavlje posle narednog Evropskog prvenstva koje se igra u našoj zemlji. Pored toga iskreno verujem da će i rezultati mlađih selekcija biti na višem nivou čime bi ukupan utisak bio znatno lepši.

Boško Đokić, KK Refleks:

– Mislim da je pogrešan stav da je dovoljno da se pojavimo u kompletnom sastavu i da zlatna medalja ne može da nam izmakne. Rezultati i igra koju forsiraju Litvanija, Španija, Italija, uz uvek neugodne Turke, Nemce, Ruse, motivisane Hrvate i Slovence, garancija su jednog izuzetno uzbuđljivog i neizvesnog takmičenja. Mi imamo šansu da se dokopamo zlatne medalje, ako naravno budemo u najjačem sastavu, ali ne treba stvarati euforiju, jer bi pritisak mogao da se vrati kao bumerang.

Luka Pavićević, KK Atlas:

– Prošle sezone sam govorio da je rezultat na Olimpijskim igrama posledica spleta neverovatno nesrećnih okolnosti, mada je jako teško objasniti na taj način poraze od Novog Zelanda i Kine. Međutim, gotovo da sam siguran da ćemo pravo lice pokazati na predstojećem Evropskom prvenstvu. Najvažnije je da se vrati stara dobra atmosfera, kult reprezentativni, koji nam je godinama bio najjači adut. Verujem takođe i da ćemo u znatno kompletnijem sastavu izaći na megdan rivalima, koji su nas u proteklom periodu poprilično zadužili.

Aleksandar Trifunović, KK Crvena zvezda:

– Optimista sam ali, ali isto tako svestan i siguran da nam neće biti nimalo lako. Svi smo se nadali da ćemo biti kompletni, a evo pre nekoliko dana je postalo izvesno da nećemo, jer je Miloš Vujanović doživeo tešku povredu kolena. Ostale reprezentacije, koje su godinama gledale plavima u leđa, mnogo su radile u nastojanju da nas stignu, što im je u Švedskoj i Grčkoj pošlo za rukom, ali nijednog trenutka ne treba zaboraviti da smo na Evropsko prvenstvo vodili praktično drugu postavu, a da smo na Olimpijskim igrama bili jedina selekcija bez kompletne prve petorke. Ipak, verujem da ćemo uz podršku navijača koji su ujedno i sjajni poznavaoči magične igre pod obručima, uz dobru atmosferu i dobar rad tokom priprema stići do željenog rezultata koji je osnovni preduslov za vraćanje reprezentativnog kulta. Isto tako se nadam da će rezultati mlađih selekcija biti na željenom nivou, jer je to preduslov uspeha A selekcije.

Miodrag Baletić, ŽKK Vojvodina:

– Biće jako teško osvojiti medalju, a svaka bi imala značaj zlatne, za one koji dobro poznaju košarku i imaju dobronameran stav prema našoj reprezentaciji. Ostale selekcije su silno napredovale u proteklom periodu, imaju moćne ekipe, igrače koji sa uspehom igraju u NBA i Evroligi. Sve su to prekaljeni profesionalci. Sa druge strane, mi smo u proteklom periodu imali odgovarajućih problema sa disciplinom i odnosom prema dresu sa državnim grbom, koji bi morao da bude svetinja. Ukoliko budemo kompletni i ukoliko se pripreme odrade na adekvatan način, mislim da imamo šanse da se nađemo na postolju, ali insistirati na zlatu i ocenjivati svaki drugi rezultat kao neuspeh, blago rečeno, nerealno je.

S. J.

Intervencijom Upravnog odbora UKTSCG sprečena nepravda

Kadija je štitio sudiju

miodragu Kadiji, treneru KK Lovćen, prepolovljena je kazna zbog incidenta koji se desio prije nešto više od dva mjeseca, kada je na Cetinju napadnut sudija Zoran Maksimović. Disciplinska komisija Košarkaškog saveza Srbije i Crne Gore usvojila je žalbu Kadije i smanjila mu kaznu sa godinu na šest mjeseci suspenzije, iako je utvrđeno da on nije udario Maksimovića već, naprotiv, „učinio sve da zaštiti službena lica na utakmici”, te da „fizičkog kontakta nije bilo”. Suspenzija nije potpuno ukinuta jedino iz razloga što Kadija nije imao trenersku licencu, već je na utakmici bio službeno lice Lovćena i „zbog toga snosi indirektnu odgovornost”.

„Zadovoljan sam prije svega zbog toga što je dokazano da ne samo da nijesam učestvovao u incidentu, već sam pokušao da zaštitim sudije. Nažalost, to što mi je prepolovljena suspenzija nije satisfakcija za sve ono što mi se desilo, što mi je ime povezano sa incidentom sa kojim nijesam imao nikakve veze. Žalosno je što se sve izdešavalo tamo, ali dva dana je brujala javnost o tome a vidjelo se da nijesu bili u pravu ni ljudi koji su donijeli odluku o suspenziji, a pogotovo sudije. Satisfakcija mi je što se sve to kasnije vidjelo i ispostavilo da sam ja branio sudije a ne učestvovao u incidentu. Drago mi je što je tako, ali mi je žao što je teško oprati sve ono što je za ta dva dana po medijima iznijeto na moj račun. Čak ni odluka o smanjenju kazne nije prosljeđena medijima, o njoj znamo samo mi iz trenerske organizacije i ljudi iz Kuće košarke. Tužno je da poslije 15 godina bavljenja trenerskim poslom bez ijednog incidenta treba ovako nešto da mi se desi, da mi nanese takvu mrlju. Mislim da će mi sada teško pogledati u oči i sudije te utakmice, ali i članovi prvostepene komisije koja mi je izrekla suspenziju”, kaže Kadija.

Sreća u nesreći i za Kadiju, ali i za ostale trenere kojima bi se tako nešto moglo dogoditi, jeste odluka UO UKTSCG da maksimalno stane u zaštitu svog člana.

„Zahvaljujem se Upravnom odboru Udruženja košarkaških trenera Srbije i Crne Gore, na čelu s predsjednikom Željkom Obradovićem, koji mi je od prvog trenutka dao maksimalnu podršku. Vjerovali su u ono što sam im govorio i na kraju se ispostavilo da je zaista bilo tako. Milo mi je zbog drugih trenera što se sve to tako desilo, ovo je i poruka svima njima da treba da budemo mnogo više

zajedno nego što smo, da bilo kome može da se nanese ovakva nepravda.”

Treneri su u posljednje vrijeme „obilježeni” kao ljudi koji vrše pritisak na sudije, koji dižu tenziju, „pale” atmosferu... Pri tom se zaboravlja da jedna odluka sudija može da baci u vodu sav onaj mukotrpan rad trenera tokom čitave godine, da odredi trenerovu sudbinu.

„Trenerima je dovoljan samo jedan kiks da svi upere prstom u njih, dok svi drugi mogu da prave puno više grešaka. Naš posao je izuzetno težak i više puta treba stati u našu zaštitu. Meni je to prvi incident koji su mi jed-

nostavno nametnuli, ali mislim da svaki trener treba da bude spreman za eventualne nepravde. Upravni odbor uvijek će stati u zaštitu trenera sve dok se ne dokaže da je on zaista kriv za nešto. I u mom slučaju Upravni odbor bio je maksimalno korektan, nije donosio nikakvu odluku dok to nije uradio drugostepeni organ.”

U ovom slučaju, za koji će se pokazati da li je izuzetak ili pravilo, odluka o kazni donijeta je tako što se više vjerovalo na riječ sudije, nego trenera, što je svojevrsan šamar i trenerskoj organizaciji.

„Tužno je i žalosno za našu trenersku organizaciju da prvostepeni organ KSSCG može više da vjeruje jednom sudiji nego treneru, jer su upravo treneri jedni od najzaslužnijih za sve što je napravila naša košarka. Sudijama je sigurno teško, shvatam

njihov posao, ali ne mogu nikako da shvatim da se sudija više vrednuje ili mu se više vjeruje nego treneru, pa bio on trener pionira ili seniorski trener.”

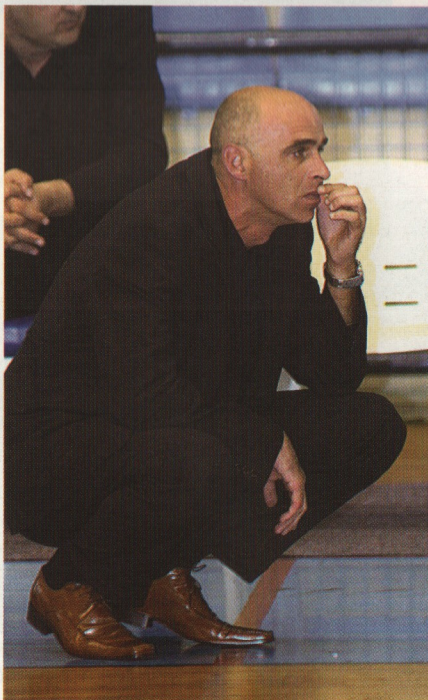
Kadija kaže da bi volio da njegov primjer makar donese nešto dobro ostalim kolegama:

„Volio bih da se završi na ovome, da ubuduće treneri budu maksimalno zaštićeni, da neko drugi ne dođe u sličnu situaciju. Najmanje je bitno što sam to ovog puta bio ja, ako se to više neće desiti nijednom treneru.”

Trener čije je ponašanje uvijek bilo izuzetno korektno i koji je zbog toga dobio podršku sa svih strana, od ljudi iz košarke ali i običnih pratilaca zbivanja u našem sportu, na kraju sjetno konstatuje:

„Tužno je da me poslije svega niko od sudija koji su i te večeri znali da sam probao da ih zaštitim, nije nazvao da mi se izvini”.

Aleksandar Vučković

Veselin Matić u Poljskoj

Prvi strateg reprezentacije

na nedavno održanom trenerskom seminaru u Železniku, jedan od predavača bio je i Veselin Toza Matić, novi selektor reprezentacije Poljske. Bila je to prilika da za „Trener“ iznese sveže utiske. Počinjemo od seminara...

– Moja tema je bila „Pozicija pet“, to jest rad sa centrima. Nisam želeo mnogo da teoretišem, već sam govorio o jednom treningu u takmičarskom ciklusu. Akcenat sam stavio na rad pre i posle samog treninga, individualni pristup igraču čemu i inače poklanjam mnogo pažnje. Igrač ne može sam sebe da vidi, shvati gde greši, pa mu je neophodna pomoć u kontinuitetu kako bi napredovao.

Poznato je da je sa centrima najteže raditi. Postoji i stara duhovita krilatica trenera da visokim igračima informacije dugo putuju od donjeg dela leđa do glave...

– Ha, ha, upravo tako. Šalu na stranu, pravi centri su suvo zlato. Nema ih mnogo, u dve generacije pojave se najviše dva-tri igrača preko 210 santi-

Zvali i Gruzijci

Pored Poljaka, Matić je na stolu imao i ponudu da preuzme reprezentaciju Gruzije.

– Putovao sam u Tbilisi na razgovore, ponuda Gruzijaca bila je zanimljiva jer imaju četiri bivša NBA igrača. Međutim, presudilo je što su Poljaci bolje rangirani, što su u A grupi FIBA. Uz to, već sam radio u Varšavi pa znam jezik i mentalitet.

metara. Oni zahtevaju dodatni rad jer tokom igre nemaju stalno loptu u posedu, pa im je mnogo bitna upravo igra i kretanje bez lopte.

Matić je trenerskim poslom počeo da se bavi u juniorskom pogonu Crvene zvezde. Bio je i na klupi prvog tima OKK Beograda, nemačkog drugoligaša Karlsruua, pomoćnik Vladislava Lučića kada je Zvezda 1994. godine osvojila titulu, asistent u pohodu na dve titule Partizana (1995, 1996). U Poljskoj je vodio Poloniju iz Varšave, a od 2000. donedavno bio je u nemačkom Kelnu, u kojem je obavljao razne funkcije, od trenera

do skauta. Kao trener kadetske reprezentacije Jugoslavije osvojio je zlatnu medalju na EP 1997.

Kako ste se uopšte prihvatili posla selektora Poljske?

– Vodeći ljudi njihove Košarkaške federacije rešili su da angažuju stranca, jer su smatrali da poljski treneri nemaju zadovoljavajući kvalitet. U igri je bilo pet kandidata, tri Poljaka, Litvanac i ja. Tražili su stručnjaka koji će pratiti kompletan razvoj košarke, voditi sve reprezentativne selekcije, „pripremiti teren“ za EP 2009, čiji je domaćin upravo Poljska. Na kraju su odabrali mene...

Matić je odmah raskinuo ugovor sa Kelnom gde je ove sezone bio skaut i okrenuo se novim obavezama.

– Ispred mene je veliki posao. Poljaci gledaju dugoročno, žele da oformim generaciju koja će igrati zapaženu ulogu i konkurisati za medalju na EP 2009, čiji su domaćini. Parafirao sam ugovor koji važi do 2007, pod uslovom da ne ispadnemo iz FIBA A grupe reprezentacija.

Prvi test će biti upravo borbe za jednu vizu za EP 2005. u Srbiji i Crnoj Gori.

– Za učešće na predstojećem EP konkuriše devet reprezentacija, koje su podeljene u tri grupe. Mi smo sa Češkom i Estonijom, igračemo dvokružno, svako protiv svakog. Ukupni pobednik ulazi na završni kvalifikacioni turnir tri ekipe za EP, poslednji iz svake grupe ispada u B grupu FIBA. Verujem da imamo realne šanse da napravimo dobar rezultat.

Poljski nacionalni tim?

– Imaju određeni kvalitet, dosta visokih igrača. Ipak, nedostaju dobri plejmejkeri i bekovi, jer u poljskim klubovima na tim pozicijama igraju uglavnom stranci. Talenata ima, ali ne dobijaju pravu šansu. Dakle, čeka me obiman posao, ali izazovi me privlače. Nadam se da ću ostaviti trag u poljskoj košarci. Najveći uspeh im je sedmo mesto na EP u Barseloni 1997, videćemo mogu li više – završava besedu Veselin Matić.

D. Kontić

Zoran Višić u Rusiji

Trofej jedan, ali vredan

i za Zorana Višića (49), selektora košarkašica SCG, ostala je još jedna uspešna sezona na klupskom planu! Povratak na „mesto uspeha” nije bio tako plodonosan kao pre dve godine, ali je ovaj naš stručnjak uspeo da donese bar jedan trofej ekipi iz Jekaterinburga. U Rusiji, u kojoj se poslednjih godina igra najkvalitetnija ženska košarka, uspeo je da „otme” pehar namenjen pobedniku nacionalnog kupa ekipi Samare. Prvenstvenu trku Višić i njegove nove (stare) pulenke završili su na trećoj poziciji.

– Više se nije moglo. Ekipu sam preuzeo ponovo krajem januara, a posle mesec dana osvojili smo Kup. Davali su nam male šanse, tek oko deset odsto na završnom turniru. Međutim, izgleda da smo uhvatili u „raskoraku” ekipu Samare i pobedili je u finalu (71-65). U šampionatu Rusije imali smo manje sreće. Naravno, u plej-ofu trijumfovala je ekipa Samare, koja je i aktuelni evropski prvak. Moja ekipa je bila treća. I to je uspeh, doneli smo jedan trofej koji je sigurno vredan i prvi u klupskoj istoriji – kaže Višić.

Ovaj vrsni stručnjak ima prilično iskustvo u Rusiji. Naravno, kada su u pitanju ženske ekipe. U sezoni 2002/03. vodio je takođe ekipu Jekaterinburga i „pokupio” nacionalno prvenstvo, domaći Superkup, a na kraju trijumfovao i na klupskom prvenstvu Starog kontinenta. Naredna sezona bila je manje uspešna, a na kraju je došlo do međusobnog razlaza, odnosno nesklada planova, želja i mogućnosti (pojačanja). Ali, pošto je ostavio dubok trag u ovom gradu, do nove „ljubavi” je došlo proteklog januara.

– Uprava kluba opet ima velikih ambicija, a takođe i ja. Mislim da ćemo se opet lako dogovoriti o nastavku saradnje i svim uslovima. Sigurno je da ćemo u narednom prvenstvu opet napasti titulu porvaka Rusije, bez obzira na snagu rivala, pre svih Samare. Plan je da iskoristimo bonus i dobro popunimo ekipu, pošto propisi dozvoljavaju pet igračica „sa strane”, odnosno dve Amerikanke i još tri Evropljanke.

Vratimo se na domaće teme. Do Evropskog prvenstva u Turskoj ostalo je nešto više od tri meseca. Kakvi su planovi selektora „plavih” devojaka i njegovih saradnika?

– Iz globalnog plana je otpala jedna, po meni, vrlo važna akcija. Zbog finansijskih problema ženska selekcija neće putovati na Mediteranske igre u Almeriji (Španija) krajem juna. To je veliki propust, jer su ovakva takmičenja potrebna pojedinim devojkama da steknu određena iskustva i priviknu se na atmosferu, odnosno turnirski način igranja i odmeravanje snaga sa nekim od kvalitetnijih protivnika. Prva faza završnog okupljanja počće 15. jula. To je prvi filter, a ekipa odlazi odmah posle toga

dve nedelje na Zlatibor, gde će biti obavljena takozvana bazična faza priprema. Posle silaska s planine sledi jak turnir u Novom Sadu. Protivnici će nam biti reprezentacije Rusije, Kine i Francuske. Potom odlazimo na turnir u Litvaniji, a očekuju nas i kontrolni mečevi s Španjolkama.

Bila su u planu i dva-tri susreta sa selekcijom Turske, koja je domaćin Šampionata.

– Naravno, bile su to želje, ali je sve otpalo posle žrebanja, jer su nam Turkinje prvi protivnici na prvenstvu. Grupa u kojoj je selekcija SCG je veoma jaka i svaka od pet utakmica biće vrlo teška. Koliki je to hendikep, toliko može da bude i povoljna okolnost, jer posle „ukrštanja” moguće je dobiti lakšeg protivnika u četvrtfinalu, pa i dalje ukoliko se budemo plasirali, a verujem da hoćemo.

Kakve su ambicije i očekivanja stručnog štaba, ali i svih u košarkaškoj organizaciji?

– Uvek moramo poneki stepenik više nego na prethodnim šampionatima. U poslednje vreme smo ipak daleko od vrha, a mislim da je došlo vreme da mu se ponovo približimo. Bez obzira u kom sastavu budemo otišli u Tursku, a nadam se da neće biti neočekivanih otkaza i povreda, najvažnije je biti među pet-šest ekipa u vrhu koje će se plasirati za Svetsko prvenstvo – dodaje na kraju Višić. S. P.

Moskva 1953.

Beg sa košarkaškog dna

naša reprezentacija svoj prvi uspešan pomak sa začelja učinila je na Evropskom prvenstvu u Moskvi 1953. godine.

Posle neslavnog debija na EP u Pragu 1947. godine, sa kojeg su nam ostala čak tri aktuelna rekorda vezana za EP (najubedljivija pobeda – protiv Albanije 90:13, najubedljiviji poraz – protiv SSSR-a 11:50 i najviše poena na zvaničnoj utakmici Ladislava Demšara – 48).

I vrsnim poznavacima košarke velika su nepoznanića razlozi našeg neučestvovanja na EP u Kairu 1949. i Parizu 1951, kao i na olimpijadama u Londonu 1948. i Helsinkiju 1952.

I pored sprovedenih priprema i sašivenih svečanih uniformi, u London, na prvu olimpijadu posle Drugog svetskog rata nismo otišli, jer je procena najvišeg sportskog foruma u zemlji FISAJ-a (Fiskulturni savez Jugoslavije), bila da će bolji rezultat postići gimnastičarke. Kompletna ekipa, umesto da se razide sa priprema u Ljubljani, uputila se direktno za Beograd da protestuje – i dobila packe od sportskih funkcionera. Bila je to godina rezolucije Informbiroa tako da se može reći da su igrači još i dobro prošli.

Evropsko prvenstvo u Kairu 1949, takođe je proteklo bez nas. Ovoga puta otkazivanje učešća usledilo je dok su se reprezentativci ukrcavali u autobus koji je trebalo da ih odveze na Aerodrom u Batajnici.

Ponovo je prste umešao tada svemogućí FISAJ i reprezentativce, posle sprovedenih priprema i spakovanih torbi, vratio kućama. Razlog je ovoga puta bila solidarnost sa ekipom SSSR-a koja je odbila da učestvuje na prvenstvu iz političkih razloga.

Nažalost i za odsustvo sa Evropskog prvenstva u Parizu i Olimpijskih igara u Helsinkiju bio je odgovoran FISAJ. Ovoga puta zbog direktive da se ne igra utakmica protiv reprezentacije Španije, na Svetskom prvenstvu 1950. godine u Argentini. Naš savez je bio kažnjen jednogodišnjom zabranom igranja zvaničnih utakmica i novčanom kaznom od 3.000 švajcarskih franaka. U periodu naše kazne održano je EP u Parizu i kvalifikacije za Olimpijske igre.

U vreme EP u Moskvi Rezolucija Informbiroa je i dalje bila na snazi. Posle šest godina ponovo smo bili učesnici velikog evropskog takmičenja. Nekoliko stvari sa ovog šampionata svakako zavređuju našu pažnju. Put ka Moskvi je bio neobičan. Reprezentativci se sećaju da su u Mađarsku, tada pod sovjetskom jurisdikcijom, ušli tako što je vagon sa igračima ali bez lokomotive, bukvalno gurnut na mađarsku stranu. I tokom puta bili smo stalno pod prismotrom. Samo po jedan član ekipe je na usput-

nim stanicama mogao da izađe iz vagona po vodu za celu ekipu.

Prilikom dolaska u Moskvu, našu reprezentaciju dočekao je lično Vilijem Džons, generalni sekretar FIBA. Da li je ovo bila uobičajena procedura ili je to bio poseban gest prema našoj ekipi, u šta je pisac ovih redova ubeđen, nije razjašnjeno ali je svakako ostala veoma lepa slika s moskovske železničke stanice.

Utakmice na ovom šampionatu igrane su se na fudbalskom stadionu. Gledalište je uvek bilo puno i dok su sve utakmice bile igrane pred 20.000 – 30.000 gledalaca, naš susret protiv SSSR-a (poraz 57:43), pratilo je 45.000 ljudi.

Za utakmicu sa Izraelcima, koju smo dobili posle pet produžetaka, postoji nedoumica ko je postigao odlučuju-

Pred 25.000 navijača Vilmoš Loci na utakmici sa pet produžetaka, protiv reprezentacije Izraela

ći koš. Istina je sledeća: na početku svakog produžetka centar Mirko Marjanović je loptu osvajao za naš tim i onda je nastajalo petominutno dodavanje naših igrača koje je publiku bacalo u očajanje.

U prva četiri produžetka šut ka košu je u poslednjim sekundama produžetka izvodio Vilmoš Loci i sva četiri puta promašio. U petom produžetku odgovornost je preuzeo Aleksandar Gec i pogodio, donevši pobeđu Jugoslaviji.

Naša reprezentacija osvojila je šesto mesto. Pobeđene su Italija i Čehoslovačka, evropske velesile u košarci, posle pet produžetaka, posle kojih su promenjena pravila (ograničenje trajanja napada), pobeđen je i Izrael i prvi put je ostvaren pozitivan skor. Iskustva stečena na EP u Pragu 1947. i SP u Buenos Ajresu 1950. godine dala su rezultate u Moskvi. Prva generacija reprezentativaca je ovim šampionatom sišla sa košarkaške scene.

Milan Tasić

Miroslav Popov – ŽKK „Hemofarm“: Kako sam osvojio Kup

Kup kao iznenađenje

Posle jednosezonskog izleta na kormilu muškog prvoligaša (Swislions Takovo) vratio se među lepši deo igre pod obručima na jos lepši način, osvajanjem trofeja nacionalnog kupa. Dok budete čitali ove redove Miroslav Popov će biti bitke za kompletiranje duple krune, možda je već i proslavljati a kako je posle tri sušne sezone u grad pod Kulom iz Bijelog Polja doneo peti po redu trofej Kupa kaže:

– Da je neko planirao termin kada ćemo igrati završni turnir ne bi ga bolje isplanirao. Bili smo u potpunoj top formi, fizički, psihički i taktički. Mečevi su došli u najboljem trenutku za nas – kaže Popov i odmah otklanja dilemu da li je ili nije jednomesečno odlaganje završnog turnira Kupa poremetilo njegov tim.

Ekspedicija Hemofarma doputovala je na mesto glavnog događaja dan uoči početka turnira. Žreb je hteo da se Vršćanke u polufinalu sastanu sa domaćinom, silno motivisanim, Jedinštvom. Pre početka, uz Novosađanke koje su slavile za neprikosnovenog favorita broj jedan, domaćin je na listi favorita zauzeo drugo mesto jer je i kroz prvenstvene duele pokazao i dokazao da je na svom parketu bar duplo tvrdi orah nego na strani. Ipak, ispostavilo se da je Jedinštvu uz publiku za slavlje bio neophodan ne samo šesti već i još poneki igrač više. Suvi kvalitet je presudio, Popov je imao odličan recept za lako izlaženje na kraj sa domaćinom.

– Kompletan stručni štab i ja gledali smo prvo polufinale, Crvena zvezda – Vojvodina. Znači, znali smo s kim ćemo igrati sutradan u finalu, naravno ako prođemo Jedinštvu. Igračice su došle u dvoranu u poslednjoj četvrtini. Sutradan, na dan finala sa Novosađankama odradili smo jedan trening.

Ako je pred polufinale i bilo malo rezerve, odmah po okončanju meča sa Jedinštvom Popov je samouvereno izjavio da je u finalnom duelu sa Vojvodinom njegov tim favorit. Pokazalo se da je trener Hemofarma s razlogom dao ovakvu ocenu.

Vršćanke su u odlučujućem duelu za osvajanje trofeja ušle sa grčem ali i vrlo brzo demantovale onu narodnu da se po jutru dan poznaje i reči svog trenera pretvorile u delo.

Sve vreme se govorilo da je Vojvodina najbolji tim u zemlji. Možda su i bile u prednosti zbog 36 više odigranih mečeva u Trokal ligi i Evroligi ali ja sam verovao u moj igrački kadar. Znao sam da smo kada se uporedimo 5 na 5 jači. Presudila je veća želja i borbenost. Ovo je jedna nova, mlada generacija igračica kojima se ukazala prva šansa za osvajanje jednog trofeja i velikom željom napravili smo preokret i stigli do ubedljive pobede.

U Kup takmičenju prevagu donosi duža klupa i psihička stabilnost tima. Na prvom mestu treba dobro poznavati rivala, proceniti njegovu snagu i sopstvene prednosti u odnosu na nedostatke suparnika. Kada smo imali minus od 11 poena zatražio sam time out. Rekao sam devojkama da se opuste. Ukazao sam im kako da eliminišemo greške. Igračicu koja nije dobro ušla u meč pokušavam da ohrabrim a ako ni posle time out-a ne dođe do svoje igre onda je zamenim. U suštini sve zavisi od toga na koji način je protivnik stekao prednost.

Poenta Kup takmičenja je slična kao rad sa reprezentacijom kada se u nekoliko dana mora odigrati isto toliko mečeva a prava ne grešku nemate – kaže Miroslav Popov.

Trener Hemofarma nije imao pravo na grešku i nije je ni napravio. Peti po redu trofej nacionalnog Kupa krasi vitrine vršćackog kluba.

Tatjana Mrđa

Vlade Đurović preuzeo Vojvodinu

Uvek sam za izazov

Sezone je počeo u litvanskom Lietuvos Ritasu, selektirao tim koji je kasnije sa njegovim naslednikom Tomom Mahoričem osvojio ULEB Kup. Naš iskusni trener Vlado Đurović nedavno je, usred Super lige, na klupi Vojvodine zamenio Jovicu Arsića.

– Sve se dogodilo iznenada – priča Đurović. – Kontaktirali su sa mnom čelnici Vojvodine, ponudili posao. Prihvatio sam, iako nisam bio oduševljen zbog datog trenutka. Kada sam preuzeo tim nisam dobro poznao igrače, rivale, a sezona je praktično ušla u samu završnicu. Na početku mi je savetima mnogo pomogao i prethodnik Jovica Arsić, koji je izuzetno korektan momak i dobar trener.

Ipak, Đurović nije mogao da odoli izazovu...

– Volim da rešavam probleme, prihvatam teške poslove, uvek sam spreman za nove izazove... Trudim se da iz meča u meč podignem formu tima, pokušavamo da ostvarimo plan i obezbedimo plasman u Jadransku ligu.

Dakle, kako izgleda Vojvodina posle mesec i po dana Đurovićeve vladavine?

– Stvarno sam zadovoljan, drago mi je što sam došao u Vojvodinu, mislim da nisam pogrešio. Klub je organizovan odlično. Svi su me sjajno primili. Ljudi zastaju na ulici da se pozdrave sa mnom, zaustavljaju automobile da mi se jave, stiskaju mi ruku u kafićima i za-

O razlazu tek na kraju

Jedan od naših najboljih mladih trenera Jovica Arsić potpuno neočekivano se rastao sa Novosađanima.

– Dan pred put na gostovanje protiv Sloge, čelnici kluba su mi posle večernjeg treninga saopštili da neću voditi tim u Kraljevo i da će me na klupi zameniti Đurović. Ako misle da je problem bio u meni, onda je u redu što smo se razišli. Vojvodini želim sve najbolje, a o razlozima raskida saradnje mogu da govorim tek na kraju sezone – objasnio je Arsić.

hvaljuju što sam došao. Bilo je očekivano kada mi se to dešavalo u manjim gradovima poput Zadra ili Kraljeva, ali priznajem da se nisam tome nadao u Novom Sadu. Eto, nedavno mi je bio rođendan i svi u klubu su me zatrpali poklonima.

Da li ste zadovoljni kvalitetom igračkog kadra?

– Igrači shvataju da tražim disciplinu. Nisam mađioničar da mogu da izmislim neku novu taktiku, niti sam fanatik da ubijam košarkašima psihu, ali red i rad moraju da budu na prvom mestu. Na primer, Vanja Plisnić koji je kapiten, zakasnio je minut na prvi trening jer se uspavao. Rekao sam mu da zbog toga neće biti starter protiv Partizana i tako je i bilo. Dakle, pravila su ista za sve prvotimce. Kada igrači to poštuju, u potpunosti stojim iza njih – završava besedu Đurović.

D. Kontić

Trener Lukajić Hemofarm doveo do prvog mesta

Strujni udar Jadrana

ako su rezultati kluba na međunarodnoj sceni jedno od merila uspešnosti nekog trenera, onda je Željko Lukajić, bez sumnje, broj jedan u tom segmentu među stručnjacima koji hleb zarađuju u Srbiji i Crnoj Gori. Naravno da postoje i drugi parametri, kao što su broj titula u domaćoj konkurenciji, rezultat koji je znatno iznad kvaliteta tima, „proizvodnja igrača“ itd, ali revija „Trener“ će se ovog puta fokusirati samo na konstataciju sa početka teksta, pošto nema pretenzija da bira najboljeg trenera uopšte. Uostalom, to joj nije ni posao. To, međutim, ne znači da ne treba da podseti i ukaže na ljude koji neprekidno doprinose afirmaciji naše košarke u svakom pogledu.

Pod komandom Lukajića vršački Hemofarm je 2001. igrao u finalu Kupa Radivoj Korać. Godinu dana kasnije Lukajić je sa Hemofarmom bio učesnik „Fajnal fora“ FIBA EURO lige. Pre nešto više od mesec dana Vrščani su eliminisani tek u polufinalu ULEB kupa, da bi nedavno postali pobednici Jadranske lige.

Ovakve rezultate na evropskoj sceni nije postigao nijedan trener sa klubovima iz Srbije i Crne Gore u poslednjih pet godina

Pri tom, ne smeju se ispustiti iz vida ocene Lukajićevih kolega koji mu već godinama odaju priznanje za kvalitet rada. U periodu kada je podgorička Budućnost bila neprikosnovena na ovim prostorima, tadašnji trener Beobanke Darko Ruso, posle jedne utakmice njegovog tima sa Vrščanima, izjavio je doslovce: „Hemofarm uz Budućnost igra najbolju košarku u Jugoslaviji“.

Komplimente na račun Strujinog rada (Lukajićev nadimak) izricali su Božidar Maljković, posle finala Kupa Radivoj Korać, Bogdan Tanjević dok je predvodio Budućnost, Željko Obradović kada je sa Panatinaikosom učestvovao na tradicionalnom turniru „Veliki za male“ i, skoro bez izuzetka, stručnjaci svih klubova protiv kojih je Hemofarm igrao ove godine. Bilo u ULEB kupu, bilo u Jadranskoj ligi ili sad u završnici našeg prvenstva.

Lukajićev put do visokog rejtinga među kolegama nije, međutim, bio lak. Radio je i u sredinama u kojima ljudi nisu priznavali realnost. Mislili su da je dovoljno dovesti trenera a sve ostalo će doći samo po sebi.

„Zbog takvih se nisam preterano uzbuđivao. Još na početku trenerske karijere shvatio sam dve stvari: da ništa ne dolazi samo od sebe i da nijedan pojedinac, igrač ili trener svejedno, ne mogu biti iznad tima. Lepo je imati vrhunskog igrača ili vrhunskog trenera, ali rezultate pravi tim. Tog pravila sam se pridržavao do sada, a i ubuduće ću“, objašnjava svoju trenersku filozofiju Lukajić.

U ovom objašnjenju možda bi se mogao naći odgovor i na pitanje otkud da se Hemofarm, uoči završnog turnira Jadranske lige, tek tako odrekao Vontiga Kamingsa. Razlaz je bio neočekivan pogotovo što je došao posle eliminacije Hemofarma u polufinalu ULEB Kupa, a pred nastavak dva takmičenja koja su za Vrščane ove sezone bila prioritet.

„Kamingsove igračke mogućnosti nisu bile sporne. Sporao je bio njegov odnos prema saigračima, prema klubu čiji dres nosi. Nije shvatao, ili nije hteo da shvati, da je košarka timski sport. Od naših trenerskih velikana naučio sam da lična statistika bilo kog pojedinca ne sme biti na štetu tima. Šta da radim ja sa 50 koševa ili 20 skokova, na primer Majkla Džordana, ako je Hemofarm izgubio. Ako već

gubim, onda ću to da učinim svesno, s nekim klijencem. Jer, od tog klinca sutra će imati koristi i naša košarka. Pri tom, trebalo je povratiti duh zajedništva kojeg nije bilo uvek tokom sezone. Na kraju je sve ispalo dobro. Kamings je otišao, ali su došli Miljan Rakić i prvi trofej u istoriji kluba.“

Nije li za takav radikalni potez trebalo imati i podršku kluba?

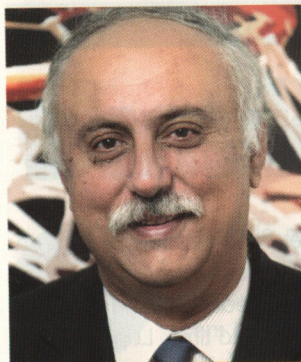
„Naravno da jeste. Jer, u najvećem broju klubova praksa je da se lakše raskida saradnja s trenerima nego sa igračima. Hemofarm je, međutim, ozbiljan klub. Pre nego što se bilo šta „preseče“, izmeri se po sto puta. Prvi put ove sezone, čini mi se, sve strukture su delovale kao pravi tim. Taj tim je i osvojio Jadransku ligu. Dakle, ne igrač, ne trener, ne direktor, nego ceo Hemofarm“.

Da li je to recept koji će Hemofarm primenjivati i u nastavku našeg prvenstva?

„Ja za bolji ne znam. Ako neko zna, neka kaže i meni. Rado ću ga prihvatiti, jer ne mislim da sam najpametniji na ovom svetu“, zaključio je Lukajić.

Milan Tomašević

Vladimir Stanković
specijalni dopisnik iz Španije

Udruženje košarkaških trenera Španije

Treneri moćan deo organizacije

Udruženje na čijem je čelu Djoan Maria Gavalda samostalno je, ali je u tesnoj vezi sa Federacijom, Ligom, Udruženjem igrača... Samo 38 profesionalaca i oko 3.500 amaterskih trenera

djoan Maria Gavalda (sa akcentom na poslednjem „a“, za one koji se budu sretali sa ovim ljubaznim i predusretljivim gospodinom koji ima jako lepo mišljenje o našoj košarci i našim trenerima) po profesiji je arhitekta, ali je po vokaciji košarkaški trener. Odnedavno je i predsednik Udruženja španskih trenera, prvi aktivni stručnjak na čelu Udruženja. U prošloj sezoni trenirao je katalonskog drugoligaša Valjs, u narednoj će biti u nekom drugom klubu ali u svakom slučaju ostaje aktivan.

– Mislim da je to dobro, kao aktivan trener bolje osećam problematiku, više sam u kontaktu sa kolegama, čujem više mišljenja – kaže u razgovoru za „Trener“ Djoan Maria Gavalda.

Razgovor smo, zapravo, počeli još u Moskvi gde je gospodin Gavalda prisustvovao „Final Four“ Evrolige a završili smo ga u Barseloni.

– Naše udruženje postoji od 1973. godine i ima oko 3.500 članova od kojih su 38 čisti profesionalci, 18 u ACB ligi i ostalih 20 u Drugoj i Trećoj ligi. Na neki način u vezi smo, preko regionalnih federacija, sa još nekih 2.500 trenera koji se tim poslom bave u malim sredinama, iz hobija, na čisto amaterskoj osnovi. To je trenerski potencijal Španije – objašnjava gospodin Gavalda.

Objašnjava nam kako se stiče trenerska diploma:

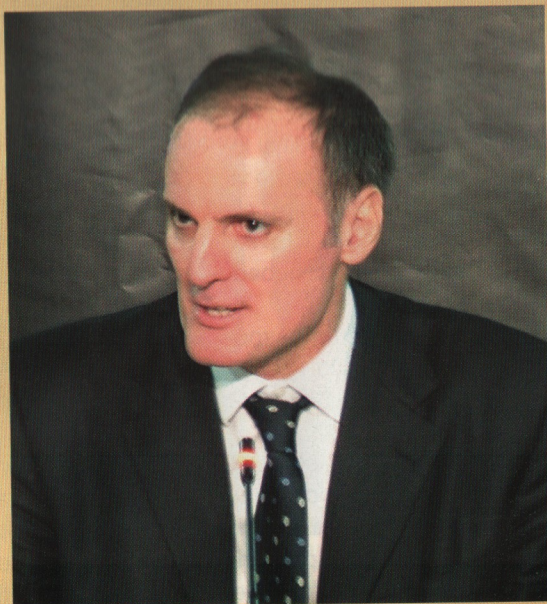
– Postoje tri nivoa: osnovni, srednji i viši. Diplome za prva dva stepena dobijaju se posle petnaestodnevnikih kurseva i polaganja određenih ispita, ali priprema za nivo „superior“ traje sedam meseci, tokom cele sezone. Putem imejla, pošte i direktnih konsultacija s profesorima i predavačima kandidati se spremaju a onda tokom dve nedelje polažu ispite.

Može li se raditi bez diplome „višeg nivoa“?

– Može, ali kao izuzetak, uz obavezu da se u roku od najkasnije godinu dana polože odgovarajući ispit. Tako smo, recimo, prošle sezone dali licencu

Ivanović u upravi

Radom Udruženja rukovodi neka vrsta Upravnog odbora koja ima devet članova a jedan od upravnih organa je i takozvana „Mešovita komi-

sija“, zajedno sa ACB, koja razmatra pitanja struke i kalendara. U toj komisiji su Aito, Skarriolo, Manel Komasi i Duško Ivanović.

Velimiru Perasoviću da vodi Kaha San Fernando iako nema odgovarajuću diplomu. On se obavezao da ovog leta polaže ispite. U svakom konkretnom slučaju procenjujemo opravdanost motiva za izdavanje privremene licence.

Kakva je situacija sa stranim trenerima?

– Mi tu ne cepidlačimo, znamo ko je ko u svetu evropske košarke i za poznata imena nema nikakvih

problema. Uvek smo spremni da priznamo njihove nacionalne diplome.

Da li su naši treneri koji rade u Španiji učlanjeni u Vaše udruženje?

– Apsolutno, bez toga ne bi mogli da rade! Posebno me raduje što su Željko Obradović i Svetislav Pešić ostali naši članovi i plaćaju članarinu iako ne rade više u Španiji. Boža Maljković i Duško Ivanović su takođe članovi i vrlo su aktivni.

Šta je prevashodni zadatak Udruženja?

– Imamo više ciljeva i više pravaca aktivnosti. Edukujemo trenere i tako brinemo za budućnost španske košarke. Istovremeno, brinemo i o našim članovima. Takođe, veoma smo aktivni u svakodnevnom košarkaškom životu zemlje. Nije da se baš za sve pitamo, ali u toku smo, informisani smo i spremni da damo naše mišljenje o svemu. (Kao dokaz toga usledio je mali prekid razgovora jer je predsednik ACB lige Eduardo Portela zvao našeg sagovornika da ga obavesti o poslednjim novinama vezanim za najavljeni štrajk igrača.)

Kako obrazujete španske trenere?

– Imamo tri klasična seminara tokom sezone na kojima su predavači vodeći strani stručnjaci. Jedan seminar je za vreme „Kup kralja”, znači u februaru, drugi je za vreme leta, a treći u vreme Božića. Međutim, planiramo da broj seminara povećamo na bar 10 u toku sezone.

Gospodin Gavalda, naravno, veoma dobro poznaje „Beogradski seminar” i namerava da ove godine lično prisustvuje:

– Čuo sam sve najbolje o tom „kliniku”, znam da su poslednjih godina tamo predavači bile prave trenerske zvezde i čestitam vrednim organizatorima

Predsednik Španske košarkaške federacije Hoze Luis Saes i predsednik trenerske organizacije Djoan Maria Gavalda drže loptu sa finala EP 1973. Jugoslavija–Španija

koji su uspeali da okupe takva imena. Biće mi drago da letos i lično sve vidim i razmenim iskustva s mojim prijateljem i kolegom Željkom Obradovićem.

Da li Udruženje izdaje neke publikacije?

– Da, upravo smo krenuli sa izdavanjem stručne revije koja će izlaziti na tri meseca.

Planovi?

– Kontakti, saradnja sa drugim udruženjima iz evropskih zemalja, takođe i Argentinom koja je košarkaška velesila. Mi smo dinamična, otvorena organizacija, spremna za saradnju sa svima koji imaju šta da ponude – zaključio je gospodin Djoan Maria Gavalda.

ASSIST

Skip Proser

Dino Gaudio

Napad Vejk Foresta

Skip Proser je bio glavni trener na Lojola koledžu u Baltimoru, zatim Havijeru i od 2000. godine na Vejk Forest univerzitetu. On je jedini trener koledža koji je doveo tri tima do NCAA turnira u svojoj prvoj godini. Izabran je za konferencijskog trenera atlantske obale 2003. godine. Dino Gaudio je bio pomoćni trener na Havijeru, zatim postao glavni trener u Vojsci i zatim na Lojola koledžu. Pridružio se treneru Proseru u Vejk Forestu 2001. godine. Zbog ograničenog prostora, nismo u mogućnosti da vam prikazemo sve naše napadačke akcije, tako da bismo želeli da vas upoznamo s nekoliko koje koristimo u odbrani čovek-na-čoveka.

SEKUNDARNI KONTRANAPAD

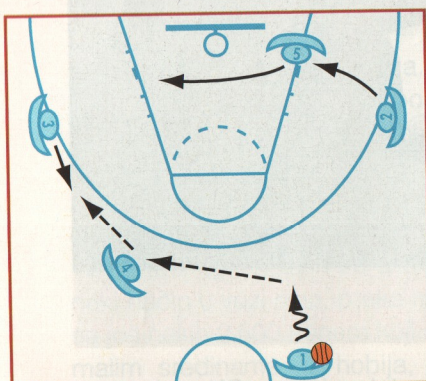
n

akon što protivnik šutira, mi trčimo u sekundarni kontranapad. 1 dodaje 4, 4 dodaje 3, dok 5 sledi kretanje lopte i ide u položaj niskog posta na istoj strani lopte. 2 zamenjuje 5 u toj poziciji. 4 pokušava da doda 5, dok 5 utrčava u polje, i zatim 3, ako se 5 nije otvorila. Ako je 3 taj koji prima loptu, on pokušava da doda 5 na donju centarsku poziciju (dijagram 1).

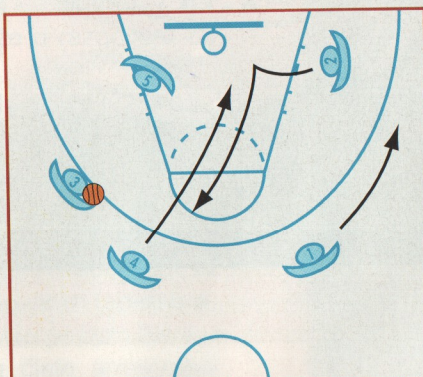
Nakon dodavanja 3, 4 blokira 2, koja izlazi iz bloka i prima loptu od 3. Nakon bloka, 4 ide na niski post na drugoj strani terena (dijagram 2).

Kada 2 primi loptu i ne može da šutira, 4 i 5 utrčavaju i zauzimaju jaku poziciju u polju, oslobađajući se igrača koji ih čuvaju. 2 može da doda loptu jednom od dvojice (dijagram 3).

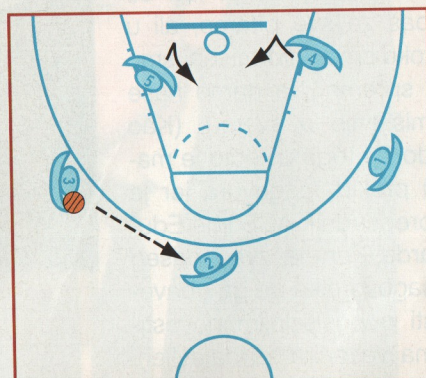
Ako igrač koji čuva 2 pokuša da uradi fintu pri bloku i iskoči, 2, umesto da krene ka bloku, ide niže i oko 5, a 3 može da mu doda loptu (dijagram 4 i 5).

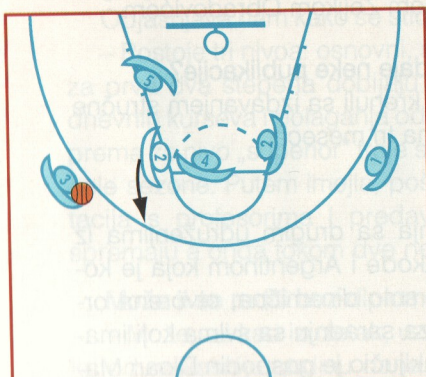
DIJAGRAM 1

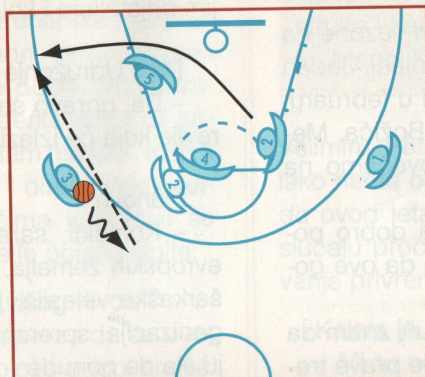
DIJAGRAM 2

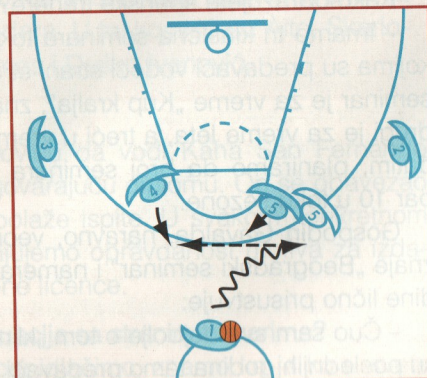
DIJAGRAM 3

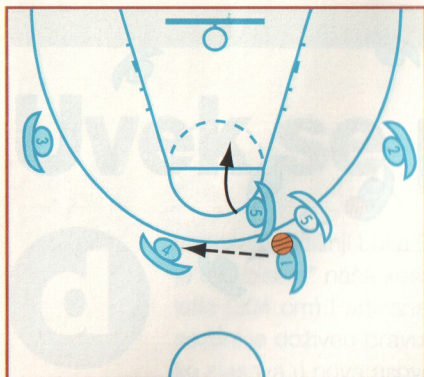
DIJAGRAM 4

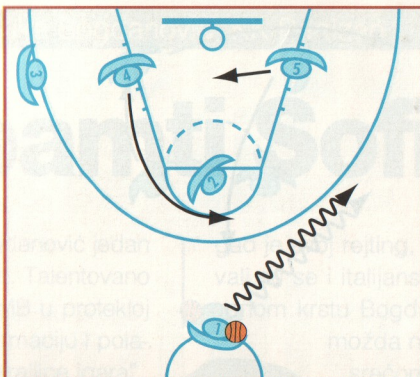
DIJAGRAM 5

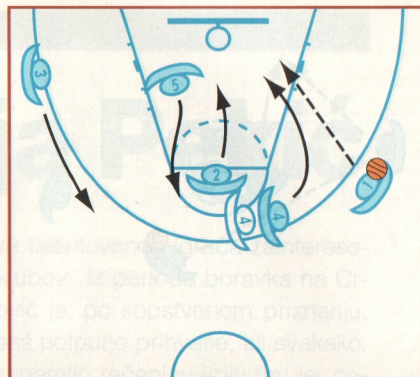
DIJAGRAM 6

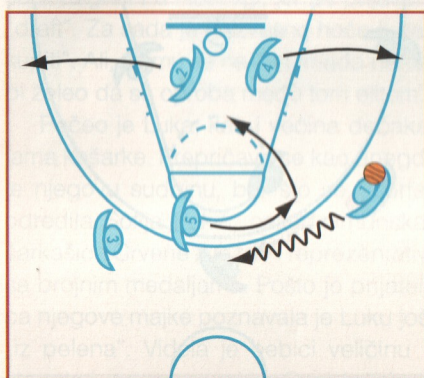
DIJAGRAM 7

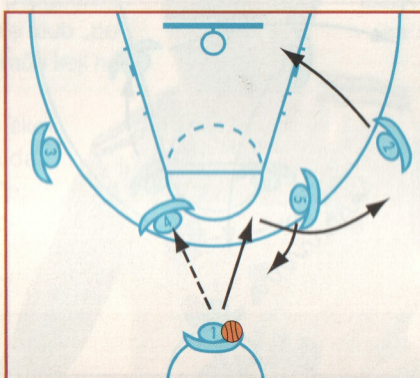
DIJAGRAM 8

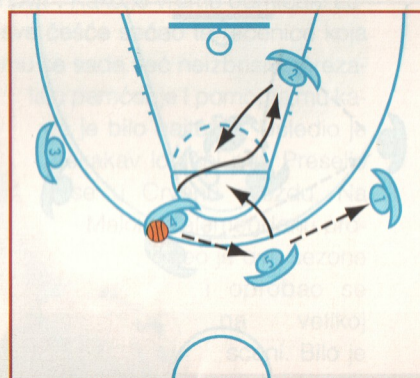
DIJAGRAM 9

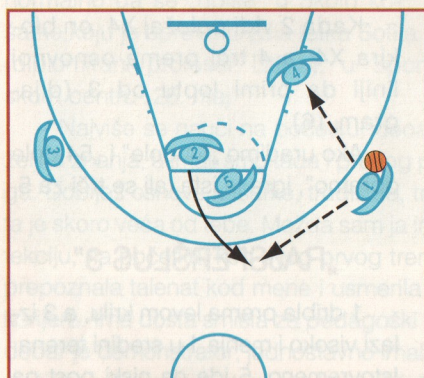
DIJAGRAM 10

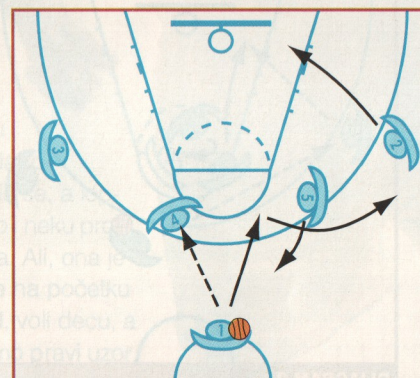
DIJAGRAM 11

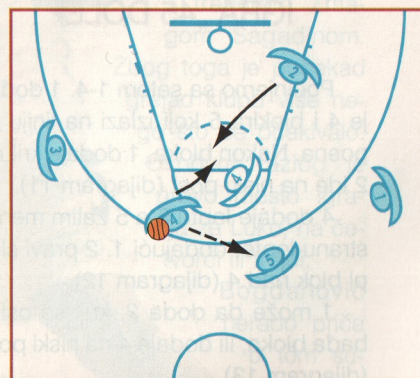
DIJAGRAM 12

DIJAGRAM 13

DIJAGRAM 14

DIJAGRAM 15

„LOBOVANJE”

Koristimo ovu igru protiv timova, koji imaju jaku odbranu od bloka. Ovo znači da je koristimo kada se igrač koji čuva igrača koji blokira postavi tako da pomogne svom saigraču koji je pod blokom. Počevši sa setom 1-4, 1 dribluje prema 5. Ako X5 se otvori unapred da pomogne, onda 1 menja stranu lopte i dodaje 4, koji je iskoracio iz ugla reketa da bi primio loptu (dijagram 6).

Pri ovom dodavanju, 5 ide ka košu i 4 dodaje 5 (dijagram 7).

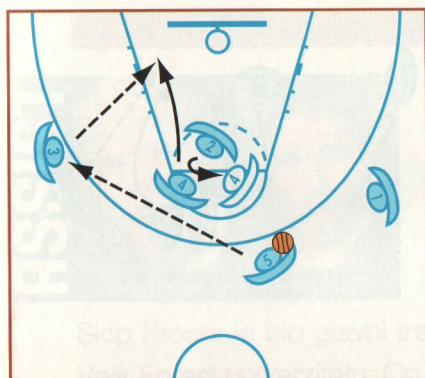
Suštinski je da bek, 1, ostavi utisak na X5 da želi da zaobide blok i stoga da natera X5 da se demarkira.

IGRA „45 AUT”

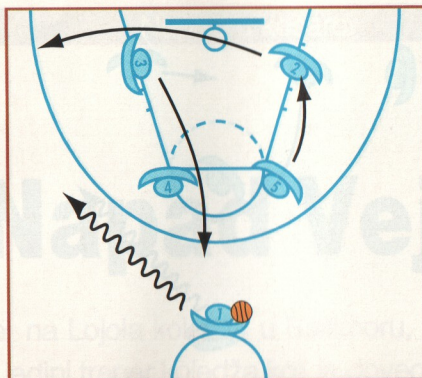
1 dribla prema desnoj strani terena, i ovo je signal za 4, koji izlazi visoko, da zaobide 2, i da napravi blok nad 1 (dijagram 8).

Čim se X4 demarkira, 4 „sklizne” u sredinu. Ovo znači da on trči pravo prema košu, bez blokiranja 1. Ako je 4 slobodna, 1 dodaje 4 (dijagram 9).

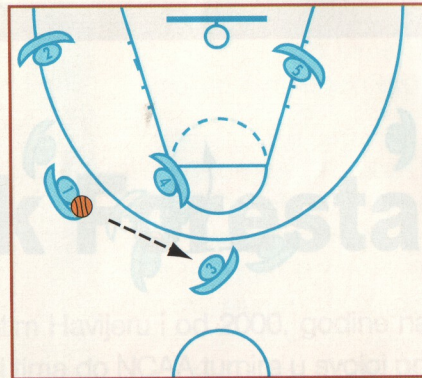
Ako 4 ne primi loptu od 1, 2 blokira 5. 5 ide u sredinu terena i igra pik-end-rol sa 1. U međuvremenu, 4 ide u korner, 2 nastavlja da trči i izlazi iz polja. Ako, pri prodoru driblingom, igrači odbrane pomognu, 1 može takođe da doda 2, 3, ili 4 (dijagram 10).

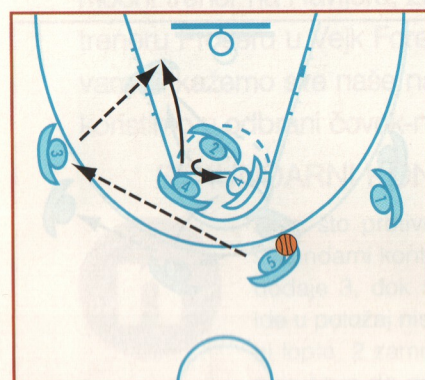
DIJAGRAM 16

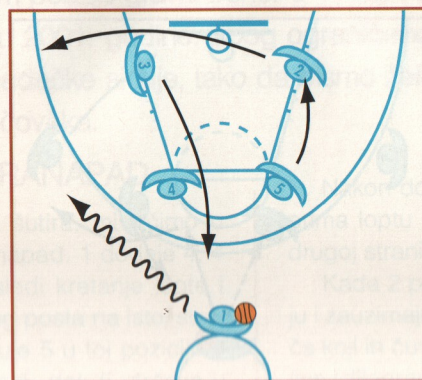
DIJAGRAM 17

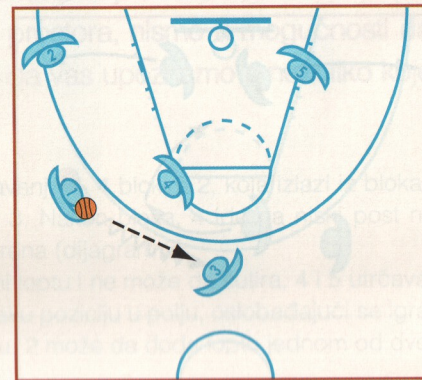
DIJAGRAM 18

DIJAGRAM 19

DIJAGRAM 20

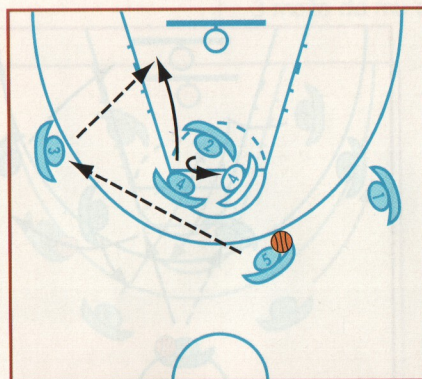
DIJAGRAM 21

IGRA „45 DOLE“

Počinjemo sa setom 1-4. 1 dodaje 4 i blokira 5 koji izlazi na liniju tri poena. Nakon bloka, 1 dodaje krilu a 2 ide na niski post (dijagram 11).

4 dodaje loptu 5 a 5 zatim menja stranu lopte, dodajući 1. 2 pravi slepi blok nad 4 (dijagram 12).

1 može da doda 2, koji se oslobađa bloka, ili dodaje 4 na niski post (dijagram 13).

DIJAGRAM 22

IGRA „45 DOLE OBRATNO“

Počevši od istog seta 1-4 i sa istim početkom igre koji je opisan prethodno, želimo da pokažemo opciju igre zasnovanu na reakciji odbrambenih igrača.

Pribegavamo ovoj igri kada X4, igrač koji čuva 4, pokušava da izbegne slepu blokadu nad 4, klizi unapred u poziciju nižu od 4, blizu istačkane linije polja. Kao i pre, 1 dodaje 4, i blokira 5 (dijagram 14).

4 dodaje 5, koji, nakon bloka, ide na liniju tri poena. Kada 5 vidi da je X4 niže od 4, on pravi fintu dodavanja 1, zatim dodaje 3, dok 2 izlazi, kao i obično, visoko da postavi slepu blokadu nad 4 (dijagram 15).

Kada 2 vidi položaj X4, on blokira X4, a 4 trči prema osnovnoj liniji da primi loptu od 3 (dijagram 16).

Ako uradimo „54 dole“ i „54 dole obratno“, igra je ista, ali se trči za 5.

„RAJSFERŠLUS 3“

1 dribla prema levom krilu, a 3 izlazi visoko i menja 1 u sredini terena. Istovremeno, 5 ide na niski post na istu stranu i 2 trči duž osnovne linije, i ide u korner na strani lopte (dijagram 17).

1 dodaje 3 i 5, leđima okrenut osnovnoj liniji, počinje da radi neke korake da dovede igrača koji ga čuva ispod koša (dijagram 18).

3 dribluje prema drugoj strani terena ka krilu, i dodaje 5, koji se okreće ka lopti ili 4 koji je u korneru oblasti slobodnih bacanja (dijagram 19).

IGRA „RAJSFERŠLUS 2“

Igra je ista, ali se trči na drugoj strani terena gde je 2 (dijagram 20 i 21).

Ako je 4 frontalno okrenut, 2 dodaje 5 i 5 dodaje 4 radi igre „visoki-niski“ između dva centra (dijagram 22).

Prevela: Tatjana Milosavljević

Luka Bogdanović: KK Partizan

Uvek se pamti Sofija Pekić

dvadesetogodišnji Luka Bogdanović jedan je od „bisera“ naše košarke. Talentovano krilo (204 cm) Partizana PMB u protekloj sezoni je doživeo pravu afirmaciju i polako stasava u nove asove „kraljice igara“ na ovim prostorima. U svojoj karijeri postigao je do sada mnogo, ali vreme je tek pred njim. Možda će već od seneni zaigrati i u NBA ligi, jer se prijavio za ovogodišnji „draft“. Za sada je neizvesno hoće li ga i koji klub „pokupiti“. Ali, njemu se ne žuri, mada nema igrača koji ne bi želeo da se oprobaju među tom elitom.

Počeo je Luka, kao i većina dečaka, u školama košarke. Prepričava se kao anegdota da je njegovu sudbinu, bar što se sporta tiče, odredila Sofija Pekić, nekad vrhunska košarkašica Crvene zvezde i reprezentativka sa brojnim medaljama. Pošto je prijateljica njegove majke poznavala je Luku još „iz pelena“. Videla je bebici veličinu stopala i, navodno, rekla: Ovaj će biti moj – košarkaš. Kasnije, kada je Luka malo odrastao bilo je sasvim normalno da se „upiše“ u Školu košarke, koju je upravo držala tetka Sofija (diplomirani profesor DIF-a), u Sportskom centru „25. maj“

– Najviše se nauči na početku, deca su željna znanja, a imali smo tada i pravog pedagoga. Dobiješ osnove košarke, trudiš se, trudiš se, a lopta je skoro veća od tebe. Možda sam ja imao i neku projekciju, na početku, kod svog prvog trenera. Ali, ona je prepoznala talenat kod mene i usmerila me na početku karijere. Ima dosta smisla za pedagoški rad, voli decu, a dobar je demonstrator, jednostavno imali smo pravi uzor, počinje priču, o svom treneru, Luka. -Važno je da se u početku na pravi način savlada pravilno izvođenje elemenata košarke, kao što je dribling, dodavanje, šut... Kasnije sve ide lakše.

Posle je Luku, dečaka iz centra grada, put odveo na Crveni krst. Tada se u Radničkom odlično radilo s mladim kategorijama, okupljena je odlična generacija koja je bila kadetski prvak republičkog i saveznog nivoa. Predvodio ih je trener Igor Polanek.

– Imali smo odličnu ekipu i dobro smo radili. Napredovali smo u svakom pogledu, a i Polanek je imao veliku dozu entuzijazma u sebi, koju je prenosio na igrače. Uostalom, to je i dovelo do uspeha, ističe Bogdanović.

Usledili su pozivi u kadetsku reprezentaciju Jugoslavije, potom titula prvaka Evrope i priznanje Luki Bogdanoviću kao najboljem igraču šampionata. Naravno, podo-

gao je svoj rejting, a za talentovanog igrača zainteresovali su se i italijanski klubovi. Iz perioda boravka na Crvenom krstu Bogdanović je, po sopstvenom priznanju, možda ne baš potpuno prihvatio, ali svakako, srećom, zapamtio rečenicu koju mu je, pored ostalog, uputio tada prvi trener Radničkog – Duško Vujošević: „Put do zvezda je težak i trnovit“. Kako je vreme odmicalo Luka se sve češće sećao te rečenice koja mu se sada već neizbrisivo urezala u pamćenje i pomogla mu kada je bilo najteže. Usledio je nekakav logični put. Preselio se u Crvenu zvezdu. Na Malom Kalemegdanu proveo je dve sezone i oprobao se na velikoj sceni. Bilo je uspona, ali i padova. Došao je sukob s trenerom Zmagom Sagadinom.

Zbog toga je ponekad grejao klupu više nego što se očekivalo. Osnovni razlog je pravo mesto igranja za Luku, na četvorci ili trojci. Bogdanović nerado priča o tom sukobu koji je tokom leta rezultirao prelaskom u redove večitog rivala – Partizan.

U novoj sredini Bogdanović se odlično snašao i dobio je dosta prostora u igri, a u mnogim mečevima bio je čovek odluke.

– Najvažnije je kada trener (u mom slučaju Vujošević, kao na samom startu Sofija Pekić) ima puno poverenje u igrača. Sada se odlično radi u Partizanu. Tu su pored Vujoševića i mladi treneri Džikić i Kesar, jednom rečju kompletan stručni štab. Svakog meseca igrao sam sve bolje, a sigurno je da imam još mnogo prostora za napredovanje, smatra Bogdanović.

S. P.

Na kampu u Trevizu Vidak Razić

Poziv stigao od Kapikjonija

na čuvenom košarkaškom kampu u Trevizu, ovog ljeta prvi put učestvovalaće jedan trener iz Crne Gore – riječ je o veoma talentovanom Vidaku Raziću (1971), koji je proteklih pet godina radio u KK Danilovgrad. Poziv za učešće na kampu, Raziću je stigao direktno od Lučana Kapikjonija, jednog od najpoznatijih evropskih menadžera.

– Kapikjoni je u februaru dolazio u Podgoricu da gleda talentovane juniore Budućnosti Maraša, Dašića i ostale, koji su igrali protiv juniorske selekcije Danilovgrada. Naša juniorska ekipa tada je bila ispred Budućnosti, a Kapikjoni se odlučio da meni uputi poziv za kamp u Trevizu. To je velika čast i priznanje upravo zbog toga što nijedan trener iz Crne Gore nije učestvovao na tom kampu. Učesnici će biti najtalentovaniji igrači iz Evrope, ali i profesionalci koji su u potrazi za angažmanom. Predavači na kampu biće Dragan Šakota, Slobodan Subotić i Ruben Manjano – kaže Razić.

Košarkašku karijeru počeo je u Ciboni, uz brata Nebojšu koji je tada bio prvotimac. S tom ekipom osvojio je titulu juniorskog prvaka Evrope, potom je nastupao za seniore FMP Železnika i s tim timom izborio plasman u Prvu ligu. Igračku karijeru okončao je 2000. godine zbog povrede i ubrzo preuzeo prvo juniore, a onda i seniore Danilovgrada. Sa Razićem na čelu, Danilovgrad je prošle godine prvi put u istoriji izborio plasman u savezni rang takmičenja – postao je prvak Crnogorske lige i ušao u Prvu B ligu.

– Kao igrač sam sazrijevao u velikim košarkaškim klubovima, kao što su bili Cibona i Refleksi i u njima pratio rad uspješnih trenera. U našem poslu to nije teško, s obzirom na to koliko poznatih stručnjaka imamo, ali najviše sam naučio od sadašnjeg trenera Refleksa Boška Đokića. Mislim da je on i prije deset godina bio jedan od najboljih trenera u zemlji, što se i sada potvrđuje.

Razić smatra da su treneri u Crnoj Gori s jedne strane u prednosti, a sa druge u nedostatku u odnosu na kolege iz Srbije.

– Oni imaju veće mogućnosti da se edukuju na seminarima, a sa druge strane mi prije dobijamo

šansu da vodimo neki klub. Srećom, sada je lakše usavršavati se, jer putem interneta i stručne literature svaki trener može dosta toga da nauči. Pratim rad trenera u seniorskoj ekipi Budućnosti, kao i starijih uspješnih kolega iz Crne Gore, kao što su: Nikola Milatović i Miodrag Kadija. Želja mi je da odem u Ameriku da se upoznam sa njihovim sistemom rada. Najviše me fascinira to što u NBA timovima svaki čovjek zna svoj dio posla i tome se potpuno posveti. Košarka je kolektivni sport u kojem pojedinac ništa ne može sam, ali ipak se u svakom momentu mora znati šta je čiji posao.

Do diplome trenera na Višoj košarkaškoj školi u Beogradu, Raziću je ostao samo diplomski ispit.

– Puno sam naučio u Školi, to je institucija kroz koju bi trebalo da prođe svaki trener. Nažalost, u Crnoj Gori ne postoji zanimanje košarkaški trener, što bi nam mnogo olakšalo posao. Ovako, teško je i očekivati da ljudi imaju profesionalan odnos prema nama – zaključuje Razić.

A. Vučković

Primeri napada i akcije iz auta

Sajt www.ca.geocities.com nudi obilje košarkaških tema pa smo za ovaj broj izabrali neke primere napada i akcija iz auta renomiranih američkih univerziteta

prvom delu teksta prikazaćemo primere napada Kentaki univerziteta (Kentucky University) i Mičigen državnog univerziteta (Michigan State University).

NAPAD KENTAKI

Igrač broj 1 dodaje loptu igraču broj 3 ili broj 2 (u ovom slučaju 3) u visini linije slobodnog bacanja. Igrači broj 2 i 3 pre toga postavljaju ledjne blokade za igrače broj 4 i 5, a zatim se otvaraju za prijem lopte. Igrači broj 4 i 5 utrčavaju ka košu koristeći te blokade, a zatim odlaze u ugao terena (dijagram 1).

Igrač broj 1 postavlja blokadu za igrača broj 2 koji utrčava ka košu koristeći tu blokadu. Igrači broj 3, 4 i 5 zadržavaju svoje pozicije (dijagram 2).

Igrač broj 1 zatim postavlja blokadu za igrača broj 4 (koji prima loptu od 3), a zatim se otvara za prijem lopte od nje-

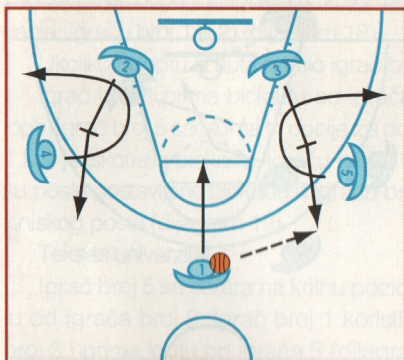
ga. Igrač broj dva se postavlja na poziciji niskog posta, a 5 zadržava svoju poziciju (dijagram 3). Igrač broj 2 zatim postavlja blokadu za igrača broj 5 koji utrčava ka košu (Dijagram 4).

Igrač broj 4 postavlja blokadu za igrača broj 2 koji prima loptu od igrača 1, a igrač 4 se spušta na poziciju niskog posta. Igrač broj 1 se posle dodavanja pomera na krilnu poziciju, kao i igrač broj 5 (dijagram 5). Primećujemo da smo sada došli u početni raspored, ali su igrači izmenjali svoje pozicije (dijagram 6).

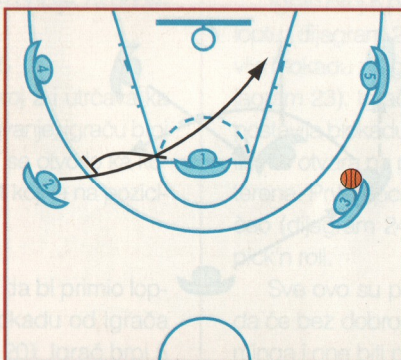
NAPAD MIČIGENA PROTIV ZONSKE ODBRANE

Napad započinjemo iz rasporeda 1-2-2. Igrač broj 2 se otvara na krilnu poziciju i prima loptu od igrača broj 1. Igrač broj 3 utrčava u ugao terena na strani lopte. Igrači broj 4 i 5 zadržavaju svoje pozicije (dijagram 7).

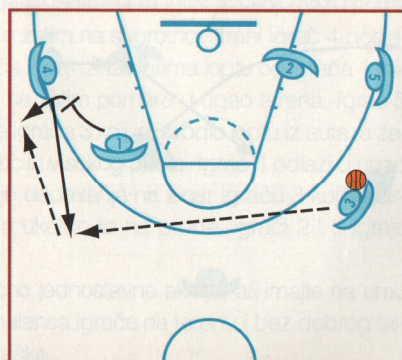
Igrač broj 2 dodaje loptu do igrača broj 3 i odlazi na neopterećenu stranu, a igrač broj 1 zamenjuje igrača broj 2 na krilnoj poziciji. Igrač broj 4 se spušta na poziciju niskog posta, a 5 se penje na poziciju visokog posta, a igrač broj 3 „traži“ pas za jednog od njih (dijagram 8).

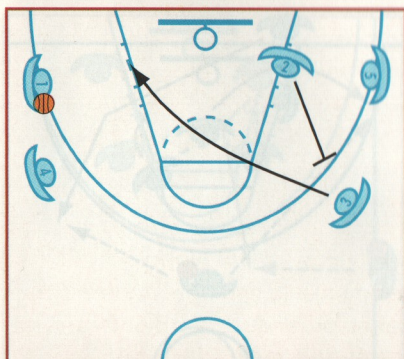
DIJAGRAM 1

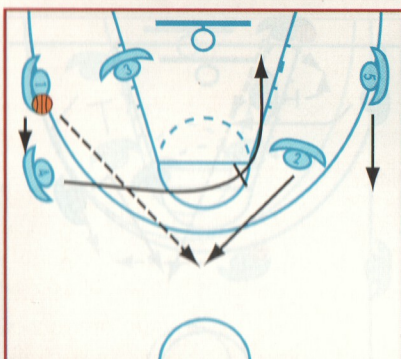
DIJAGRAM 2

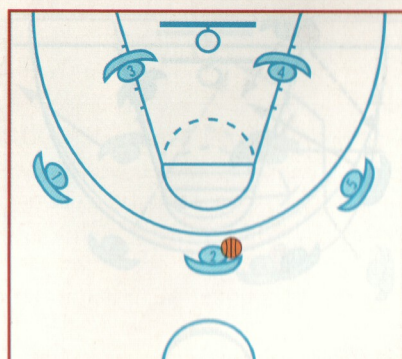
DIJAGRAM 3

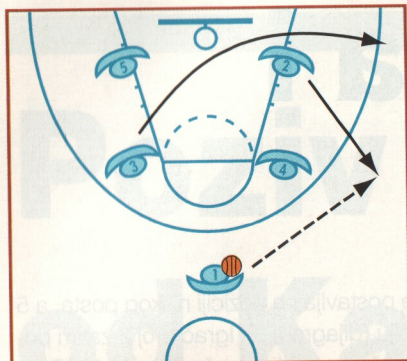
DIJAGRAM 4

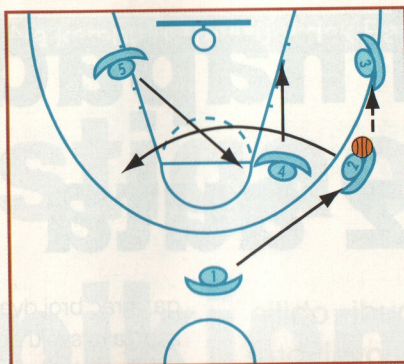
DIJAGRAM 5

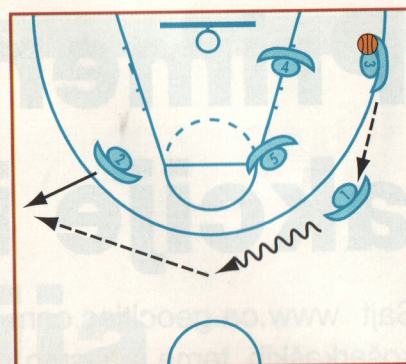
DIJAGRAM 6

DIJAGRAM 7

DIJAGRAM 8

DIJAGRAM 9

Ukoliko nije moguć pas na igrače na pozicijama niskog ili visokog posta, igrač broj 3 dodaje do igrača 1 koji driblingom prenosi loptu do sredine, a zatim dodaje do igrača 2 koji se otvorio na krilnu poziciju (dijagram 9).

Na dodavanje igraču broj 2, igrač 5 se spušta na poziciju niskog posta i ukoliko ne primi loptu odlazi u ugao terena, a igrač 4 se penje na poziciju visokog posta. Igrač broj 3 se pomera ka poziciji niskog posta na neoipeterenoj strani (dijagram 10).

Na dijagramu 11 vidimo da smo došli u istu poziciju kao na dijagramu 8 ali na drugoj strani i nastavljamo kretnje do povoljne situacije.

Sada ćemo prikazati nekoliko akcija iz auta.

AKCIJE IZ AUTA SA ČEONE LINIJE

Arizona univerzitet

Igrač broj 2 postavlja blokadu za igrača broj 4 koji utrčava ka košu. Igrači broj 3 i 5 zadržavaju svoju poziciju (Dijagram 12). Ukoliko igrač broj 4 nije u mogućnosti da primi

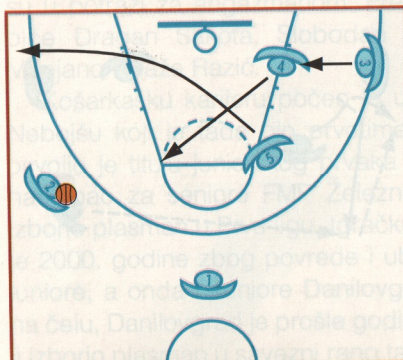
loptu, igrač 2 prima blokadu od 5 i otvara se na krilnu poziciju za prijem lopte. Igrač broj 1 ima 3 opcije za dodavanje: igraču broj 2, igraču broj 5 koji se otvorio ka košu posle blokade ili u krajnjem slučaju igraču 3 na vrhu (dijagram 13).

Indijana univerzitet

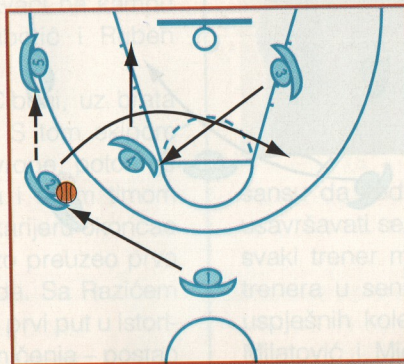
Igrač broj 1 izlazi na vrh koristeći blokadu od igrača broj 4 i prima loptu ukoliko je to moguće. Igrač broj 5 postavlja blokadu za igrača 2 koji utrčava ka košu, a zatim se otvara za eventualni prijem lopte, ukoliko je nisu primili ni igrač broj 1 ni 2 (dijagram 14). Ukoliko igrač broj 1 primi loptu na vrhu, on ima dve mogućnosti za dodavanje: igraču broj 3 koji posle izvedene lopte prima blokadu od igrača 4 i odlazi na krilnu poziciju ili igraču broj 2 koji koristi blokadu od igrača broj 5 (dijagram 15).

Illinoj univerzitet

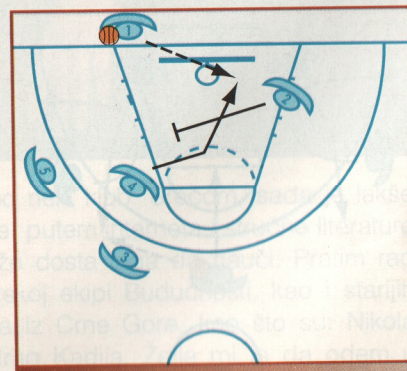
Četiri igrača su u niskoj poziciji. Igrač broj 2 dodaje loptu do igrača 5 (lob pas) (dijagram 16). Igrač broj 4 se penje na vrh reketa, prima loptu od igrača 5 i traži pas za igrača broj 1 koji utrčava ka košu posle iskorišćene blokade koju mu je postavio igrač broj 2 (dijagram 17).

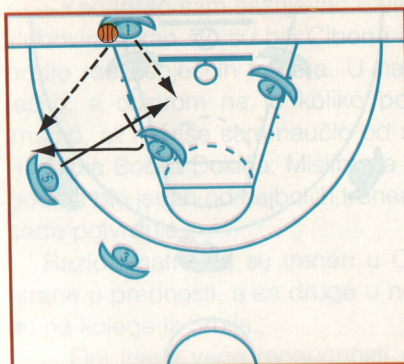
DIJAGRAM 10

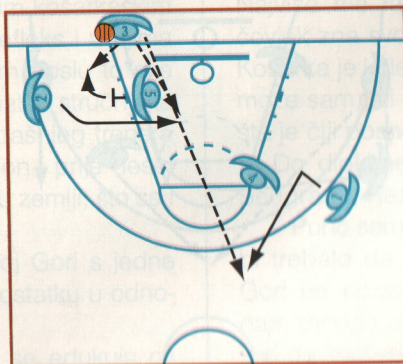
DIJAGRAM 11

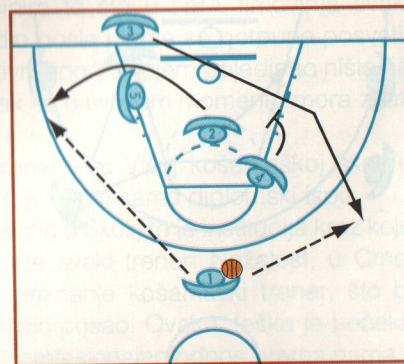
DIJAGRAM 12

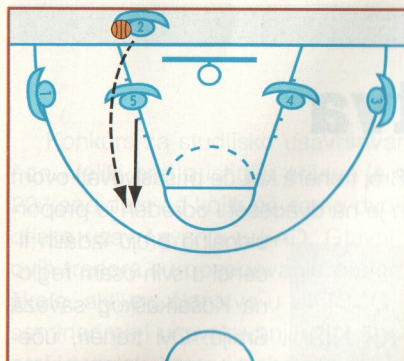
DIJAGRAM 13

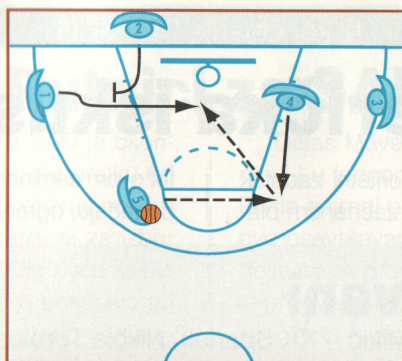
DIJAGRAM 14

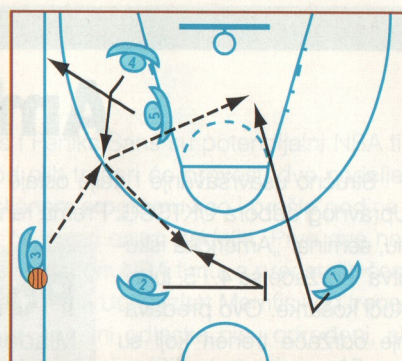
DIJAGRAM 15

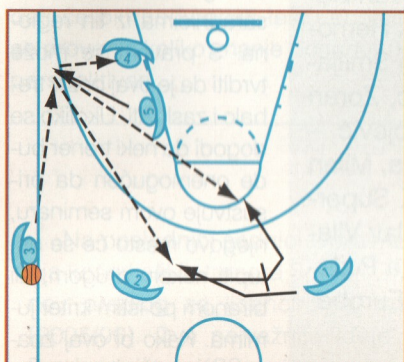
DIJAGRAM 16

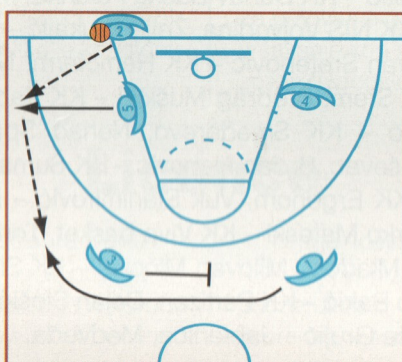
DIJAGRAM 17

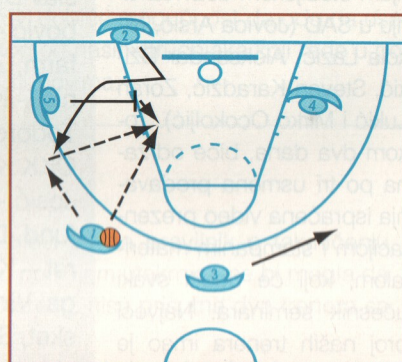
DIJAGRAM 18

DIJAGRAM 19

DIJAGRAM 20

DIJAGRAM 21

AKCIJE IZ AUTA SA BOČNE LINIJE

Prinston univerzitet

U ovoj postavci imamo dve opcije.

Ukoliko je loptu iz auta primio igrač broj 4:

Igrač broj 1 fintira korišćenje blokade od igrača 2 i utrčava ka košu. Igrač broj 2 fintira postavljanje blokade i vraća se nazad za prijem lopte od igrača 4 (koji ima dve opcije za dodavanje, igraču broj 1 ili 2) (dijagram 18).

Ukoliko je loptu iz auta primio igrač broj 5 :

Igrač broj 1 prima blokadu od igrača broj 2 i utrčava ka lopti. Igrač broj 5 sada ima tri opcije za dodavanje, igraču broj 1 koji je iskoristio blokadu, igraču broj 2 koji se otvorio ka košu posle postavljene blokade ili igraču broj 4 koji je na poziciji niskog posta (dijagram 19).

Teksas univerzitet

Igrač broj 5 se otvara na krilnu poziciju da bi primio loptu od igrača broj 2. Igrač broj 1 koristi blokadu od igrača broj 3 i prima loptu od igrača 5 (dijagram 20). Igrač broj 5 zatim postavlja blokadu za igrača 2 koji utrčava ka lopti.

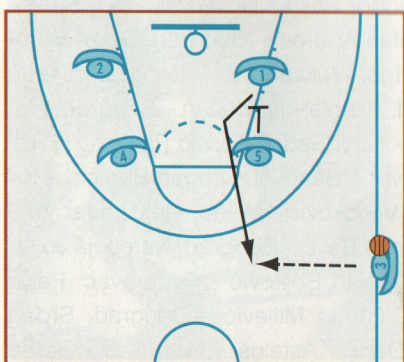
Igrač 1 ima mogućnost dodavanja lopte do igrača 2 ili do igrača 5 koji se otvorio posle blokade. Ako loptu primi igrač 2 on ima mogućnost za šut (ukoliko je u dobroj poziciji) ili za dodavanje igraču 5. Igrač broj 3 se pomera na neopterećenu stranu (dijagram 21).

Merilend univerzitet

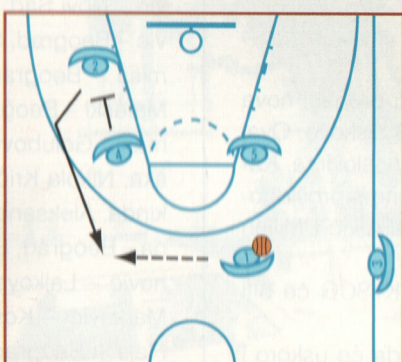
Igrač broj 5 postavlja blokadu za igrača 1 koji izlazi i prima loptu (dijagram 22) a zatim na suprotnoj strani igrač 4 postavlja blokadu za igrača 2 koji izlazi i prima loptu od igrača 1 (dijagram 23). Igrač 1 se zatim pomera u ugao terena. Igrač 5 postavlja blokadu za igrača 3 koji je izvodio loptu iz auta, a zatim se otvara na poziciju visokog posta. Igrač 4 odlazi u ugao terena. Prva opcija je dodavanje na zicer igraču 3 koji je utrčao (dijagram 24), a ukoliko to ne prođe, igrači 2 i 5 igraju pick'n roll.

Sve ovo su prilično jednostavne akcije, ali imajte na umu da će bez dobrog balansa igrača na terenu i bez dobrog tajminga i one biti preteške.

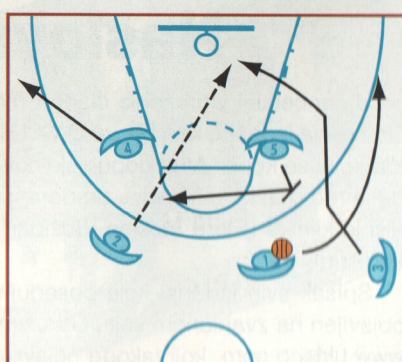
Priredio: **Čedomir Maričić**, viši košarkaški trener

DIJAGRAM 22

DIJAGRAM 23

DIJAGRAM 24

Iz kancelarije UKT SCG

Američka iskustva

Stručno usavršavanje i dalje ostaje prioritetni zadatak Upravnog odbora UKTSCG. Prema ranije zacrtanom planu, seminar „Američka iskustva“ održaće se 4. i 5. jula u Kući košarke. Ovo predavanje održaće treneri koji su učestvovali na prošlogodišnjem studijskom usavršavanju u SAD (Jovica Arsić, Nikola Lazić, Aleksandar Džikić, Stevan Karadžić, Zoran Lukić i Mirko Ocokoljić). Tokom dva dana, biće održana po tri usmena predavanja ispraćena video prezentacijom i štampanim materijalom, koji će dobiti svaki učesnik seminara. Najveći broj naših trenera imao je priliku da proprati radove pomenutih kolega koji su objavljeni u našem časopisu. Međutim, živa reč je nezamenjiva i to daje poseban kvali-

tet ovom seminaru. Broj trenera koji će prisustvovati ovom događaju, ograničen je na dvadeset i određen je proporcionalno broju izdatih licenci u svih osam regionalna Košarkaškog saveza Srbije. Ovi treneri, učesnici seminara, birani su u dogovoru sa stručnim saradnicima iz tih regiona. S pravom se može tvrditi da je ovaj poziv trebalo i zaslužiti. Ukoliko se dogodi da neki trener bude onemogućen da prisustvuje ovom seminaru, njegovo mesto će se ustupiti nekom drugom, ali biranom po istim kriterijumima. Kako bi ovaj značajan seminar opravdao

očekivanja, pre svega kada je kvalitet u pitanju, niko nepozvan neće moći da učestvuje.

Pozvani

Mladen Mikić – KK Spartak, Nikola Torbica – KK NIS Vojvodina, Miroslav Anđelov – KK Sport World, Tomislav Đuretić – KK Dunav Bačka Palanka, Milovan Babović – KK NIS Vojvodina, Željko Lukajić – KK Hemofarm, Zoran Sretenović – KK Hemofarm, Ivan Smiljanić – KK Srem, Predrag Mušicki – KK Šabac, Zoran Todorović – KK Smederevo, Nenad Spasojević – OKK Kruševac, Srđan Ivanović – KK Šumadija, Milan Josić – KK Ergonom, Vuk Stanimirović – KK Superfund, Darko Mateski – KK Viva basket, Tomislav Vilaret – KK Mladost, Milovan Mićović – KK Sloga Požega, Vinko Bakić – KK Partizan, Dejan Stošić – Eurobasket, Saša Grujić – Jablanica, Medveđa.

UKTCG

Prema raspoloživim informacijama, koje su se mogle čuti na poslednjoj sednici Upravnog odbora UKTSCG, pripreme za reorganizaciju republičkih udruženja, a s ciljem njihovog kvalitetnijeg aktiviranja, kada je Srbija u pitanju, teku po planu. Kako bi se i dalje radilo jedinstveno, naročito kada su u pitanju osnovni i zajednički interesi ukupnog članstva Udruženja košarkaških trenera SCG, ovih dana će biti upućeno pismo Košarkaškom savezu Crne Gore o reaktiviranju UKTCG.

Naslovi

U kancelariji Udruženja članovi mogu pronaći nova štampana izdanja, kao i nove DiVX i DVD diskove. Ovaj materijal se konstantno dopunjuje novim naslovima. Kada je reč o VHS kasetama, urađene su one s prošlogodišnje klinike (Etoze Mesine, Božidar Maljković i Miljan Grbović).

Spisak svih izdanja koje poseduje UKTSCG će biti objavljen na zvaničnom sajtu Udruženja:

www.uktscg.com, koji takođe najavljuje da će uskoro i časopis „Trener“ moći da se čita na ovoj adresi.

Volonteri

U organizaciju Evropskog prvenstva, koje će biti održano ove godine u našoj zemlji, biće uključeno i 25 članova UKTSCG koji će biti domaćini ekipama učesnicama EP. Glavni kriterijumi na konkursu za odabir ovih volontera bili su poznavanje nekog stranog jezika i aktivno članstvo u Udruženju. Neki od trenera će takođe biti i tim atašei i na juniorskom prvenstvu Evrope (Beograd, 15-25. jul) što će im omogućiti da steknu iskustvo pred obaveze na seniorskom EP. Među odabranima su:

Milovan Mićović – Požega, Milan Hinić – Bačka Topola, Željko Šušteršić – Novi Banovci, Nenad Spasojević – Novi Sad, Šandor Pašti – Novi Sad, Petar Beatović – Beograd, Stefan Androić – Beograd, Dejan Boromisa – Beograd, Igor Vuksanović – Beograd, Darko Mateski – Beograd, Aleksandar Bućan – Beograd, Nemanja Golubović – Novi Sad, Zdravko Pantović – Raška, Nikola Kričković – Banovci, Dragan Budišin – Kikinda, Aleksandar Veličković – Vršac, Aleksandar Vržina – Beograd, Branko Belić – Beograd, Nemanja Jovanović – Lajkovac, Bojan Bojković – Požarevac, Petar Marković – Kovin, Goran Miljević – Beograd, Srđan Flajs – Beograd, Danijel Astaloš – Novi Sad i Goran Vojkić – Beograd.

Iz kancelarije UKT SCG

Putnici za SAD

Konkurs za studijsko usavršavanje u SAD je okončan. Veliki broj pristiglih prijava je sužen na brojku od 20 kandidata od kojih će samo dvojica putovati na studijsko usavršavanje u SAD. Glavni kriterijumi za izbor ovih trenera su posedovanje diplome Više košarkaške škole, aktivno članstvo u UKTSCG, ranije prisustvo na seminarima i usavršavanjima, iskustvo u radu sa seniorskim selekcijama i dobri rezultati u dosadašnjoj karijeri, ali dva najbitnija su poznavanje jezika (svi kandidati će biti podvrgnuti testu engleskog jezika kako bi se proverilo koliko znanje poseduju) i koliko je kandidat perspektivan.

Dalas Maveriks i Feniks Sans su potencijalni NBA timovi i u jednom od njih treneri će provesti dve nedelje. Pošto se radi po sličnom programu kao i prošle godine i ovo usavršavanje će trajati osam nedelja. Prve dve nedelje će se provesti u nekom NBA timu, a preostalih šest je predviđeno da se ide na Univerzitet Memfis kod trenera Džona Kaliparija. Termini odlaska nisu određeni, ali se poklapaju s prošlogodišnjim (30. septembar – 18. novembar). Treneri sa užeg spiska, koji ne budu određeni za putovanje u SAD, dobiće mogućnost da odu na usavršavanje kod nekog od naših stručnjaka koji rade u poznatim evropskim klubovima.

Licence

Na poslednjoj sednici Upravnog odbora Udruženja košarkaških trenera Srbije i Crne Gore, podnet je nov predlog za licenciranje, od naredne sezone (2005/06). Dve najvažnije ideje, koje su upućene Predsedništvu KSS, odnose se na izmenu pravilnika. Prema ovom predlogu jedan trener mogao bi da vodi najviše dve takmičarske ekipe u okviru jedne sezone. Sadašnja situacija omogućava da jedan stručnjak može da bude upisan na osam licencnih spiskova, jer se one izdaju samo na ime i prezime trenera.

Druga ideja odnosi se na pravilnik o takmičenju KSS, a to je pravilo po kojem utakmica ne bi mogla da počne ukoliko, na terenu, nisu prisutna dva trenera sa overenim licencama.

– Izmena u pravilniku koja je već prihvaćena, a koju će Predsedništvo najverovatnije usvojiti na sledećoj sednici, jeste izmena taksa – reči su Mirka Ocokoljića, sekretara UKTSCG. – Ovo znači da više nema jedinstvene takse za plavu i crvenu licencu, već se za mlađe kategorije određuje jedna taksa, za Drugu srpsku ligu druga taksa, za Prvu srpsku ligu treća itd.

Trenner na kioscima

Prodaja časopisa polako napreduje

Početak prodaje na kioscima nije praćen adekvatnom kampanjom, osim oglašavanja u Danasu i skromnih plakata-afiša za kioske. S druge strane Trener je specijalizovan i malotiražni časopis koji ide na specijalizovane adrese.

Tiraž koji je u ovakvim uslovima određen za kioske srazmerno je veliki za sam časopis, ali je neznatan za prodajnu mrežu i iz tog ugla predstavlja „iglu u plastu sena” odnosno neznatan je u odnosu na šarenu periodiku koja se nalazi na kioscima. Ovo važi i uz napomenu da je disperzija prema kioscima svedena samo na nekoliko većih gradova.

Imajući u vidu ove napomene, može da se zaključiti da je u takvim uslovima prodaja dala dobre rezultate.

Broj 28 prodat je u 44 primerka, sledeći u 30, ali je zato treći zabeležio rast do 68 primeraka i tu se

stabilizovao jer je od sledećeg broja prodat 71 primerak.

U Beogradu se proda srazmerno najviše primeraka: 34 – 20 – 36 – 29.

Broj 30 je u Novom Sadu prodat u 15 primeraka, a u Podgorici u 13.

Broj 31, za koji imamo ukupne podatke, prodat je u 71 primerak, a za broj 31 još ne raspolažemo potpunim podacima, a prema onom što imamo reč je po pedesetak primeraka.

Komercijalni efekti ove prodaje, dakle, neznatni su, ali ovi podaci pokazuju da bi adekvatnom kampanjom, brendiranjem Trenera, najavom sadržaja, disperzivnijom distribucijom efekti mogli da budu veći.

Zaključak može da se saopšti i ovako – od ukupnog tiraža Trenera koji se distribuira i deli kako se deli – više od tri odsto proda se na kioscima. B. A.

CENOVNIK oglasnog prostora

časopis udruženja košarkaških trenera
TRENER

FORMAT	DIMENZIJE	CENA: EUR	CENA: DIN
1/2	210 x 143	250	20.000,00
1/1	210 x 297	350	30.000,00
K-2	210 x 297	450	35.000,00
K-3	210 x 297	500	40.000,00
K-4	210 x 297	550	45.000,00

NAPOMENE:

- cene su iskazane bez PDV
- popust kod oglašavanja na godišnjem nivou — šest brojeva uz, avansno plaćanje 100%, iznosi: 50%
- gotova grafička rešenja oglasa dostavljati u formatima .EPS, .JPG, ili .TIF, na DISKETI, CD ili ZIP DISKETI

UDRUŽENJE KOŠARKAŠKIH TRENERA SRBIJE I CRNE GORE Trenerski dani 2005

ISSN 1820-4058

9 771820 405009